

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

I.
SKÝRSLA

UM

HINN LÆRÐA SKÓLA Í REYKJAVÍK

SKÓLAÁRIÐ 1888—89.

II.
BEYGING STERKRA SAGNORÐA
Í ÍSLENSKU.

ANNAÐ HEFTI.

REYKJAVÍK.
PRENTSMÍÐJA SIGF. EYMUNDSSONAR.
1889.

SKÝRSLA

UM

HINN LÆRÐA SKÓLA Í REYKJAVÍK

SKÓLA-ÁRIÐ 1888—89.

REYKJAVÍK.

ÞRENTSMÍÐJA SIGF. ÞYMUÐSSONAR.

1889.

I. Lærisveinar skólans.

Í byrjun skólaársins 1888—89 voru skólapiltar 88, og var þeim raðað þannig við hina fyrstu sætaskipun 3. desember 1888.

Fyrsti (neðsti) bekkur.

1. Ásmundur Eiriksson. 2. Halldór Steinsson. 3. Sigtryggr Guðlaugsson. 4. Haraldr Þórarinsson. 5. Helgi Jónsson. 6. Georg Georgsson. 7. Axel Schierbeck. 8. Sveinn Hallgrímsson. 9. Magnús Jóhannsson. 10. Sigurðr Jónsson. 11. Þorvaldr Magnússon. 12. Guðmundr Pétursson. 13. Jón Blöndal. 14. Jón Benediktsson. 15. Kjartan Jónsson. 16. Sigurðr Helgason.

Annar bekkur.

1. Jón Þorkelsson. 2. Jón Hermannsson. 3. Þorvarðr Þorvarðarson. 4. Ingólfur Jónsson. 5. Sigurðr Magnússon. 6. Þórðr Bjarnason. 7. Magnús Arnbjarnarson. 8. Kristján Sigurðsson. 9. Jón Stefánsson. 10. Páll Snorrason. 11. Páll Jónsson.

Þriðji bekkur.

1. Magnús Sæbjarnarson. 2. Þorsteinn Gíslason. 3. Sigfús Blöndal. 4. Ásmundur Gíslason. 5. Helgi Hjálmarsson. 6. Pétur Gudjohnsen. 7. Hannes Magnússon. 8. Benedikt Gröndal. 9. Ágúst Blöndal.

Fjórfundi bekkur.

1. Sigurðr Pétursson. 2. Helgi Pétursson. 3. Magnús Einars-

son. 4. Valdemar Jacobsen. 5. Sveinn Guðmundsson. 6. Jes Gíslason. 7. Friðrik Friðriksson. 8. Vigfús Þórðarson. 9. Pétur Hjálmsón. 10. Guðmundr Sveinbjörnsson. 11. Jens Vaage. 12. Magnús Þorsteinsson. 13. Júlíus Þórðarson. 14. Friðrik Hallgrímsson. 15. Karl Nikulásson. 16. Björn Blöndal. 17. Álfr Magnússon. 18. Guðmundr Guðmundsson. 19. Ólafr Benediktsson.

Fimti bekr.

1. Haraldr Nielsson. 2. Sæmundr Bjarnhéðinsson. 3. Theodor Jensen. 4. Ófeigr Vigfússon. 5. Einar Pálsson. 6. Kristján Kristjánsson. 7. Helgi Jónsson. 8. Gunnar Havstein. 9. Aage Schierbeck. 10. Sigurðr Jónsson. 11. Vilhjálmr Briem. 12. Gísli Kjartansson. 13. Gísli Jónsson. 14. Skúli Árnason. 15. Sigurðr Pálsson. 16. Árni Thorsteinson. 17. Filippus Magnússon. 18. Helgi Sveinsson. 19. Vilhelm Bernhöft.

Sjötti bekr.

1. Bjarni Sæmundsson. 2. Sigurðr Pétrsson. 3. Sæmundr Eyjólfsson. 4. Vilhjálmr Jónsson. 5. Sigurðr Sivertsen. 6. Þorlákr Jónsson. 7. Magnús Torfason. 8. Ólafr Thorlacius. 9. Friðjón Jensson. 10. Jóhannes Sigrjónsson. 11. Oddr Gíslason. 12. Helgi Skúlason. 13. Óli Steinbach. 14. Ingvar Nikulásson.

Af ofan nefndum skólapiltum voru sagðir úr skóla á skólaárinu 1888—89: 1. Gísli Kjartansson 3. janúar 1889. 2. Hannes Magnússon 12. mars s. á. 3. Sigurðr Helgason 1. maí s. á. 4. Kjartan Jónsson 27. maí s. á., og í júnimánuði fóru Álfr Magnússon og Páll Snorrason úr skóla. Fjórtán útskrifuðust 29. júní; sextán nýsveinar hafa bætst við í júnimánuði. Eru því skólapiltar nú ($\frac{1}{7}$ '89) 84.

II. Kennarar skólans.

Þetta skólaár hafa hinir sömu kennarar verið við skólann sem að undanfögnu. Kennararnir Dr. *Björn Magnússon Ólsen*, *Björn Jensson*, *Geir Zoëga* og *Þorvaldr Thoroddsen* hafa gegnt umsjóninni við skólann. Yfirkennari *Halldór Friðriksson* hefir haft eftirlit með húsum og áhöldum skólans, og hefir annast um innkaup handa honum. Rektor hefir verið bók-vörðr skólans.

III. Kenslan.

1. Tafla, er sýnir vikustundir námsgreinanna.

Námsgreinir.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Samtals.
1. Íslenska	4	2	2	2	4	3	17
2. Danska	4	2	2	2	2	2	14
3. Enska	4	2	2	2			10
4. Frakkneska					5	5	10
5. Þýska	3	2	2	2	2	3	14
6. Latneska	7	6	7	7	9	7	43
7. Gríska		5	5	5	5	5	25
8 Trúbrögð	2	1	2	2	1	1	9
9. Sagnfræði	2	3	3	3	4	3	18
10. Landfræði	2	2	2	2			8
11. Stærðfræði	5	5	4	4			18
12. Eðlisfræði					3	4	7
13. Náttúrusaga		3	3	4			10
14. Teiknun	1	1	1				3
15. Söngur	1	1	1	1			4
	36	36	36	36	36	34	210
16. Leikfimi	2		2		2		6

Skifting kenstlunnar milli kennaranna.

1. Rektor <i>Jón Þorkelsson</i> :	Latneska í 4., 5. (ein st.) og 6. bekk	15 stundir.		
	Gríska í 6. bekk	5	---	= 20 st.
2. Yfirkennari <i>H. Kr. Friðriksson</i> :	Íslenska í 3.—6. bekk	10	---	
	Þýska í 3.—6. bekk	9	---	
	Danska í 6. bekk	2	---	= 21 —
3. Kennari <i>Steingrímur Thorsteinsson</i> :	Latneska í 2. og 3. bekk	13	---	
	Gríska í 4. og 5. bekk	10	---	= 23 —
4. Kennari Dr. <i>Björn Magnússon Ólsen</i> :	Latneska í 5. bekk	8	---	
	Gríska í 2. og 3. bekk	10	---	= 18 —
5. Kennari <i>Björn Jensson</i> :	Stærðfræði í 1.—4. bekk	18	---	
	Eðlisfræði í 5.—6. bekk	7	---	= 25 —
6. Kennari <i>Geir Zoëga</i> :	Latneska í 1. bekk	7	---	
	Enska í 1.—4. bekk	10	---	
	Frakkneska í 5.—6. bekk	10	---	= 27 —
7. Kennari <i>Þorvaldur Thoroddsen</i> :	Náttúrusaga í 2.—4. bekk	10	---	
	Landfræði í 1.—4. bekk	8	---	
	Þýska í 1. bekk	3	---	
	Teiknun í 1.—3. bekk	3	---	= 24 —
8. Fyrverandi málaflutningsmaður <i>Páll Melsteð</i> :	Sagnfræði í öllum bekkjum			18 —
9. Prestaskólakennari <i>Eiríkr Briem</i> :	Trúbrögð í öllum bekkjum			9 —
10. Bókvörðr <i>Hallgrímur Melsteð</i> :	Danska í 1.—2. bekk.			6 —
11. Cand. mag. <i>Pálmi Pálsson</i> :	Danska í 3.—5. bekk	6 stundir.		
	Þýska í 2. bekk	2	---	
	Íslenska í 1., 2. og 5. (1 st.) bekk	7	---	= 15 —

12. Söngkennari cand. theol. *Steingr. Johnsen*:

Söngr í öllum bekkjum 4 —

13. Leikfímiskennari *Ólafr Rósenkranz Ólafsson*:

Leikfími í öllum bekkjum 6 —

Samtals 216 st.

3. Yfirlit yfir það, sem lesið hefir verið og lært skólaárið 1888—89.

Íslenska.

- I. Lærð 1. Skýring hinna almennu málfræðislegu hugmynda, eptir H. Kr. Friðriksson. 2. Forníslensk málmyndalýsing, eptir Wimmer. Lesin Oldnordisk Læsebog af Wimmer, 1.—73. bls. Tveim stundum á viku varið til stíla (þýðinga) og ritgerða.
- II. Málmyndalýsingin endrlesin. Lesin Oldn. Læsebog af Wimmer, 74.—135. bls. Einni stund á viku varið til stíla (þýðinga) eða ritgerða.
- III. Lesin Njáls saga, 23.—84 kap. Einn still á viku.
- IV. Lesin Njáls saga, 23.—87. kap. Einn still á viku.
- V. Í Snorra Eddu: Gyfagynning, Bragaræður, og allar goda-sögurnar í Skáldskaparmálum ásamt Grottasöng. Í Sæmundar Eddu: Þrymskviða og Lokasenna. Ein ritgerð á viku. Íslensk bókmentasaga kend eftir Lund, Den oldn. Litteratur, Kbh. 1873.
- VI. Háttatal Snorra Sturlusonar. Hávamál í Sæmundar Eddu og nokkur kvæði eftir Jónas Hallgrímsson. Ein ritgerð á viku.

Danska.

- I. Lesin Dönsk lestrarbók með stuttu málfræðiságrípi eptir Steingrím Thorsteinsson, öll bókin. Einn still á viku.
- II. D. H. Wulff, Dansk Læsebog, 3. Del, 1.—97. bls. og endrlesið 1.—28. bls. Þrír stílar á mánuði.
- III. Sama lesbók, 3. Del. (Kbh. 1877), 88.—135., 151.—157., 177.—179., 230.—245. bls. Einni stund á viku varið til stíla.

- IV. O. Borchsenius og Winkel Horn, Dansk Læsebog for Skoler-
nes mellemste og højeste Klasser (Kbh. 1883), 1.—16. 23.
—85., 111.—116. bls. Einni stund á viku varið til stíla
og ritgerða.
- V. Sama bók, 323.—390., 396.—438. bls. Einni stund á viku
varið til stíla og ritgerða.
- VI. Holst's poetiske Læsebog, 58.—75., 86.—126. bls. Einn
stíll á viku.

Enska.

- I. 1. Løkke, Engelsk Læsebog for Begyndere (Kbh. 1878.), 2.
—13., 16.—20., 26.—28., 34.—36., 38.—46., 50.—66.,
69.—82., 86.—89.
2. Rosing, Engelsk Sproglære.
- II. 1. Løkke, Engelsk Læsebog for Begyndere, 74.—90., 92.—96.,
101.—126. bls.
2. Málmyndalýsingin í kenslubók Jóns Ólafssonar endrlesin.
- III. Herrig: First English Readingbook, kaflarnir 37.—50.,
52.—55., 62.—78.
- IV. Løkke, Engelsk Læsebog for Mellemlæseklasserne, 120.—166.,
190.—228. Endrum og sinnum hraðlesið í þessari bók
eða Herrig's English Readingbook.
- Í öllum þessum bekkjum var farið yfir hina ensku
hljóðfræði eftir Geir Zoëga (Rv. 1888).

Frakkneska.

- V. 1. Jean Pio, Fransk Læsebog for Mellemlæseklasserne (Kbh.
1877), 1.—102. bls.
2. Helstu atriði úr Garrigues, Fransk Sproglære endrlesin.
3. Nokkurir stílar gerðir.
- VI. 1. Jean Pio, Fransk Læsebog, hin sama sem í 5. bekk,
114.—207. bls.
2. Paul Passy, Le français parlé, La prise de la redoute
(68.—81. bls.).
3. Helstu atriði úr Garrigues' Fransk Sproglære endrlesin.

Þýska.

- I. Þýzk lestrarbók eptir Steingrím Thorsteinsson, málmynda-
lýsingin öll og lestrarkafarnir 1.—53. bls.

- II. Málmyndalýsingin endrlesin. Lesin Þýzk lestrarbók eptir Stgr. Thorsteinsson, 62.—152. bls.
- III. Kaper, Tysk Læsebog for Mellemlklasserne, 41.—114. bls. Málmyndalýsing H. Kr. Friðrikssonar.
- IV. Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for de højere Klasser, 1.—96. bls.
- V. Sama bók, 71.—96., 131.—220. bls.
- VI. Sama bók, 280.—336., 370.—392. bls. Auk þess hraðles-ið megnið af P. Hjort, Tysk Læsebog, 2det Bind; og enn fremr gerðir nokkurir stílar.

Latneska.

- I. 1. A. G. Ø. Hauch, Læsebog i Latin. Første Afdeling, Kbh. 1887.
2. Cornelius Nepos. Þessar ævisögur: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Dion, Datames.
3. Orðmyndafræðin (Rv. 1868) öll.
4. Einn stíll gerðr á viku.
- II. Tvær fyrstu ræðurnar gegn Catilínu, pro lege Manilia og pro Sexto Roscio Amerino. Yfirfarin orðmyndafræðin og nokkurir helstu kaflar orðskipunarfræðinnar eftir mállýsingu Madvigs. Einn stíll á viku.
- III. Ciceronis Tusculanae disputationes, 1. bók, 1.—30. kap. Vergilii Aeneis, 1. og 2. bók. Mállýsing Madvigs höfð við kenstluna. Einn stíll á viku.
- IV. Livius, 23. bók. Horatii Carmina, 1.—2. bók. Yfirfarin orðmyndafræðin og helstu atriði af orðskipunarfræðinni eftir mállýsingu Madvigs. Tveimr stundum á viku var varið til stíla. Gerðr venjulega einn stíll á viku.
- V. A. Vandlega lesið:
Tacitus, Germania. Cicero, De oratore, 2. bók. Horatius, Epistolae, 1. bók, 1.—7., 10.—11., 14.—20. bréf, og öll önnur bók með Ars poëtica. Satirae, I. 9. Vergilius, Aeneis, 3. bók öll (með tveimr piltum lesin önnur bók).
Helstu atriði úr hinni latnesku bókmentasögu Tregders.
- B. Hraðlesið:
Fibiger og Pio, Udvalgte Stykker af Cicero, Caesar, Cor-

nelius, Sallust og Livius, 71.—89. og 121.—129. bls. Quintilianus, 10. bók.

Madvigs latneska mállýsing höfð við ken sluna. Ein þýðing á viku.

VI. 1. Vandlega lesið:

Livius, 10. bók. Nepos, Hamilcar og Hasdrubal.

2. Hraðlesið:

Ovidii Metamorphoseon delectus Siebelisianus: 1. Dædalus. 2. Aper Calydonius, Meleager. 3. Theseus et Achelous. 4. Philemon et Baucis. 5. Erysichthon. 6. Achelous et Hercules. 7. Nessus. 8. Orpheus. Alls 1026 vers.

3. Endrlesið: Horatius, Carmina, 1. bók og 2. bók. 1.—10. kvæði.

4. Lært: Thomsen, Det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden, 51.—60., 71.—101. bls.

5. Ein þýðing á viku. Madvigs latneska mállýsing við höfð.

Gríska.

II. Bergs gríska málfærði öll lesin oftar en einu sinni. Vald-ir kaflar úr hinni grísku lesbók A. Fr. Gottschicks, samtals 34 bls.

III. Xenophons Anabasis, 1. og 2. bók. Lukianos, Charon og Prometheus. Sechers goðafræði, 1.—59. bls. Bergs gríska mállýsing endrlesin og höfð við ken sluna.

IV. Heródot, 8. bók öll og 9. bók, 1.—26. kap. Homeri Odyssea, 6. bók. Mállýsing Bergs viðhöfð.

V. Vandlega lesið: Plató, Varnarræða Sókratesar og Kriton. Homeri Odyssea, 1.—2. bók.

Hraðlesið: Homeri Odyssea, 3. og 5. bók.

Yfirfarið hið merkasta af Tregders grísku bókmentasögu. Mállýsing Bergs viðhöfð.

VI. 1. Vandlega lesið: Homeri Odyssea, 5., 7. og 8. bók og 1.—365. v. af 9. bók.

2. Hraðlesið: Demospenes, Olynþsku ræðurnar allar og § 1.—37. af hinni 1. ræðu gegn Filipp.

3. Lært: Christensen, Det græske Statsliv i Oldtiden, 22.—31. bls. Secher, Græsk Mythologi 1.—59. bls.

4. Orðmyndafræði Bergs viðhöfð. Orðskipunarfræðin hefir verið útlistuð að eins þar sem hún hefir verið frábrugðin hinni latnesku.

Trúbrögð.

- I. Lisco, Postulleg trúarjåtning, 1.—97. bls. Tang, Bibliúsögur, 1.—84. bls.
- II. Lisco, Postulleg trúarjåtning, 81.—137. bls. Tang Bibliúsögur, 84.—138. bls.
- III. Lisco, Postulleg trúarjåtning, 159.—280. bls. Tang, Bibliúsögur, 143.—152. bls. og endrlesnar allar.
- IV. Lisco, Postulleg trúarjåtning, 280.—324. bls., og endrlesið 1.—133. bls.
- V. Lisco, Postulleg trúarjåtning. 31.—265. bls.
- VI. Kirkjusaga H. Hálfðánarsonar, 47.—61., 73.—79., 81.—88., 107.—142. bls.

Sagnfræði.

- I. Fornaldarsaga Páls Melsteðs frá upphafi Grikkja til enda bókarinnar.
- II. Miðaldasaga Páls Melsteðs öll, nema kafinn um landnám Portúgalsmanna og Spánverja, og um Norðrlönd.
- III. Blochs nýja saga frá 1492 til 1789, og mestöll endrlesin.
- IV. Blochs nýja saga frá 1789 til 1870, og öll bókin endrlesin.
- V. Fornaldarsaga Páls Melsteðs, frá 30. bls. til enda bókarinnar. Miðaldasaga Blochs frá upphafi til enda, og mestöll Norðrlandasaga eftir sama höfund.
- VI. Fornaldarsaga Páls Melsteðs frá upphafi Grikkja til enda bókarinnar. Nýja saga Blochs frá 1492 til 1789.

Landfræði.

- I. Landfræði J. C. Granzow's lesin frá 46. bls. aftr að Asíu (Danmörk undanskilin).
- II. Sama bók, 1.—71., 164.—232. bls.
- III. Sama bók, 82.—163. bls. endrlesið. Lýsing Íslands eftir Þorvald Thoroddsen, bókin öll.
- IV. Landfræði Granzow's endrlesin.

Stærðfræði.

- I. Julius Petersens Lærebog i den elementære Plangeometri frá byrjun aftr að 18. bls. og V. Bertelsens Regnebog for Seminarier og Realskoler frá byrjun aftr að 29. bls. Skriflegar iðkanir í hverri viku.
- II. Julius Petersens Lærebog i den elementære Plangeometri frá 18. til 39. bls., og Arithmetik og Algebra til Skolebrug eftir sama mann frá byrjun aftr að 67. bls. Skriflegar iðkanir í hverri viku.
- III. Julius Petersens Lærebog i den elementære Plangeometri frá 39. til 63. bls., og Arithmetik og Algebra til Skolebrug eftir sama höfund frá 70. bls. í fyrra bindinu aftr að 31. bls. í síðara bindinu. Skriflegar iðkanir aðra hverja viku.
- IV. Julius Petersens Lærebog i den elementære Plangeometri frá 64. bls. og út, hitt mestalt endrlesid, og Adolphi Steens elementære Algebra frá logarithmum og út. Skriflegar iðkanir aðra hverja viku.

Eðlisfræði.

- V. Karl Schmidts mindre Lærebog i Fysik aftr að ljósfræðinni.
- VI. Ljósfræðin i Karl Schmidts mindre Lærebog i Fysik og stjörnufræðin eftir G. S. Jørgensen, Kortfattet Lærebog i Astronomien. Öll eðlisfræðin endrlesin.

Náttúrusaga.

- II. Chr. Fr. Lütken, Dyrerigets Naturhistorie (Lærebog Nr. 2), 1.—180., 216.—274. bls. Dýrafræði eftir Benedikt Gröndal, 94.—112. bls.
- III. Chr. Grönlund, Lærebog i Botanik, bókin öll. Krystallafræði lesin eftir fyrirlestrum.
- IV. Lütken, Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2 endrlesin aftr á 180. bls. Chr. Grönlund, Lærebog i Botanik, bókin öll endrlesin. O. A. Corneliusen, Kortfattet Uddrag af Mineralogi og Geologi, Kr. 1882, lesin í fyrsta sinn. Lesid fyrir um krystallafræði og efni steina.

Teiknun.

Piltar í þremr neðstu bekkjunum voru látnir draga upp myndir eftir teikniforskriftum Petersen's og Janiche's.

Söngr.

I.-II. Söngkenslubók fyrir byrjendr eftir Jónas Helgason, 1. hefti (Rv. 1886), og söngiðkanir eftir Berggreens Samlinger til Skolebrug, 1ste Hefte.

III.-VI. Fjórraddaðar söngiðkanir.

IV. Vísindaleg söfn.

A. Bóksafn skólans.

Bækr, sem við hafa bætst frá 1. jan. til 31. desemb. 1888.

a. Gefnar bæk¹.

Kenslustjórnin og ráðaneyti Íslands.

α. Skólaskýrslur frá Danmörku 1888.

1. Aalborg. 2. Aarhus. 3. Borgerdydskolen i Kjøbenhavn. 4. Borgerdydskolen paa Kristianshavn. 5. Efterslægtsselskabets Skole. 6. Fredericia. 7. Frederiksborg. 8. Haderslev. 9. Hauchs Latin- og Realskole. 10. Helsingør. 11. Herlufsholm. 12. Horsens. 13. Kolding. 14. Lyceum. 15. Maribo. 16. Metropolitanskolen. 17. Nykjøbing. 18. Odense. 19. Randers. 20. Ribe. 21. Roskilde. 22. Rønne. 23. Slagelse. 24. Sorø. 25. Vejle (2 eintök). 26. Det v. Westenske Institut. 27. Viborg.

Þar í eru þessi rit:

1. **Jespersen, M.**, Stof og Æther. Nykjøbing.
2. **Steenberg, A. S.**, Foreninger for Sveriges højere Skolers Lærere. Horsens.
3. **Trugaard, P.**, Udvalg af arabiske Oldsange. 2det Hefte. Ribe.

1) Nafn gefandans stendr ofan hverja gjöf.

1. **Blume, C. A.**, Om Phlebectasia et varices cesophagi som Følge af collateral Circulation af Portaareblod. Kbh. 1888.
2. **Bornemann, A. C. J.**, Studier over den „gonorrhøiske Rheumatisme“. Kbh. 1887.
3. **Breuning-Storm, H. A.**, Bidrag til den krupøse Pneumonis statistik Kbh. 1888.
4. **Goos, C.**, Aarvog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og Kommunitetet, indeholdende Meddelelser for de akademiske Aar 1864—71. III. 1. Kbh. 1887.
5. **Goos, C.**, Aarvog for det akademiske Aar 1884—85. Kbh. 1887.
6. **Geill, C.**, Kliniske Studier over den akute Karbolsyreforgiftning. Kbh. 1887.
7. **Grönbech, A. C.**, Om Næsesvælgpolyper. Kbh. 1888.
8. **Hude, C.**, Commentarii critici ad Thucydidem pertinentes. Hauniae 1888.
9. **Jón Þorkelsson**, Om Digtningen på Island i det 15. og 16. Århundrede. Kbh. 1888.
10. **Kjærgaard, N. C.**, Ventrikelfordøjelsen hos sunde Mennesker. Kbh. 1888.
11. **Linde, A. C. P.**, Meddelelser angaaende de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Aaret 1886. Kbh. 1888.
12. **Ravn, E.**, Om Dannelsen af Skillevæggen mellem Brystog Bughulen hos Pattedyrfostre. Kbh. 1888.
13. **Rosenvinge, L. K.**, Undersøgelser over ydre Faktorerers Indflydelse paa Organdannelsen hos Planterne. Kbh. 1888.
14. **Scharling, W.**, Værdilære. I. Hvad bestemmer en Tings Værdi? (Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitetsfest i Anledning af Hans Majestæt Kongens Fødselsdag den 8de April 1888). Kbh. 1888.
15. **Stadfeldt, A.**, Kjøbenhavns Fødselsstiftele som Humanitets og Undervisnings Anstalt 1777—1887, med en Indledning om Fødselshjælpens Udvikling i Danmark (Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation). Kbh. 1887.

16. **Torup, S.**, Om Blodets Kulsyrebinding med særligt Hensyn til Hæmoglobinet's Kulsyreforbindelse. Kbh. 1887.
17. **Trojel, E.**, Middelalderens Elskovshoffer, literaturhistorisk-kritisk Undersøgelse. Kbh. 1888.
18. (**Jørgensen, A. D.**), Regeringsskiftet 1784. Fremstillinger og Aktstykker udgivne i Juni 1888 til Minde om den Regering, som løste Bondens Stavnsbaand. Kbh. 1888.
19. Kort Udsigt over det philologisk-historiske Samfunds Virksomhed Octbr. 1885 — Octbr. 1887. Kbh. 1888.
20. Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1886 *Nº* 3. 1887 *Nº* 1—2.
21. Universitets- og Skole-Annaler. Ny Række. Udgivet efter foranstaltning af kirke- og undervisnings-departementet. Anden aarg. 1887. Kr. 1888.
22. Fortegnelse over de 389 Studerende, der i Aaret 1887 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Tillægsexamen ved Universitetet. Kbh. 1887.
23. Fortegnelse over de 406 Studerende, der i 1888 have tilendebragt Afg.examen ved de lærde Skoler eller Tillægsexamen ved Universitetet. Kbh. 1888.
24. Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet og den polytekniske Lærestanstalt 1888. Kbh. 1888.

γ. Skólaskýrslur frá Norvegi 1887.

1. Aalesund. 2. Aars og Voss's Latin- og Realskole. 3. Andersens latin- og realskole. 4. Arendal. 5. Bergen. 6. Drammen. 7. Fredrikshald. 8. Hamar. 9. Kristiania borger- og realskole. 10. Kristiania Kathedralskole. 12. Tillægskatalog over Kristiansands Kathedralskoles Bibliothek. 13. Kristiansund. 14. Laurvig. 15. Lillehammer. 16. Molde. 17. Stavanger. 18. Tanks Skole. 19. Tromsø. 20. Trondhjems borgerlige realskole. 21. Trondhjems Kathedralskole.

Þar í eru þessi rit:

1. **Aars og Andersen**, Den latinske udtale i skolerne. Aars og Voss's latin- og realskole.
2. **Bahr**, Andet tillæg til „Stavanger omegns fugle“. Stavanger.

3. **Bahr, D.**, Erindringer fra borgerskolen 1841—43. Kristiania borger- og realskole.
4. **Berg, O.**, Prøve paa en ny lærebog for gymnasiet i arithmetik og algebra. Andersens latin- og realskole.

ð. Skólaskýrslur frá Svíaríki 1888.

1. *Blekinge*, Carlscrona, Carlshamn, Sölvesborg Ronneby.
2. *Gefle* och Söderhamn. 3. *Göteborg* och Uddevalla. 4. *Göteborg*, Marstrand, Strömstad, Kongelf. 5. *Hallands län*: Halmstad, Varberg, Laholm, Falkenberg, Kungsbacka. 6. *Helsingborg*.
7. *Hernösand* och Örnsköldsvik. 8. *Hudiksvall*. 9. *Jönköping* och Grenna. 10. *Kalmar Stift*: Kalmar, Oscarhamn, Borgholm, Mönsterås. 11. *Karlstad Stift*: Karlstad, Kristinehamn, Åmål, Filipstad, Arvika. 12. *Kristianstad*, Engelholm, Cimbrishamn. 13. *Linköping*, Eksjö, Vadstena. 14. *Lunds* högre allm. lärov. 15. *Lunds* privata Elementarskola. 16. *Malmö*, Ystad, Treleborg. 17. *Norbottens län*: Luleå, Piteå, Haparanda. 18. *Norrköping*, Söderköping, Wimmerby. 19. *Nyköping*.
20. *Skara*, Lidköping, Sköfde, Mariestad, Falköping, Hjo. 21. *Stockholm*, Beskowska skolan. 22. *Sth.*: Nya elementarskolan. 23. *Sth.* Lyceum för flickor. 24. *Sth.*: Praktiska arbetsskolan för barn och ungdom. 25. *Sth.*: Södermalm och Katarina lärov. 26. *Sth.*: Wallinska skolan. 27. *Strengnäs*, Eskilstuna, Södertelge, Mariefred. 28. *Sundsvall*. 29. *Umeå*, Skellefteå. 30. *Upsala*, Norrtelje, Enköping, Öregrund. 31. *Upsala*: Fjellstedtska skolan. 32. *Venersborg*, Borås, Alingsås, Ulricehamn. 33. *Westervik*. 34. *Weksjö* och Wernamo. 35. *Visby*. 36. *Örebro* och Askersund. 37. *Östersund*.

Þar í eru þessi rit.

1. **Andersson, A. E.**, De Fraunhoferska liniernas förskjutning till följd af jordens rörelse. Kristianstad. Nr. 12.
2. **Beckman, K. V.**, Bidrag till svenska riksdagens historia 1650—1680. Upsala. Nr. 30.
3. **Collinder, E.**, Förteckning öfver Sundsvalls h. allm. läroverks samling af mynt och minnespenningar m. m. Sundsvall. Nr. 28.
4. **Eurenus, M. C. J.**, Katalog öfver den kulturhistorisk-

- etnografiska afdelingen af Malmö Museum. Malmö.
Nr. 16.
5. **Grandinson, K. G.**, Fragmentum de vita et miraculis magistri Petri Olavi, confessoris beate Birgitte. Karlstad. Nr 11.
 6. **Hainer, H.**, Om de sammansatta verben i nysvenskan. Karlsrona. Nr. 1.
 7. **Hernlund, H.**, Vetenskaps-academien och Lars Laurels rättskrifnings-förslag. Sth. Nya elementarsk. Nr. 22.
 8. **Lalin, E.**, De *dum, donec, quoad* particularum usu apud Terentium. Norrköping. Nr. 18.
 9. **Lilliestråle, N. F.**, Riksdagarne 1609 och 1610. Några bidrag till Karl IX:s historia under sista åren af hans regering. Nyköping. Nr. 19.
 10. **Lindvall, I.**, De vi et usu conjunctivi futuri periphraistici apud Ciceronem. Göteborg. Nr. 3.
 11. **Melander, C. A.**, Feniciskorna. Sörgespil af Euripides. Metrisk öfversättning. Umeå. Nr. 29.
 12. **Nordland, K. P.**, Studier i algebra. Gefle. Nr. 2.
 13. **Ohlsson, A.**, On eller l'on? en studie i fransk grammatik. Halmstad. Nr. 5.
 14. **Rödström, P.**, Luciana. Hudiksvall. Nr. 8.
 15. **Zander, C. M.**, Carminis saliaris reliquiae. Lund h. a. lärov. Nr. 14.

Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab,
Kjøbenhavn.

1. **Finsen, V.**, Om den oprindelige Ordning af nogle af den islandske Fristats Institutioner. Kbh. 1888.
2. **Koefod, E.**, Studier i Platosforbindelserne. Kbh. 1888.
3. **Lehmann, A.**, Om Genkendele. Kbh. 1888.
4. **Lütken, Chr. Fr.**, Kritiske Studier over nogle Tandhvaler af Slægten *Tursiops*. *Orca*, *Lagenorhynchus*. Kbh. 1887.
5. ——— — — Fortsatte Bidrag til Kundskab om de arktiske Dybhavs Tudsefiske. Kbh. 1887.
6. ——— — — Tillæg til „Bidrag til Kundskab om

Arterne af Slægten *Cyamus* Latr. eller Hvallusene". Kbh. 1887.

7. Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1887 *Nº* 2--3. 1888 *Nº* 1.

Kommissionen for det Arnamagnæanske
Legat, Kjøbenhavn.

Katalog over den Arnamagnæanske Haandskriftsamling. 1. h. Kbh. 1888.

Boghandler Hauberg, Kjøbenhavn.

1. **Røgend, W.**, Vejledning til Løsning af geometriske Op-gaver. Kbh. 1888.
2. **Linderström-Lang, C. F.**, Latinske Stiløvelser. Kbh. 1888.

Branth og Grönlund, Kjøbenhavn.

Branth og Grönlund, Grönlands Lichen-Flora. Kbh. 1888.

Frederiks Universitet i Kristiania, Norge.

1. **Brachmann, A. B.**, Guderne hos Vergil. Kbh. 1887.
2. ——— — — Catuls Digtning belyst i Forhold til den tidligere græske og latinske Litteratur. Kbh. 1887.
3. **Mohn H.**, Forhandlinger ved skandinaviske Naturforskeres trettende Møde. Kr. 1887.
4. **Schübeler, F., C.**, Viridarium Norvegicum. Norges Væxtrige, I. 2. II. 1. Christiania 1886.
5. **Stenersen, L. B.**, Catul's Digtning oplyst i dens Sammenhæng med den tidligere romerske og latinske Litteratur. Kr. 1887.
6. ——— ——— — Udsigt over den romerske Satires forskjellige Arter og deres Oprindelse. Kr. 1887.
7. Det Kgl. Norske Frederiks Universitets Aarsberetning for Budgetterminen 1885—86 samt Universitetets Matrikul for 1886. Kr. 1887.

8. Fortegnelse over de Forelæsninger, som skulle holdes ved det Kgl. Frederiks Universitet 1887. Kr. 1887. 2 h.

Upsala Universitet, Sverige.

Upsala Universitets Årsskrift 1887.

Bar i eru þessi rit:

1. **Berggren, J. E.**, Om den kristliga fullkomligheten.
2. **Brate, Erik**, Äldre Vestmannalagens ljudlära.
3. **Geijer P., A.**, Om et af de i Upsala befintliga manuskripten från Vadstena klosterbibliotek.
4. — — — — Studier i fransk linguistik.
5. **Johannsson, K. F.**, Några Ord om dialekter specielt de grekiska.
6. **Lind, E. H.**, Redegörelse för Kongl. Universitetet i Upsala under läsåret 1886—87.
7. **Munthe, Å. W.**, Folkepoesi från Asturien.
8. **Persson, P.**, Om inskriften från Gortyn.
9. **Sahlin, C. Y.**, Några tankar om människan och samhället.
10. — — — — Om positiv och negativ lagbestämmdhet.
11. — — — — Inbjudningsskrift till den högtidlighet med hvilken nya universitetsbyggnaden i Upsala kommer at invigas den 17. maj 1887.
12. **Schéele, Fr. von**, Kan Gud tänkas såsom vilja?
13. **Selälä, E. N.**, Om de finsk-ugriska Språken.
14. **Tamm, Fr.**, Fonetiska kännetecken på lånord i nysvenska riksspråket.

Lundeqvistska Boghandelen, Upsala, Sverige.

Palmgren, F., Språkuppfostran. Undervisning i Engelska ved en Flickskola. Sth. 1885.

Dr. Ludvig Larsson, Lund, Sverige.

Larsson, L., Svar på Profässor Wiséns „Textkritiska Anmärkningar till den stockholmska Homilieboken“. Lund 1888.

Dr. Karl W. Whistling, Leipzig.

Aristotelis categoriarum capita priora quattuor in latinum
conversa. Neo-Ruppini 1841.

Oberlehrer von Adolf Kettner, Freiwaldau.

Altvater, IV. Jahrg. Nr. 1. V. Jahrg. Nr. 1—12. VI. Jahrg.
Nr. 1—8. III. (V.) Jahrg. Nr. 4—10. Freiwaldau 1886
—88.

Jos. Cal. Poestion, fræðimaðr, Wien.

1. **Adam, L.**, La lange chiapanèque. *N^o* 11. Vienne 1887.
2. **Beer, A. u. Hohegger, F.**, Fortschritte des Unterrichtswesens in den Culturstaaten Europas. 1.—2. Bd. Wien 1867. 1868.
3. **Busson, A.**, Lykurgos u. die Grosze Rhetra. Innsbruck 1887.
4. **Chavanne, J.**, Jan Mayen u. die österreichische arktische Beobachtungsstation. Wien 1884.
5. **D'Abbadie, A.**, Dictionnaire de la lange Amarĩña. Paris 1881.
6. **Dembitzer, Z.**, De „de“ praepositionis apud Plautum et Terentium usu. Cracoviae 1887.
7. Der interessante Blattkalender für 1889. Wien 1889.
8. **Drummond, H.**, Naturens Lov i Aandens Verden, overs. ved Birger Hall. Kr. 1886.
9. **Engelbrecht, A.**, Hephaestion von Theben u. sein astrologisches Compendium. Wien 1887.
10. **Este, R.**, Die Aufrichtigen. Eine Komödie in fünf Aufzügen. Wien 1887.
11. **Fröbel, F.**, Kindergartenbriefe, hrsg. von H. Pösche. Wien 1887.
12. **Frölich G.** Wissenschaftliche Pädagogik. Wien 1887.
13. **Gottschall, R.**, Die deutsche Nationalliteratur in der ersten Hälfte des neunzehnten Jahrhunderts. 1.—3. Bd. Breslau 1861.
14. **Grønvold, D.**, Fru Ørn. Skuespil i 4 Akter. Bergen 1884.

15. **Goethe, Wolfgang.** Mit Einleitung u. Anmerkungen von Dr. Le Smolle. Wien. 1886.
16. **Hambro, Chr.,** Fremad. Kjøbenhavn 1865.
17. **Heine, H.,** Sämmtliche Werke. Illustrierte Pracht-Ausgabe. 1.—3. Bd. Wien (ärtalslaust).
18. **Helwich, H. R.,** Etymologisch-identische Wörter mit verschiedener Bedeutung im Deutschen u. Englischen. Wien 1877.
19. **Herder, Der Cid,** mit Einleitung von Lambel. Wien 1886.
20. **Hlawatsch, A.,** Das Synagogenjahr. Reichenberg 1887.
21. *Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικός φιλολογικός σύλλογος. Σύγγραμμα περιοδικόν 1881—82. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1885.* Fjögur hefti.
22. Jahresbericht des Vereines „Mittelschule in Wien“. Vereinsjahr November 1885 — April 1886, veröffentlicht von V. Thumsen. Wien 1887.
23. **Knortz, K.,** Walt Whitman. Vortrag. New-York 1886.
24. — — — Brook Farm u. Margaret Fuller. Vortrag. New-York 1886.
25. **Korb, F. H.,** Lateinische Übungssätze zur Casuslehre. Prag 1867.
26. **Leiter, C.,** Hygiene der Zähne. Wien 1884.
27. **Lodbrok, De fem Frivillige,** historisk Roman. Sth. 1883.
28. **Lessing, Emilia Galotti,** ein Trauerspiel mit Einleitung von R. Dundaczek. Wien 1886.
29. **Martinak, Zur Logik Lockes.** Graz 1887.
30. **Mausser, J.,** Anleitung zur Ausfertigung von Kartenskizzen. Wien 1887.
31. **Mellin, H. G.,** Riksmarkens Bröllop. Sth. 1883.
32. **Nepos, C.,** Vitae selectae. Ed. A. Meingast. Vindobonae 1887.
33. **Pettersson, V.,** Den gamle Polisgevaldigerns Berättelser. Helsingfors 1884.
34. **Phillips, G.,** Die Wohnsitze der Kelten auf der pyrenäischen Halbinsel.
35. **Poestion, J. C.,** Die Kunst die dänische Sprache schnell zu erlernen. Wien. (1888).

36. Programma dell' i. r. ginnasio superiore di Trento 1876. 78. 79. Trento 1876. 78. 79.
37. **Ricard, A.**, Système de la quantité syllabique de la langue française. Prague 1887.
38. Sammlung gemeinnütziger Vorträge Nr. 111. 112. 113. 115. 116. Prag 1886.
39. **Schmidt, M. C. P.**, Schulwörterbuch zu Q. Curti Rufi Historiae Alexandri Magni. Leipsig 1887.
40. **Schneekloth, K. A.**, Dansk Sproglære. Kbh. 1879.
41. **Schulpe, G. von**, Germanische Göttersagen. Mythologische Gedichte gesammelt u. zusammengestellt. Leipzig 1887.
42. **Seefeldt, F. S. von**, Astronomische Aufsätze eines Amateurs der Naturwissenschaft. Graz 1877.
43. **Skřivan, A.**, Doppelte Buchhaltung. Prag 1887.
44. **Steiner, J.**, Sammlung von Maturitäts-Fragen. Wien 1887.
45. **Suess, E.**, Die Entstehung der Alpen. Wien 1875.
46. **Swoboda, R.**, De Demosthenis quae feruntur prooemiis, Vindobonae 1887.
47. **Wallentin, F.**, Auflösungen zu den Maturitätsfragen aus der Mathematik. Wien 1886.
48. **Weidner, A.**, Schulwörterbuch zu Weidners Cornelius Nepos. Leipzig 1887.
49. **Weinek, L.**, Auf der Kerguelen-Insel. Prag 1887.
50. **Vibe, J.**, Et Testamente. Kr. 1884.
51. **Wielands Oberon**, mit Einleitung von R. Hanke. Wien 1886.

Dr. Ph. Schweitzer, Weimar.

1. **Schweitzer, Ph.**, Island. Land u. Leute. Leipzig (ärtalslaust).
2. ——— ——— Geschichte der skandinavischen Litteratur. 1. Th. Leipzig 1885.

Hans Krticzka, Freiherr von Jaden, Wien.

1. **Oettinger, E. M.**, Die Weltgeschichte in einem Brief-Couvert. Leipzig 1871.

2. **Demosthenis** orationes ex recens. Dindorfii. Vol. I. Pars II. Orationes XVIII.—XIX. Lipsiae 1861.

Harvard University, Cambridge, Mass.

- Justin Winsor** (útgefandi), Harvard University Bulletin, *Nº* 38; or Vol. V. *Nº* 1. October 1887. — *Nº* 39; or Vol. V. *Nº* 2. January 1888. — *Nº* 40; or Vol. V. *Nº* 3. May 1888. — *Nº* 41; or Vol. V. *Nº* 4. October 1888.

Árni Hannesson, Reykjavík.

1. **Tregder, P. H.**, Haandbog i den græske Mythologi. Kbh. 1853.
2. **Fischer**, Om Sövnløshed. Kbh. 1832.
3. **Kirkjutiðindi fyrir Ísland**. Hálfur árgangur fyrir 1878. Rv. 1878.

Emil Guðmundsson, prestaskólastúdent.

Seneca, De ira, accurante H. Ernestio. Sorae 1652.

Friðrik Friðriksson, skólapiltr.

1. **Walter Scott's** Romane aus dem Englischen. Teil 1.—4. 2 bd. Zwickau 1826.
2. **Caspari, Th.**, Lyrik og Satire. Kr. 1887.

Hannes Magnússon, skólapiltr.

1. **Sahl, L.**, Onomatologia Graeca. Hauniae 1782.
2. **Horatii** Opera. Vantar titilblað, enn undir formálann er ritað: Roterodami, Idibus Novemb. 1667.

Helgi Sigurðsson, prestur, Skipaskaga.

(Nú dáinn).

1. **C. Julius Caesar**, Skrifter, overs. af Dr. Suhr. Første Del (S. 1—124). Kbh. 1839.
2. **Horats' Oder og Epoder**, overs. af Baden. Titilblað vantar.
3. **Ovidii Metamorphoses**, Titilblað vantar.

4. **Blædel, N. G.**, Prædikener over Kirkeaarets Søn- og Festdage. Kbh. 1864.
5. **Malou, J. B.**, Protestantismens Falskhed. Kbh. 1859.
6. **Guldberg, V. F. A.**, Kortfattet Lærebog i Linearperspektiv. Kr. 1880.
7. **Liebig, J.**, Chemiske Breve. Kbh. 1854.
8. **Kries, F.**, Lehrbuch der Physik. Jena 1827.
9. **Schönemann, C. W.**, Praktisk Anvisning til at tilberede de mest brugelige chemiske Reagentier. Kbh. 1824.
10. **Wöhler, F.**, Grundrids af Chemien. Kbh. 1837.
11. **Ørsted, H. C.**, Erindringsord af Forelæsninger over Chemiens almindelige Deel. Kbh. 1826.
12. **Stephensen, M.**, Commentatio de legibus, quae jus Islandicum hodiernum efficiant. Hafniae 1819.
13. 1. **Sæmundsen, Th.**, Island fra den intellectuelle Side betragtet. Kbh. 1832.
2. **Thorsteinson, B.**, Om Islands Folkemængde og økonomiske Tilstand. Kbh. 1834.
14. **Thomsen, G. Th.**, Om Lord Byron. Kbh. 1845.
15. **Wiborg, K. F.**, Fremstilling af Nordens Mythologi. Kbh. 1843.

Julius Havsteen, amtmaðr, Akreyri.

Framhald skýrslu um bókasafn Norður- og Austuramtsins á Akureyri. Akureyri 1888.

Magnús Stephensen, landshöfðingi, Reykjavík.

1. **Janin, M. J.**, La poésie et l'éloquence à Rome au temps des Césars. Paris 1864.
2. **Lange, J.**, Nomenclator Florae Danicae. Haunia 1887. 4.

Sigurðr Kristjánsson, bóksali, Reykjavík.

1. **Hallgrímur Pétursson**, Sálmar og Kvæði I. Rv. 1887.
2. **Hempel, S.**, Frumatriði Stýrimannafræðinnar, þýdd handa Íslendingum af Markúsi F. Bjarnasyni. Rv. 1887.
3. **Bríet Bjarnhéðinsdóttir**, Fyrirlestur um hagi og réttindi kvenna. Rv. 1888.

Þorleifr Jónsson, prestur, Skinnastöðum.

Skinblað úr latneskri guðsorðabók. Hefir verið viðhaft af bókbindara utan um spjöld á bók.

Þorvaldr Thoroddsen, kennari, Reykjavík.

1. **Holmström, L.**, Om moräner och terrasser (Öfversigt af kongl. Vetensk. Akad. Förhandlingar 1879. Nr. 2).
2. **Powell, J. W.**, Report of the Director of the U. S. Geological survey. Washington 1884. 4.
3. **Selwyn, A. R. C.**, Geological and natural history survey of Canada. Report of progress 1882—83—84. Montreal 1885.
4. **Th. Thoroddsen**, Eine Reise nach dem Nordkap in Island (A. Petermanns Mitteilungen 1888, bls. 113—120). 4.
5. — — — Ferðasaga af Vestfjörðum. (Sérprentun úr Andvara XIII).
6. — — — Fra Islands nordvestlige Halvø. (Særtryk af Geografisk Tidsskrift 1887). 4.
7. — — — Fra Vestfjordene i Island. En Rejseberetning fra Sommeren 1887. (Særtryk af „Geografisk Tidsskrift“).
8. — — — Hvernig er Ísland orðið til? (Sérprentun úr Andvara XIII).
9. — — — Um uppruna dýra, dýrategunda og jurta. Sérprentun úr timariti Bókmentafélagsins VIII).

b. Keyptar bækur.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed. R. 2. Bd. 3. 2.

Athene, et Maanedsskrift, udg. af Chr. Molbech. Bd. 1.—9. Kbh. 1813—1817.

Bonnevie, H., Den julianske og den gregorianske Kalender. Kr. 1866.

- Brekke, K.**, Engelsk Læsebog. Kr. 1885.
- — — Lærebog i Engelsk for Begyndere. Kr. 1887.
- Bronne**, Klassen u. Ordningen des Thierreichs. Bd. 1. Protozoa. Lief. 35—49.
- Bååth, A. U.**, Studier öfver Kompositionen i några isländska ättsagor. Lund 1885.
- Clerke, A. M.**, A popular history of astronomy. Edinburgh 1887.
- Dansk biografisk Lexicon. Bd. 1. Kbh. 1887.
- Darembert et Saglio**, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines. Fasc. 12.
- Dicuilus**, Liber de mensura orbis terrae a Gustavo Partey recognitus. Berolini 1870.
- Fritzner, J.**, Ordbog over det gamle norske Sprog. H. 12.—13. Kr.
- Geikie, A.**, Outlines of field-geology. London 1882.
- — — The teaching of geography. London 1887.
- Godefroy, F.**, Dictionnaire de l'ancienne langue française. Fasc. 48.—52.
- Grimm, J. u. W.**, Deutsches Wörterbuch. Bd. 7. 9—10. 8. 3.
(*Fyrir árið 1887 hefir i síðustu skóla-skýrslu gleymst að tilfæra:*
- — — — — Deutsches Wörterbuch. B. 4. Abth. 1. Hälfte 2. Lief. 7. Bd. 7. Lief. 7.—8. Bd. 8. Lief. 1.—2. Bd. 12. Lief. 1.).
- Halvorsen**, Norsk Forfatterlexicon. H. 17.—20.
- Hauch, A. G. Ø.**, Latinsk Elementarbog. Kbh. 1887.
- Heumann, K.**, Einleitung Zum Experimentiren bei Vorlesungen über anorganische Chemie. Braunschweig 1886.
- Historisk Tidsskrift**, redigeret af Bricka. R. 6. Bd. 1. 1—2. Kbh.
- Historisk Tidsskrift**, udgivet af den norske historiske Forening. R. 2. Bd. 6. 2. Kr. 1887.
- Historisk Tidsskrift**, utg. af den svenska historiska Föreningen genom E. Hildebrandt. Årg. 7. H. 3.—4. Årg. 8. H. 1.—3. Sth.
- Icelandic Sagas** edited by Gudbrand Vigfusson. Bd. 1.—2. London 1887.

- Kalkar, O.**, Ordbog til det ældre danske Sprog. H. 14. Kbh. 1888.
- Kempe, A.**, Studier öfver den isländska Juryn enligt Grågås. Lund 1885.
- Kluge, F.**, Nominale Stammbildungslehre der altgermanischen Dialecte. Halle 1886.
- Kroker, E.**, Katechismus der Archäologie. Leipzig 1888.
- Larsen, A.**, Svensk—dansk—norsk Haandordbog. Kbh. 1884.
- Litterarisches Centralblatt** 1887, Nr. 46.—52. 1888, Nr. 1.—45.
- Litteraturblatt für germanische u. romanische Philologie.** Jahrg. 7. Nr. 11.—12. Jahrg. 8. Nr. 1.—6.
- Lund, T.**, Danmarks og Norges Historie i Slutningen af 16. Aarh. 8. Bog. Kbh. 1887.
- Madvigii opuscula academica.** Hauniae 1887.
- Meyers Konversations-Lexicon.** Bd. 9.—11.
- Müllenhoff, K.**, Deutsche Alterthumskunde. Bd. 1.—2. Berlin 1870. 1887.
- Murray, J. A. H.**, English dictionary. Part 3. 4. 1—2. Oxford 1887—88.
- Nägelsbach, C. F.**, Homerische Theologie. Nürnberg 1884.
- Nature, a weekly illustrated journal of science.** Nr. 940—991.
- Nordisk Tidskrift** utg. af Letterstedtska Föreningen 1887. H. 6.—8. 1888. H. 1.—4.
- Oncken (útgefandi),** Allgemeine Geschichte in Einzeldarstellungen. H. 136.—149.
- Paul u. Braune,** Beiträge zur Geschichte der deutschen Sprache. Bd. 13. 2—3. Register zu Bd. 1.—12.
- Reyer, E.**, Die Euganeen. Bau und Geschichte eines Vulcanes. Wien 1887.
- Rückert, F.**, Nal und Damajanti. Eine indische Geschichte. Frankfurt a. M. 1873.
- Revue des deux mondes.** Mars 1886 — Mars 1887 inclus. 13 bd.
- Schüek, H.**, Svensk Literaturhistoria. H. 5.—6. Sth.
- Serret,** Lehrbuch der Differential- und Integralrechnung. Bd. 1.—2. Leipzig 1884—85.

Stoppato, L., *Fonologia Italiana*. Milano 1887.

Storm, J., *Dialogues français*. Kbh. 1887.

—— — *Franske Taleøvelser*. Kbh. 1887.

Tschermak, G., *Lehrbuch der Mineralogie*. Wien 1885.

Viotor, W., *Phonetische Studien*. Bd. 1. 1–3. Bd. 2. 1. Marburg in Hessen 1887—88.

Zoologia Danica. H. 5. Kbh. 87.

B. Bóksafn lestrarfélsgs skólans. Ípöku.

Viðauki frá páskum 1888 til páska 1889.

Keyptar bœkr.

1. **Björn Jensson**, *Stjörnufræði*. Rvík 1889. 8.
2. **Björnson, B.**, *Det flager i Byen og på Havnen*. Kh. 1884. 8.
3. **Bock, Carl**, *Hovedjægerne på Borneo*. Kr. 1883. 8.
4. ———— *Templer og Elefanter*. Kr. 1884. 8.
5. **Bogi Benediktsson**, *Sýslumannaævir*. II. b. 1. h. Rvík 1888. 8.
6. **Bondesen, Ingvar**, *I Strid og Stræb*. Kh. 1887. 8.
7. **Clarettie, Jules**, *Jean Mornas eller den hypnotiserede*. Kh. 1887. 8.
8. **Dostojewski, F. M.**, *Krotkaja*. Bergen 1885. 8.
9. **Etlar, C.**, *Serafino*. Kh. 1886. 8.
10. **Farina, Salvatore**, *Guld i Gjemme*. Kh. 1886. 8.
11. **Hjálmar Jónsson**, *Kvæði og kviðlingar*. Rvík. 1888. 8.
12. **Indianerfortællinger**. 1.—12. Kh. 1884—1886. 8.
13. **Íslenzkar gátur, þulur og skemmtanir**. II. Kh. 1888. 8.
14. **Íslenzkt fornbrjefasafn**. II. 1. Kh. 1888. 8
15. **Ludvig, Otto**, *Mellem Himmel og Jord*. Kh. 1886. 8.
16. **Pontoppidan, H.**, *Mimoser*. Kh. 1886. 8.
17. **Stanley, H. M.**, *Gjennem det mørke Fastland*. Kr. 1882. 8.

18. **Verne, Jules**, Mattias Sandorf. Kh. 1887. 8.
19. ———— Mattias Sandorfs Hævn. Kh. 1887. 8.
20. **Zola, Emile**, Therese Raquin. Bergen. 1886. 8.

Keypt blöð og tímarit.

- Almanak Þjóðvinafelagsins 1889.
 Andvari 1888.
 Fréttir frá Íslandi 1887.
 Historisk Archiv 1888.
 Iðunn VI. 1888.
 Illustreret Tidende 1888.
 Illustreret Familie-Journal 1888.
 Ísafold 1888.
 Skýrslur og reikningar hins ísl. bókmentafjelags.
 Tilskueren 1888.
 Tímarit hins ísl. bókmentafjelags 1888.
 Tímarit um uppeldi og mentamál 1888.
 Þjóðólfur 1888.

Gefnar bækur og blöð.

Frá prófessor **W. Fiske**.

Collection of British Authors :

Vol. 2547. Tony, the Maid by Blanche Willis Howard.
 Leipzig 1888. 8.

Vol. 2551. The hon^{ble} Mrs. Vereker by the author of
 Molly Bawn. Leipzig 1888. 8.

Cherbuliez, Victor, Noirs et Rouges. Paris 1888. 8.

Anstey, F., The tinted Venus. London 1885. 8.

Scribners magazine. Vol. XV. Nr. 2—6.

Harpers new monthly magazine, 430—433, 428, 435—450,
 462—463.

Murray's Magazine, Vol. I. Nr. 2.

St. Nicholas, Vol. I. Nr. 6.

The new princeton review. 61. árg. Nr. 1.

The Century. Vol. 30. Nr. 6 Vol. 31. Nr. 5—6. Vol. 32

- Nr. 1—6. Vol. 33. Nr. 1—6. Vol. 34. Nr. 1—6. Vol. 35. Nr. 1—2.
- The Atlantic monthly magazine. Vol. 54. Nr. 326. Vol. 55. Nr. 331—338. Vol. 56. Nr. 339—350. Vol. 57. Nr. 351—362.
- Rivista contemporanea. Anno I. Fasc. 1—3. Firenze 1888.
- Rivista Italiana. Anno XIII. Fasc. 1—15. Anno XIV. Fasc. 1—5. Firenze 1883 og 1884.
- Jokai, Maurus**, Die feindlichen Nachbarn, og aften við:
Der Renegat. Berlin. 8.
- Farmers Almanak 1883 og 1884.
- Revue des deux mondes. Tom. cinquante—neuvième. Paris 1883.
- Revue internationale: I. árg. Tom I. 1—2, 5—6. Tom. II. 1—6.
Tom. III. 1—6. Tom. IV. 1—6.
II. árg. Tom. V. 1—6. Tom. VI. 1—6.
Tom. VII. 1—6. Tom. VIII. 1—6.
- Bayreuther Festblätter in Wort und Bild. München 1884.
- The Westminster Review. Nr. 131. London 1884.
- Wespers composed by W. O. Fiske.
- My love so true song by Wm. O. Fiske.
- The Continent weekly magazine. 100 og 101.
- Punch. Nr. 363, 2409, 2449—2465, 2471.
- Fliegende Blätter mit Beiblättern. Nr. 2198, 2224, 2227—2252, 2259, 2260.
- The Graphic. XXXIV. 887. XXXVII. 968. XXXVIII. 980.
- The Graphic Christmasnumber.
- Illustratione Italiana. XV. № 12—14.
- Supplemento di Illustratione Italiana.
- Harpers Weekly. XXXII. Nr. 1631. . . . Nr. 1641—1656.
- Illustrierte Zeitung. 90. bindi, Nr. 2333.
- Deutsche illustrierte Zeitung. 61. b.
- The dayly Graphic. 3225, 3258.
- La Natura 1884. Nr. 1.
- Judge. Vol. 14. Nr. 349, 344.
- Illustrated London News. Vol. XCII. Nr. 2566—2567.
Vol. XCIII. Nr. 2568—2580, with
Christmasnumber and Summernumber.
- Weekly news. 3. ár. Nr. 111.

- The Leisure Hour. Nov. 1887.
 The Athenæum. Nr. 3179.
 The Egyptian Gazette. 2210.
 Akropolis. Nr. 2312.
 Neologos. Nr. 5787.
 Journal officiel. 15. árg. Nr. 62.
 Le Bosphore Egyptien. Nr. 2153.
 Tou diazemou astronomou Kasamia 1879.
 Cronaca Bizantina. Anno V. Nr. 4.
 Buon Giorno. Anno I. Nr. 23.
 The Italian Times. Vol. IV. Nr. 1 og jólanúmerið.
Edmondo de Amicis, Cuore. Milano 1887.
Michele Cuchiniello, Anella di Massimo. Mil. 1876.
Pio Luigi Grazioli, Delia ovvero La legge del perdono.
 Mil. 1872.
F. D. Guerrazzi, La storia di un Moscone. Torino 1858.
Paolo Ferrari, Nessuno va al Campo. Mil. 1876.
Ettore Dominici, Ada ovvero L'angelo della famiglia. Mil.
 1875.
Allessandro Dumas (figlio), La principessa Giorgio. Mil.
 1874.
Achille Torelli, I mariti. Mil. 1876.
Shakespeare, Amleto principe di Danimarca. Firenze 1881.
Francesco Coletti, Meglio soli che male accompagnati. Mil.
 1869.
Vittoriano Sardou, I nostri buoni villici. Mil. 1879.
Michelle Cuchiniello, Tommaseo chatteredton o genio e sventura.
 Mil. 1869.
Shakespeare, Amleto principe di Danimarca. Mil. 1883.
 Enn fremr hefir prófessor **W. Fiske** sent allmargar bók-
 skrár frá enskum, þýzkum, frönskum og ítölskum bókverzlunum.

Frá prófessor Dr. **Aug. Boltz**. í Darmstadt.

Hellenische Erzählungen. Halle a. S. 1887.

Frá cand. mag. **Pálma Pálssyni**.

Gering, H., Íslenzk æventýri. Halle a. S. 1882. 8.

Frá stúdent **Bjarna Símonarsyni**.

Heimdallur. Kh. 1884. 8.

Frá cand. phil. **Gesti Pálssyni**.

Gestr Pálsson, Þrjár sögur. Rvík 1888. 8.

Drachmann, H., See- und Strandgeschichten, übersetzt von J. C. Poestion.

Frá Dr. **Valtý Guðmundssyni**.

Privatboligen på Island i sagatiden. Kh. 1889.

Frá **Kristjáni** skólapilti **Kristjánssyni**.

Gjörup, Michel, Eiler Globe. Kh. 1863. 8.

— — — Fra sorte Grethes Tid. Kh. 1864. } í einu bindi.

Frá **Vilhelm** skólapilti **Bernhöft**.

Lessings dramatische Meisterwerke. Leipzig.

Verne, Jules, Fra det nordligste Amerika. 1. og 2. del. Kh. 1880. 8.

Lorm, Hieronymus, Havets Datter. Kh. 1883. 8.

Vessel, J. H., Udvalgte Digte. Kh. 1870. 8.

Frá **Þorkeli Sigurðssyni**.

Sue, Eugene, Fornemme Folks Börn. Kh. 1856. 8.

Smollet, Tobias, Peregrine Pickles Hændelser. Kh. 1884. 8.

Frá **Þorvaldi** skólapilti **Magnússyni**.

Jón Árnason, Ljóðmæli. Akureyri 1879. 8.

C. Náttúrusafnið.

Náttúrugripasafnið hefir nú fengið töluvert betra húsnæði enn áður á „kvist“-herbergi skólans; því hefir verið veitt nokkur styrkr af almenningsfé (200 kr. á ári), og hefir þessu fé verið varið til þess að smíða skápa handa safninu, af því að þar var bráðust nauðsynin, og nokkuru af náttúrugripunum hefir þegar verið radað niðr. Ef safnið fær að halda þessum fjárstyrk framvegis, þá er von á, að það geti komist í brúklegt horf eftir nokkur ár, enn ekki er hægt að kaupa nýja náttúrugripi eða gera við hina gömlu, fyrr enn bíðið er að fá nægilega skápa, sem hægt er að geyma hlutina í. Hinn litli fjárstyrkr hlýtr að ganga til þess fyrstu árin

eingöngu að láta gera ilátin, sem eru mjög dýr, af því að í þeim þurfa að vera nokkur hundruð skúffur.

Safninu hafa gefist nokkurir munir. *Þorvaldr* kennari *Thoroddsen* hefir gefið töluvert af íslenskum steinum og bergtegundum; skólapiltarnir *Bjarni Sæmundsson* og *Helgi Jónsson* hafa gefið þurkaðar íslenskar jurtir; *Þorsteinn Jónsson*, læknir á Vestmannaeyjum, sem hefir verið mikill styrktarmaðr safnsins, hefir gefið blesönd, lunda, geirnef o. fl.; síra *Jens Pálsson* að Útskálum hefir gefið trönusili.

Fyrir það fé (200 kr. á ári), sem í fjárlögunum fyrir árin 1888—89 var veitt hinu *fysiska safni* skólans, hafa verið keyptir þessir munir:

Skeifulagað segulstál.

Tvær segulstálsstengr í stokk.

Skekkjunál.

Öskjur með járnsvarfi.

Stöng úr deigu járn.

Glerstöng.

Ebonitstöng.

Þrír rafmagnshenglar.

Sívalningr með kúlum til að sýna greiningu rafmagns.

Elektroskóp.

Verkfæri til að sýna kúludans með rafmagni.

— — — láta bjöllur hringja með rafmagni.

— — — sýna útbreiðslu rafmagns á yfirborði hluta.

Rafmagnsvél.

Verkfæri til að sýna rafmagnsvind.

Geisslers pípa.

Franklins tafla með hreyfanlegum skjöldum.

Affermandi.

Verkfæri til að kljúfa vatn með rafmagnsstraumi.

— — — sýna galvanoplastik (Galvanssteypu).

Galvaniskt batteri (4 chromsýruelement Bunsens).

Koparlykkja til að sýna áhrif rafmagnsstraums á segulnál.

Verkfæri til að sýna áhrif rafmagnsstraums á annan straumstýrir.

Rafmagnssegull.

Rafsegulaflsvél.

Indúktiónsvél.

Telefón.

Kolabroddar til að sýna rafmagnað bogaljós.

Lampi til að sýna rafmagnsljós (glødelys).

Dverskurðr af gufuvél til að sýna helstu parta vélarinnar.

Túrbína.

V. Fjárstyrkr skólans.

Ölmusuveiting.

Fjárstyrkrinn fyrir skólaárið 1888—89 hefir verið veittr í tvennu lagi. Fyrir fyrra hlut skólaársins hafa verið veittar 3750 kr., enn fyrir hinn síðara hlut þess 3500 kr.

Fjárstyrknum fyrir hinn fyrra hlut skólaársins úthlutuðu stiftsyfirvöldin þannig:

100 krónur fékk hver þessara:

1. Bjarni Sæmundsson. 2. Sigurðr Pétursson (í 6. bekk). 3. Sæmundr Eyjólfsson. 4. Magnús Torfason. 5. Þorlákr Jónsson. 6. Vilhjálmr Jónsson. 7. Ólafr Thorlacius. 8. Sigurðr Sivertsen. 9. Friðjón Jensson. 10. Sæmundr Bjarnhéðinsson. 11. Haraldr Nielsson. 12. Einar Pálsson. 13. Ófeigr Vigfússon. 14. Helgi Jónsson. 15. Helgi Pétursson. 16. Magnús Einarsson. 17. Sigurðr Pétursson (í 4. bekk). 18. Valdemar Jacobsen. 19. Sveinn Guðmundsson. 20. Friðrik Friðriksson. 21. Sigfús Blöndal. 22. Þorsteinn Gislason. . . kr. 2,200

75 kr. fengu:

1. Magnús Sæbjarnarson. 2. Kristján Kristjánsson. 3. Sigurðr Jónsson. 4. Jens Vaage. 5. Vigfús Þórðarson. 6. Pétur Hjálmsón. 7. Kristján Sigurðsson. 8. Óli Steinbach. — 600

50 kr. fengu:

1. Theodor Jenssen. 2. Gunnar Havstein. 3.

Flyt kr. 2,800

Fluttar kr. 2,800

Vilhjálmr Briem.	3. Filippus Magnússon.	5. Sigurðr Pálsson.	6. Helgi Sveinsson.	7. Jes Gíslason.	8. Karl Nikulásson.	9. Júlíus Þórðarson.	10. Guðmundr Guðmundsson.	11. Álfr Magnússon.	12. Pétr Hjálmarsson.	13. Ásmundr Gíslason.	14. Jón Þorkelsson.	15. Ingólfr Jónsson.	16. Páll Jónsson.	17. Þórðr Bjarnason.	18. Magnús Arnbjarnarson.	—	900
------------------	------------------------	---------------------	---------------------	------------------	---------------------	----------------------	---------------------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------	----------------------	-------------------	----------------------	---------------------------	---	-----

25 kr. fengu:

1. Ingvar Nikulásson.	2. Gísli Jónsson.	. . .	—	50
				<hr/>
				kr. 3,750

Styrknum fyrir síðara hlut skólaársins úthlutudu stiftsyfirvöldin þannig:

100 kr. fékk hver þessara:

1. Bjarni Sæmundsson.	2. Sigurðr Pétsson (í 6. bekk).	3. Ólafur Thorlacius.	4. Sigurðr Sivertsen.	5. Vilhjálmr Jónsson.	6. Þorlákr Jónsson.	7. Sæmundr Eyjólfsson.	8. Friðjón Jensson.	9. Magnús Torfason.	10. Sæmundr Bjarnhédinsson.	11. Haraldur Nielsson.	12. Ófeigr Vigfússon.	13. Einar Pálsson.	14. Helgi Jónsson.	15. Gunnar Havstein.	16. Sigurðr Pétsson (í 4. bekk).	17. Magnús Einarsson.	18. Friðrik Friðriksson.	19. Magnús Sæbjarnarson.	20. Sigfús Blöndal.	. . .	—	2,000
-----------------------	---------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------	------------------------	---------------------	---------------------	-----------------------------	------------------------	-----------------------	--------------------	--------------------	----------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------------------	--------------------------	---------------------	-------	---	-------

75 kr. fengu:

1. Óli Steinbach.	2. Kristján Kristjánsson.	3. Helgi Pétsson.	4. Valdemar Jacobsen.	5. Þorsteinn Gíslason.	6. Filippus Magnússon.	7. Sigurðr Jónsson.	8. Ásmundr Gíslason.	—	600
-------------------	---------------------------	-------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------	----------------------	-----------	---	-----

50 kr. fengu:

1. Theodor Jensen.	2. Sveinn Guðmundsson.	3. Vigfús Þórðarson.	4. Jes Gíslason.	5. Guðmundr Guðmundsson.	6. Jón Þorkelsson.	7. Sigurðr Magnússon.	8. Ásmundr Eiríksson.	9. Halldór	<hr/>	Flyt kr. 2,600
--------------------	------------------------	----------------------	------------------	--------------------------	--------------------	-----------------------	-----------------------	------------	-------	----------------

Fluttar kr. 2,600

Steinsson. 10. Haraldr Þórarinsson. 11. Georg
Georgsson. 12. Kristján Sigurðsson. — 600

25 kr. fengu:

2. Ingvar Nikulásson. 2. Helgi Sveinsson. 3.
Vilhjálmr Briem. 4. Sigurðr Pálsson. 5. Gisli
Jónsson. 6. Karl Nikulásson. 7. Pétr Hjálmsson.
8. Helgi Hjálmarsson. 9. Magnús Arnbjarnarson.
10. Ingólfur Jónsson. 11. Þorvarðr Þorvarðarson.
12. Sigtryggr Guðlaugsson. — 300
kr. 3,500

Allir lærisveinar nutu gjafkenslu. Heimavistirnar eru 40, en um þær var eigi allar sótt. Auk þess hafa fjárhaldsmenn pilta smámsaman slept heimavistunum, svo að frá byrjun marsmánaðar þ. á. hefir tala þeirra lærisveina, er búið hafa í skólahúsinu, verið að eins 31.

Nokkurir af bæjarsveinum fengu leyfi til þess að lesa í skólahúsinu síðara hlut dags.

Bræðrasjóðrinn.

Samkvæmt þeirri ákvörðun, er um er getið í hinni síðustu skólaskýrslu (fyrir skólaárið 1887—88), var nokkuru af vöxtum sjóðsins frá 11. desember 1887 til 11. des. 1888 úthlutað þannig í byrjun ársins 1889:

	Kr.	a.
1. Ingvar Nikulásson	29	32
2. Guðmundr Guðmundsson	29	32
3. Haraldr Þórarinsson	29	32
4. Sigtryggr Guðlaugsson	29	32
5. Þorvarðr Þorvarðarson	25	00
6. Pétr Hjálmsson	20	00
7. Júlíus Þórðarson	20	00
8. Páll Jónsson	20	00
9. Helgi Jónsson	15	00
10. Guðmundr Pétrsson	15	00
11. Vigfús Þórðarson	10	00

Flyt 242 28

	kr.	a.
	Fluttar	242 28
12. Álfr Magnússon	10	00
13. Ásmundr Eiríksson	10	00
14. Haraldr Steinsson	10	00
15. Pétur Hjálmarsson	15	00
	Samtals	287 28

Reikningr yfir tekjur og gjöld Bræðrasjóðsins 1888.

Tekjur.

1. Eign sjóðsins við árslok 1887	kr.	9,905.00
2. Gjöf byskups P. Pétersonar	--	20.00
3. Tillög skólapilta	—	88.00
4. Vextir	—	398.56
	Samtals	kr. 10,411.56

Gjöld.

1. Úthlutað skólapiltum	kr.	287.28
2. Eign sjóðsins við árslok 1888	—	10,124.28
	Samtals	kr. 10,411.56

Öll eign sjóðsins er nú ($\frac{1}{7}$, '89) komin inn í aðaldeild söfnunarsjóðs Íslands.

Launabækr.

1. *Magnús Torfason*, umsjónarmaðr við bænir og kirkjugöngu: **Brochhaus'** Kleines Konversations-Lexikon. Leipzig 1886.
2. *Guðmundr Guðmundsson*, umsjónarmaðr úti við: 1. **Draper, J. W.**, Den europæiske Aandsudviklingshistorie. Kbh. 1875. 2. Dansk Folkebibliotheks Konversations-Lexicon. Kbh. 1889.
3. *Valdemar Jacobsen*, umsjónarmaðr í hinu stærra svefnlofti: **Elberling og Pullich**, Kortfattet Konversations-Lexicon. Kbh. 1880.
4. *Friðjón Jensson*, umsjónarmaðr í hinu minna svefnlofti: 1. **Hartmann, Ph. C.**, Menneskets physiske Liv. Kbh.

1886. 2. **Vessel, J. H.**, Skrifter. Kbh. 1884. 3. Dansk Folkebibliotheks Konversations-Lexikon. Kbh. 1889.
5. *Haraldr Þórarinnsson*, umsjónarmaðr í 1. bekk: 1. **Kaper**, Tysk-dansk-norsk Haandordbog. Kbh. 1885. 2. **Ingerslev**, Græsk-dansk Ordbog, Kbh. 3. **Petersen**, Arithmetik og Algebra. I. Rationale Størrelser. Kbh. 1888.
6. *Kristján Sigurðsson*, umsjónarmaðr í 2. bekk: 1. **Runeberg**, Samlade Skrifter. I.—II. Sth. 1886. 2. **Hauff**, Æventyr. Kbh. 1884.
7. *Benedikt Gröndal*, umsjónarmaðr í 3. bekk: **Benseler**, Griechisch-deutsches Schulwörterbuch. Leipzig 1882.
8. *Magnús Einarsson*, umsjónarmaðr í 4. bekk: **Klein, H.**, Jordan og dens Naturforhold, bearbejdet af F. C. Granzow. Kbh. 1883.
9. *Helgi Sveinsson*, umsjónarmaðr í 5. bekk: **Jón Árnason**, Íslenzkar þjóðsögur. I.—II. Leipzig 1862—64.
10. *Sigurðr Sivertsen*, umsjónarmaðr í 6. bekk: 1. **Lyng, G.**, Hedenskabet. Kbh. 1872. 2. **Schak, S.**, Physiognomiske Studier. Kbh. 1880.

VI. Inntökupróf.

A. Prófaðir í október 1888.

a Tækir í 1. bekk.

1. *Georg Georgsson*, bónda Thorsteinsens, fæddr á Krossnesi í Eyrarsveit í Snæfellsnessýslu 13. ágúst 1872.
2. *Haraldr Þórarinnsson*, bónda Benjamínssonar, fæddr á Efri Hólum í Presthólahrepp í Þingeyjarsýslu 14. desember 1868.
3. *Sigtryggur Guðlaugsson*, bónda Jóhannessonar, fæddr á Premi í Garðsárdal í Öngulstaðahrepp í Eyjafjarðarsýslu 27. september 1862.
4. *Helgi Jónsson*, bónda Magnússonar, fæddr að Felli í Byskupstungnahrepp í Árnessýslu 16. desember 1868.

b. Tækr í 2. bekk.

5. *Sigurðr Magnússon*, prests Jónssonar, fæddr á Skorra-
stað 24. nóvember 1869.

B. Prófaðir í júnímánuði 1889.

a. Tækir í 1. bekk.

1. *Sigurðr Pétursson Eggerz*, sonr P. F. Eggerz, kaupmanns,
fæddr á Borðeyri í Strandasýslu 28. febrúar 1875.
2. *Sigurðr Pálsson*, hreppstjóra Pálssonar, fæddr í Dæli í
Húnavatnssýslu 16. október 1870.
3. *Halldór Jónsson*, bónda Eiríkssonar, fæddr að Stóra Ár-
móti í Hraungerðishrepp í Árnessýslu 5. desember 1873.
4. *Þorbjörn Þórðarson*, bónda Guðmundssonar, fæddr í
Laxárnesi í Kjós 21. apríl 1875.
5. *Páll Friðrik Vídalín Bjarnason*, sýslumanns Magnússonar,
fæddr að Geitaskarði í Húnavatnssýslu 16. október 1873.
6. *Þorsteinn Björnsson*, bónda Þorsteinssonar, fæddr í Bø
í Borgarfjarðarsýslu 2. júlí 1876.
7. *Sigurðr Pétursson*, löggæslumanns Péturssonar, fæddr í
Reykjavík 25. maí 1873.
8. *Páll Sæmundsson*, prófests Jónssonar, fæddr í Hraungerði
í Árnessýslu 3. júlí 1874.
9. *Helgi Ingjaldsson*, hreppstjóra Sigurðssonar, fæddr á Lamba-
stöðum í Gullbringusýslu 8. október 1870.
10. *Jón Hjaltalín L. Sveinbjörnsson*, sonr justitiarius' Lárusar
Sveinbjörnssonar, fæddr í Reykjavík 2. febrúar 1876.
11. *Ólafur Guðmundr Eyjólfsson*, verslunarmanns Jóhannssonar,
fæddr í Flatey 29. júní 1874.
12. *Þórðr Edilónsson*, skipstjóra Grimssonar, fæddr á Akr-
eyri 16. september 1875.
13. *Þórðr Pálsson*, prests Sigurðssonar, fæddr á Hjaltabakka
í Húnavatnssýslu 30. júní 1876.

b. Tækir í annan bekk.

14. *Jóhann Kristján Briem*, sonr Valdimars prests Ólafssonar
Briems, fæddr í Hrepphólum í Hrunamannahrepp í Árnes-
sýslu 17. ágúst 1874.

15. *Guðmundr Pétursson Eggerz*, bróðir *Sigurðar Eggerz* (nr. 1), fæddr á Borðeyri 30. september 1873.

c. Tækr í þriðja bekk.

16. *Knud Zimsen*, sonr kaupmanns *Knud D. Chr. Zimsens*, fæddr í Hafnarfirði 17. ágúst 1875.

VII. Burtfararpróf.

Þetta próf fór fram í síðara hluta júnimánaðar. Undir það gengu allir lærisveinar 6. bekkjar, 14 að tölu, og þrír utan-skólasveinar. Einn utanskólasveinn hafði útskrifast í október 1888.

Með bréfi frá yfirstjórn skólans, dagsettu 3. júní 1889, voru skipaðir prófdómendr *Tómás Hallgrímsson*, kennari við læknaskólann, og assessor *Kristján Jónsson*. Amtmaðr *E. Th. Jónassen* tók og þátt í prófdóminum.

Burtfararvottorðin voru afhent stúdentunum 29. dag júnimánaðar.

Þær einkunnir, er stúdentarnir fengu við prófið þetta skóla-ár, má sjá af eftirfylgjandi töflu.

Einkunnir við burtfararpróf 1888-89.

Nöfn.	Fæðingardagar.	Ísl. ritg. I.	Ísl. ritg. II.	Danska.	Dýska.	Frakkneska.	Lat. munnl. lesin.	Lat. munnl. ólesin.	Dýðing úr latnesku.	Griška.	Sagnfræði.	Trúbrögð.	Eðlisfræði og sjálffræði.	Aðal-einkunn.
1. Sigurðr Pétursson . . .	$\frac{25}{11}$ 67	dv. ÷	dv. ÷	dv. ÷	dv. +	dv.	ág. ÷	dv.	dv. ÷	dv. +	dv. +	dv.	dv.	I. 98 stig
2. Bjarni Sæmunsson . . .	$\frac{15}{4}$ 67	dv. ÷	dv.	dv. ÷	dv. +	dv. +	dv. +	dv.	dv. ÷	dv. +	dv. ÷	dv. +	ág. ÷	I. 97 —
3. Magús Torfason	$\frac{12}{5}$ 68	vel +	vel +	dv. ÷	dv.	dv. ÷	dv.	dv. +	vel	dv. +	ág. ÷	dv. +	dv.	I. 95 —
4. Ólafur Thorlacius . . .	$\frac{11}{3}$ 69	dv. ÷	vel +	dv.	dv.	dv. ÷	dv. ÷	dv. ÷	vel +	dv. ÷	ág. ÷	dv. ÷	ág. ÷	I. 93 —
5. Sæmundr Eyjólfsson . .	$\frac{10}{1}$ 61	dv. ÷	dv. +	vel	dv. ÷	vel +	dv. ÷	dv.	dv. ÷	dv. ÷	ág. ÷	dv. +	dv. +	I. 93 —
6. Þorlákr Jónsson	$\frac{21}{8}$ 70	dv. ÷	vel	vel +	dv. ÷	dv. ÷	dv.	dv.	dv. ÷	dv. +	ág. ÷	vel +	dv.	I. 93 —
7. Vilhjálmr Jónsson . . .	$\frac{30}{8}$ 70	vel	vel	dv. ÷	dv. +	dv. ÷	dv.	dv. ÷	vel +	dv.	ág. ÷	vel +	dv. +	I. 91 —
8. Sigurðr Sivertsen	$\frac{2}{10}$ 68	vel	vel +	vel +	dv.	dv. ÷	dv.	dv.	dv. ÷	dv.	dv. +	vel	ág. ÷	I. 91 —
9. Friðjón Jenson	$\frac{7}{1}$ 68	vel	dv. ÷	vel +	dv.	dv. ÷	dv. ÷	vel +	vel +	dv. +	dv. +	vel +	dv. ÷	I. 89 —
10. Óli Steinbach Stefánss.	$\frac{12}{12}$ 68	vel +	vel +	vel ÷	dv. ÷	dv. ÷	dv.	dv. ÷	vel ÷	dv.	vel +	lk. +	vel ÷	II. 76 —
11. Oddr Gíslason	$\frac{1}{5}$ 66	vel	lk. +	vel ÷	vel ÷	vel	vel ÷	vel	vel	vel	dv. +	vel	vel +	II. 69 —
12. Jóhannes Sigrjónsson . .	$\frac{22}{8}$ 62	vel	vel ÷	vel ÷	dv.	dv. ÷	vel ÷	vel ÷	lk. +	vel	vel +	dv. ÷	vel	II. 68 —
13. Helgi Skúlason	$\frac{17}{6}$ 67	vel	vel ÷	vel	dv. ÷	vel	vel	vel +	vel ÷	vel +	vel	vel ÷	lk. +	II. 67 —
14. Ingvar Nikulásson . . .	$\frac{16}{10}$ 66	lk. +	lk.	lk.	lk. +	vel ÷	vel ÷	vel	lk.	vel	vel ÷	lk. +	vel +	III. 45 —
Utanskólasveinar.														
15. Sigurðr Magnússon . . .	$\frac{7}{2}$ 66	vel	vel	vel +	vel	vel +	vel	dv. ÷	vel ÷	dv. ÷	dv. ÷	lk. +	vel ÷	II. 73 —
16. Jón Jónsson	$\frac{25}{4}$ 69	dv. ÷	vel +	dv. ÷	vel +	vel +	vel ÷	vel	vel ÷	vel	vel +	lk. +	vel +	II. 71 —
17. Runólfr Magnús Jónss.	$\frac{18}{8}$ 64	vel ÷	vel ÷	vel	vel ÷	vel	vel ÷	vel ÷	lk.	vel	dv. ÷	lk. +	lk.	III. 55 —
<i>Útskrifaðr í október 1888.</i>														
18. Einar Þórðarson	$\frac{7}{8}$ 67	vel ÷	vel	vel	lk. +	vel ÷	vel ÷	vel ÷	vel +	lk.	dv.	vel +	vel ÷	III. 58 —

Verkefni til burtfararprófs 1889.

1. Verkefni í íslenska ritgerð. I.

Um þýðingu prentfrelsisins fyrir framför mannkynsins.

2. Verkefni í íslenska ritgerð II.

Gufuhvolfið (Atmosphære).

3. Verkefni í danskan stíl.

Margir hafa reynt að bera Napoléon saman við hina og þessa, er fyrr á tímum hafa unnið mikil hervirki og mikið látið til sín taka í stjórn lands og lýða; en þeim fróðleik er illa varið. Það er hið mesta tjón fyrir mannkynssöguna, hvað sagnaritarar eru hneigðir til að jafna saman mönnum og atburðum á ýmsum öldum; fyrir það fáum vér oft rangar hugmyndir um helstu mennina í sögunni og getum ekki dæmt þá réttilega. Það er ekki hægt að meta nokkurn mann, ef eigi er litið um leið á aldarhátt tímans, sem hann lifir á, og auk þess verður að taka til greina allar þær ytri verkanir, sem hafa áhrif á hann. Þó að náttúrunni þóknaðist að búa til tvo menn eins úr garði, þá mundu þeir samt breytast og verða næsta ólíkir, ef lífskjör þeirra væru ólík og ólíkir timar sem þeir lifðu á, og þá er ekki orðið svo auðvelt fyrir söguritarann að sýna, að þeir séu sviplíkir. Höfundr sá, er hefir vit á að sjá orsakir og afleiðingar allra þeirra mörgu og margbreytilegu atburða, er skýra mega frásögn hans, er góðr sögu-maðr, og sá hinn sami mun, að minni hyggju, fúslega sleppa öllum fánýtum tilraunum að líkja Napoléoni við einhvern kappa í fornöld, eða grimman herkonung á miðöldunum, eða þá við mikinn konung á öldinni sem leið, eða við einhvern drottunar-ribbalda á borð við Cromwell. Slíkr samanburður mundi alls ekki verða til skilningsauka og fróðleiks fyrir niðja vora, heldur óefað að villuljósi í sögunni.

4. Verkefni til að þýða latnesku á íslensku.

Nunquam ingenium idem ad res diversissimas, parentum atque imperandum, habilis fuit. Itaque haud facile discerneres, utrum imperatori an exercitui carior esset; neque Hasdrubal

alium quemquam præficere malle, ubi quid fortiter ac strenue agendum esset, neque milites alio duce plus confidere aut audere. Plurimum audaciae ad pericula capessenda, plurimum consilii inter ipsa pericula erat. Nullo labore aut corpus fatigari aut animus vinci poterat. Caloris ac frigoris patientia par; cibi potionisque desiderio naturali, non voluptate modus finitus; vigiliarum somnique nec die, nec nocte discriminata tempora; id, quod gerendis rebus superesset, quieti datum; ea neque molli strato, neque silentio accersita; multi saepe militari sagulo opertum, humi jacentem inter custodias stationesque militum conspexerunt. Vestitus nihil inter aequales excellens; arma atque equi conspiciebantur. Equitum peditumque idem longe primus erat; princeps in prælium ibat, ultimus conserto prælio excedebat. — Has tantas viri virtutes ingentia vitia aequabant, inhumana crudelitas, perfidia plus quam Punica, nihil veri, nihil sancti, nullus deum metus, nullum jusjurandum, nulla religio. Cum hac indole virtutum atque vitiorum triennio sub Hasdrubale imperatore meruit, nulla re, quae agenda videndaque magno futuro duci esset, praetermissa.

(Livius, 21, 4.).

VIII. Stjórn skólans.

Skilyrði fyrir inntöku í skólann.

„Áðr enn nokkur kemst í skólann, verður hann að sýna vitnisburð um það, að siðferði hans sé óspilt.

Til þess að piltr verði tekinn í neðsta bekk, útheimtist:

1. að hann sé eigi yngri enn tólf ára og eigi eldri enn átján ára, og að hann sé bólusettr, og skal hann því afhenda skólastjóra skírnar- og bólusetningarvottorð, áðr enn honum leyfist að ganga undir inntökuprófið.

2. að hann gangi undir próf er sýni:

a. að hann sé læs og skrifandi og riti móðurmál sitt stórlýtalaust.

b. að hann geti lagt út dönsku á íslensku úr lesnum kafla, sem sé að minsta kosti 100 bls. í átta blaða broti.

c. að hann hafi numið aðalatriði hinnar latínsku mállysing-

ar og geti lagt út latinu á íslensku úr lesnum kafla, sem svarar hér um bil 100 blaðsíðum í átta blaða broti.

d. að hann hafi numið yfirlit yfir alla landafræðina.

e. að hann hafi numið yfirlit yfir helstu viðburði í veraldar-sögunni og ágríp af Íslands sögu.

f. að hann hafi numið hinar svo nefndu fjórar aðalgreinir talnafræðinnar í heilu og brotnu.

Vilji einhver piltr setjast ofar enn í neðsta bekk, fær hann það með því skilyrði, að hann sé eigi eldri en svo, að aldr hans samsvari aldrsákvörðunum þeim er getið var, og að hann gangi undir próf í öllum þeim lærdómsgreinum, er lærisveinar skólans taka próf í, áður enn þeir flytjast upp í þann bekk, er hann vill setjast í, og hafi numið svo mikið í þessum lærdómsgreinum, sem útheimtist til þess að flytjast upp í bekkinn.

Ef eldri piltr, en tiltekið er hér að framan, vill komast í skóla, geta yfirstjórnendr skólans leyft það, ef skólastjóri mælir með því“.

Það liggr í edli hlutarins, þótt það sé eigi beinlinis tekið fram í skólareglugjörðinni, að sá piltr, sem vill setjast ofar enn í neðsta bekk, þarf að ganga undir próf í því sem heimtað er til inntökuprófs í neðsta bekk, auk þess er lærisveinar skólans hafa lesið í skólanum, áður enn þeir flytjast upp í þann bekk, er hann vill komast í. Sá sem t. d. vill setjast í 3. bekk, verður að ganga undir próf í því, sem lesið hefir verið í 1. og 2. bekk, og auk þess í því, sem heimtað er til neðsta bekkjar, t. d. í Íslands sögu, yfirliti yfir alla landafræðina, yfirliti yfir helstu viðburði í allri veraldarsögunni, í hundrað blaðsíðum í latinu auk þeirrar latínu, sem lesin er í 1. og 2. bekk.

Þeir piltar, sem ætla sér að ganga undir próf með fyrsta bekk voridd 1890 eða taka inntökupróf við skólann það vor og setjast í 2. bekk, verða að hafa lesið í stærðfræði :

1. Bertelsen, Regnebog for Seminarier og Realskoler, Kh. 1874, kaflana 1.—6.

2. J. Petersen, Lærebog i den elementære Plangeometri, Kh. 1884, bls. 1.—17.

Þeir sem ætla að ganga undir próf með öðrum bekk, til þess að komast í 3. bekk, eiga að hafa lesið :

1. það sem heimtað er undir 2. bekk.

2. J. Petersen, Arithmetik og Algebra. I. Rationale Størrelser, Kh. 1885, bls. 1.—70.

3. J. Petersen, Lærebog i den elementære Plangeometri aftr að þriðja kafla (bls. 39.).

Þeir sem vilja setjast ofar enn í neðsta bekk, verða að vera komnir til Reykjavíkr í **byrjun júlímánaðar**, til þess að geta gengið undir próf með lærisveinum skólans. Inntöku-próf til neðsta bekkjar er haldið 29. júní eða næsta virkan dag áðr en skóla er sagt upp.

Um formið á skirnarvottorðunum skal þess getið, að eigi er nóg að tilgreina nöfn foreldranna, heldr þarf einnig að nefna stétt þeirra. Í vottorðinu þarf og að geta sést nafn þess bœjar, er pilturinn er fæddr á; svo þarf og að tilgreina þann hrepp eða sókn og þá sýslu, er bærinn er í.

Utanskólasveinar, sem vilja ganga undir burtfararpróf, verða að sýna vottorð frá manni, sem tekið hefir stúdentspróf, um að hann hafi haft eftirlit með námi þess, er undir prófið vill ganga, og telji hann færan til þess.

Reykjavík, 1. dag júlímánaðar 1889.

JÓN ÞORKELSSON.

Heimildarrit.

- AK.*, Austurför Kýrosar. Rv. 1867.
- Akv.*, Atlakviða.
- Av.*, Andvari. Timarit hins íslenzka Þjóðvinafélags. Ár 1.—15. Kmh. og Rv. 1874—89.
- Band.*, Bandamanna saga. Kbh. 1850.
- BG. Nj.*, Björn Gunnlaugsson, Njóla. Rv. 1884.
- BólH.*, Bólu-Hjálmar, Kvæði og Kviðlingar. Rv. 1888.
- Dropl.*, Sagan af Helga ok Grími Droplaugarsonum. Kbh. 1847.
- Eb.*, Eyrbyggja saga. Leipzig 1864.
- Fk.*, Fjallkonan. Hálfsmánaðarblað. Ár 1.—6. Rv. 1884—89.
- GhM.*, Grönlands historiske Mindesmærker. Bd. 1.—3. Kbh. 1838—45.
- Gkv.*, Guðrúnarkviða.
- Hárþ.*, Hárbarðsljóð.
- Hb.*, Nokkur blöð úr Hauksbók. Rv. 1865.
- HHv.*, Helga kviða Hjörvarðssonar.
- IGL.*, Islands grammatiske Litteratur i Middelalderen. Kbh. 1884—86.
- ÍGPS.*, Íslenzkar gátur, þulur og skemtanir. I.—II. Kmh. 1887—88.
- IS.*, Icelandic Sagas edited by Gudbrand Vigfusson. Bd. 1.—2. London 1887.
- Ísl.dr.*, Íslendinga drápa. Haukr Valdísarsun orti. Kiel 1874.
- ÍÆ.*, Íslenzk Æventýri, hrsg. von Hugo Gering. Bd. 1.—2. Halle a. S. 1882—83.
- Jb.*, Jónsbók, út gefin í Norges gamle Love, 4. Bd. 183.—340. bls. Kristiania 1885.

- Ld.*, Laxdæla saga. Hafniæ 1826.
- Lv.*, Leidarvisan (í 'Fjórum gömlum kvæðum', Viðey 1844, 57.--70. bls.).
- Nj. O.*, Sagan af Njáli Þorgeirssyni (gefin út af Olavius). Kmh 1872.
- Núm.*, Sigurður Breiðfjörð, Rímur af Núma kóngi Pompilssyni. Viðey 1835.
- Og.*, Oddrúnar grátr.
- PoS.*, Jón Þ. Thóroddsen, Piltur og Stúlka. Kmh. 1850.
- Rímb.*, (Rímbegla) Cod. 1812 4to, utg. af Ludvig Larsson. Kbh. 1883.
- Rs.*, Riddarasögur, hrsg. von E. Kölbing. Strassburg 1872.
- Rþ.*, Rígsþula (=Rígsnál).
- Sb.*, Sálmabók til kirkju- og heima-söngs. Rv. 1886.
- TB.*, Timarit hins islenszka Bókmentafélags. Bd. 1.—10. Rv. 1880—89.
- TÞH. Sms.*, Torfhildur Þorsteinsdóttir Holm, Smásögur. Rv. 1886.
- Vb.*, Vísnaþók. Hólum 1612.
- Vsp.*, Völuspá.
- Vsp. R.*, Völuspá prentuð eftir Codex regius.
- Örv.* Orvar-Odds saga, hrsg. von R. C. Boer. Leiden 1888.

Til kvæðanna í Sæmundar Eddu er vitnað eftir Bugge's útgáfu. Kristiania 1867.

dreif til hans mart illþýðisfolk *Frb.* 19₂. verþr hann boriun ofriþe af lañdher þeim er at **dreif** *Jv.* 34₁₆. — **Flt. 1.** Ver **drifum** . . . reiðir upp i sceiðar *ÓH.* 40₉. — **Flt. 3.** **drifo** til reipa . . . resiss (=ræsis) þegnar *M.* 211₃. **drifo** þeir þa til fleire vercmenn *Mþb.* 26₉. **drifo** marger herapsmenn þangat 71₄. **drifv** þa til hans ungir menn *Stj.* 405₇. þui næst **drifu** menn þangat *Ffb.* 1, 366₁₄. **drifu** þa menn til hans 2, 446₁₈.

Gluttaksorð.

er fiolþi til **drifinn** *M.* 8₃₀. oss kom Hrund til handa | hræpolls **drifin** gollu *SE.* 2, 122₁₉ (= *Gr. Afh.* 80). vnd **drifno** tialdi *M.* 31₃₆. allt folkit er **drifit** til þeirra *Ffb.* 1, 366₁₂.

Nýislenska.

drif, drifi; drifum, drífum; dreif, drifi; drifum, drifum; drifinn.

Nútið.

Framsöguhátt.

og beggia yckar Bænen hrein | j burtu **driþfur** Diöfla mein *Vb.* 171₆. Frá honum kemur sérhvað það er **drífur** á daga mannanna *Stoll* 31₁₈.

Viðtengingarhátt.

Et. 3. Ieg hrædest harda Reide . . . yfer oss einn Veg **driþfe** *Vb.* 7₂₇.

Þátið.

Framsöguhátt.

Et. 3. I þann Tijd Folk **dreif** Flokkum að *Vb.* 47₂₃. **dreif** að honum mikill mannfjöldi *Tang* 104₁₀. — **Flt. 3.** þá **drifu** orðin sem snæfok á vetrardegi *Il.* 1, 70₇. áður Hroptatýs | hyrstökkvendur | rómu lystir | und randir **drifu** *JT.* 56₂₆.

Gluttaksorð,

bústaður þinn er svölum **drifinn** úða *JH.* 200₂₁. sjóföt mín samtöld | salti **drifin** 206₂. hið helzta, sem hefur **drifið** á daga þjóðariunnar *Ið.* 4, 75₇.

Dríta.

Forníslenska.

drit, dríta; dritom, dritem; dreit, drita, dritom, dritem; drit-enn.

Nú tíð.

Framsöguhátt.

Flt. 3. þau líkneski . . . mega eigi gud vera, þar sem fuglar **dríta** æ þau *Hms.* 1, 280₁₀.

Nafnhátt.

hann sögðu þeir **dríta** á alla þá, er við hann áttu, af hrópi sínu *Sturl.* 1, 230₁₆.

Þá tíð.

Framsöguhátt.

Et. 3. Constancius **dreit** or ser iþronum öllum *Hms.* 1. 609₃₆. Gyðingrinn settiz þar yfir uppi ok **dreit** á líkneskit *Mar.* 133₉.

Hluttaksorð.

all ertv, deigja! **dritin** *Lok.* 56₆.

Í hinu nýjara máli hneigist þessi sögn á sama hátt, sem í hinu forna. Dæmi hefi eg enn eigi fundið.

Drjúpa.

Forníslenska.

drýp, driúpa; driúpom, driúpem; draup, drypa; drupom, dripem; dropenn.

Nú tíð.

Framsöguhátt.

Et. 3. en meðan **drýpr** eitrið í andlit honum *SE.* 1, 184₂₀. hvar sem hon flygr þa **drypr** eitr af vengiom hennar *Al.* 156₂₉. **drypr** æ blødet, er ovan rigner *T.* 116₁₈. — **Flt. 3.** atta ero iafnhæfgir | er af **driúpa** | ena niondo hveria nótt *Skm.* 21₅.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. latit hana þar vndir er **drivpi** smam oc smam i munn henne *M.* 71₆.

Nafnhátttr.

hann sá **driúpa** blóð smám oc smám *Fms.* 10, 366₆. tóku húsín at **drjúpa** *Gísl.* 22₁₀. at eitrið skyldi **drjúpa** *SE.* 1, 184₁₆.

Þátíð.

Framsöguhátttr.

Et. 3. vatn **drap** þegar or steini *Leif.* 95₁₅. **dravp** vatn- it smam i munn henne *M.* 71₂₂. þá er hrímit **draup** *SE.* 1, 46₆. — **Flt. 3.** Af honom **drupu** skírnar dropar *StH.* 80₇. Af honum **drupu** scírnar dropar *GNH.* 90₂₇. hina níundu hverja nótt **drupu** af honum viij gullhringar jafnhöfgir *SE.* 1, 178₂.

Nýislenska.

drýp, drjúpi; drjúpum, drjúpum; draup, drypi; drupum, drypum; dropinn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 2. Enn nu at þat kiemur yfer þig, þa **drypur** þu niður *Job.* 4, 4. (*Guðbr. b.*) — **Et. 3.** hárið bleikt af salti **drýpur** *JH.* 95₃. Hárið sitt af höfði **drýpur** 139₆. dætra Danáus | **drýpur** æ úr keru 239₂₃.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. **drjúpi** hana blessun drottins á *JH.* 69₃. vonin ylfriófa | **drjúpi** sem dögg | af dýrðar hönd þinni 79₃. þótt **drjúpi** úrsvöl dögg á rós *KJ.* 98₆. öll blessun **drjúpi** þér í koll *Ið.* 4, 390₁₁.

Þátíð.

Framsöguhátttr.

Et. 3. Angistar svipur | þér af enni **draup** *ST.* 171₁₁. Það datt hvorki af henni nje **draup** *Ið.* 4, 388₂₀. — **Flt. 3.** Af hringnum **drupu** niundu hverja nótt átta hringar jafnhöfg-

ir og hann *HB.* 25₂₆. svo af augna brám | Odysseifi | aum-
kunarleg tár | ofan **drupu** *OK.* 8, 250₈.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. Stakkst aldrei Sáls | sverð í slíður | að það ei drypi
| dauðablóði *BT.* 36₁₉.

Eta (Éta).

Fornislenska.

et, eta (ét, éta); etom, etem (étom, étem); át, æta; ótom,
ættem; etenn (étenn).

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Ec ræðumz æf ec **et** at ec dœyia *SpR.* 137₁₇. —
Et. 3. þa es móþeren **etr** gnógt braúþ *StH.* 30₂₈. (dúfa)
etr eke hrátt ne óhreint 80₂₂. sa **etr** óhreint er munn sinn
fyller sauryrþa 80₃₇. Ef maðr **étr** þau kykuende er fra ero
skilin *Grg. iii.* 82₁₆. — **Flt. 1.** Ver drogom ilm af gózco
aldini oc **etom** þevgi þat aldin *Leif.* 122₁₁. Um nótt **etum**
vér lambs hold *GNH.* 119₁. *Þa **etom** vér þiarft brquð við
ácersurum, er ver meðum licame vara i mæinlætum 119₂₃. —
Flt. 2. Iamskiott sem þit **eteð** af þema avexti *B.* 24₇. Þit
munuð dœyia þægar þit **etit** af þwi *SpR.* 128₂₃. Þægar þit
etit froðleiks æpli 129₁₅. — **Flt. 3.** Þeir er **eta** oc drecka of
þurft fram *StH.* 56₁₄. menn **eta** þar af æf þeir wærða siukir
SpR. 42₁. taki þeir at vsekiu ef þeir þyrfa þat sem ross
þeira **éta** þar *NgL.* 4, 343₈.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. svnisc mer gott at maþr **éti** oc drecci oc nioti fag-
naþar af erfíþi sino *Leif.* 129₂₆. at hann hafi hönd sina aa lifs-
trenu sealfu takandi þar af ok **eti** *Stj.* 39₃₂. ef biscop kenner
þat manne at hann **ete** kiot a freadogum *NgL.* 1, 11₃₃.
helldr scal hann hund eta. helldr en hundr **ete** hann 12₇.
— **Flt. 2.** Nema ér **eteþ** quap hann hold sonar manz *StH.*
215₂₇. — **Flt. 3.** þau kiöt. sem til þess eru nidr logð . . .
at leones **eti** þar af *Stj.* 71₃₄.

*) Í skinnbókinni er stungið d fyrir þ.

Boðhátr.

Et. 2. Melpv at steinar þessar verði at bravði oc et *Mpb.* 104₂₅. iet eigi kiot síþan *Leif.* 149₈. Nu et þu fyrri *SpR.* 137₁₈.

Nafnhátr.

gófoþ er mér þá at eta *StH.* 218₁₇. hann talði fvrr gott vera at eta oc dreca *Leif.* 130₄. allz kyns fiska og huale a maðr at éta *Grg. iii.* 83₂₃. at þv mvndir eta bygg *Þ.* 360₂₇. æta 360_{28,29}.

Hluttaksorð.

hon misgordi etandi af tressins aauexti *Stj.* 38₆. Eigi misgerði Adam iafnmiok með þeirri aastundan etandi fyrr sagt epli 38₂₉.

Þátíð.

Framsöguhátr.

Et. 1. ænscis manz fe át ec ne drac ec *GNH.* 193₈. Nu ero V dagar liðnir síðan er ec át mat *El.* 60₈. ec at mat faður þins *SpR.* 189₁₅. ok aat ek *Stj.* 36₃₀. ok aat ek fyrir þa sauk af trenu 37₆. — **Et. 2.** ázt þu spyo þina *GNH.* 191₁₂. nema þat er þu átz af þi tre *Stj.* 36₂₅. See nu átz þu lifs braud 210₄. þu átz ok drackt með þeim *Ps.* 45₃₄. oc atzt (þu) oc dract með þeim 291₁₈. þu atzt soett æpli *SpR.* 139₁₀. — **Et. 3.** Meþan adam át eige *StH.* 63₁₆. En þa er hann át 63₁₆. þa es hon át eple 85₁₀. hann át oc drack með þeim 146₁₄. át hon þegar af bonnoþo tre *Eluc.* 29₁₁. oc át hann 29₁₃. fir synþ þes er át *Mpb.* 105₁. hann át aþr hann tæki corpus domini 119₄. át hann oc up ste *Leif.* 22₂₇. þa er hann át 22₂₉. át hann, oc var a braut rekenn *GNH.* 28₁. þa er hon át æpli 62₇. hann tóç við oc át *Str.* 45₃₀. Síðan át hann sialfr 45₃₁. þa tok hon við epli oc aat *B.* 24₁₀. hann tok hvngant oc át *Stj.* 411₂₅. — **Flt. 2.** Eigi qvomþ er i hus cononnar oc otop þar *Leif.* 146₃₂ (*Hms.* 1, 210₁₈). — **Flt. 3.** óto menn ege kiot *Eluc.* 30₁₄. maþka daunn þeira er óto hold þeira *StH.* 49₁₆. þat eple. es þau efa oc adámr óto fyrboþet 85₂. þar áto þat es þeim vas bannat 211₇. þar stóþosc i ynþe meþan áto eige 211₁₆. þeir óto oc druko með honom *Leif.* 57₂₁. þeir óto dagverþ *Mpb.* 3₇. þau ato af

bannaðo tre *GNH.* 62₈. sumir ato i vikv tvisvar *B.* 50₂₉. sumir ato eigi fyrr en settizt sol 50₃₀. menn áátu kiöt *Stj.* 56₇. ok atv annan dag nyian iardar avöxt 358₆. atv þeir þa alldin 358₉.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. fyrr en hann æte páska lamb *StH.* 63₆. at eige æti hann epli þat er guþ hafði bannat 169₁₆. at hann gerþe bravþ or griote. oc ête *Mpb.* 103₂₅. oc verþr eige* af því sekr at hann éte (=æte). heldr** af því. at hann gerþi i gegn Guþs lögom 119₃. varþar honvm sva við log sem hann æti sialfr *Grg. i.* 1, 35₁₆. sa madr sem opt sinnis æti af þi matti eigi deya likams dauda *Stj.* 31₂₅. ef hann æti eigi eplit 38₃₂. — **Flt. 1.** at wit munndim dœyia æf wit ætim *SpR.* 129₁₁. þótti mér sem vér ætim vora hleifa til loks *Sýn.* 54₂₀. — **Flt. 2.** suo at þer ætit æigi hratt *Flb.* 2, 162₃₀. — **Flt. 3.** heldr ête þeir braúþ *StH.* 24₅. at þar ête eple baNaþs trés *Mpb.* 113₂₁. aþr þeir eti (=æti) dagverþ *M.* 81₂₅. ek villda æiga huskarla sva marga at up æte kyr Halfdanar broðor mins *ÓHm.* 22₇. at þeir æti at einu male allar kyr Halfdanar brodur mins *Flb.* 2, 69₇.

Hluttaksorð.

þeir sa guði sina etna oc œydda *B.* 139₁₀. es bæþi er oheimilt oc a fosto tíþom etit *StH.* 168₂₀. þá er lyþr hever hold þes etíþ *Mpb.* 128₂₇. þat lamb. es séft er oc etíþ 129₂₄. menn hófdu druckit ok etit *Flb.* 2, 128₂₈. aa þeim degi sem þu hefir af þi etit *Stj.* 33₉. þegar hon hafði etit eplit 35₂₆.

Nýíslenska.

ét (et), éti (eti); étum (etum), étum (etum); át, æti; átum ætum; étinn (etinn).

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 2. á þeim degi sem þú etur af því *Tang.* 4₁₄. — **Et. 3.** fyrst uxinn jetur ekki *Dús.* 1, 17₄. segir happ þeim

*) n í skinnbókinni.

**) s í skinnbókinni.

hlýtur | og horaða rjúpu **jetur** *JH.* 152₁₂. varastu hunda-
Heródes | hann hengir þá og **jetur** *GT.* 34₁₅. — **Flt. 1.** Við
jetum ekki nema hertekna menn *Rób.* 89₁₀. — **Flt. 2.** Og
þá líka herteknu mennirnir, sem þið **jetið** *Rób.* 87₂. á þeim
degi, sem þið **etið** af þessum ávexti *Tang.* 5₁₁. Hvers vegna
jetið þið ekki flesk? *Ið.* 4, 375₁₇. — **Flt. 3.** hrafnar **jeta**
gorið *JH.* 129₄. þeir eta eigi brauð *Il.* 1, 115₁₇. Enn þeir
upp eta | eigur minar *OK.* 1, 91₁. ok sufl þat | er sælir eta
| sífjúngar siklínga | Seifi bornir 3, 222₆.

Viðtengingarháttur.

Et. 2. enn eter af þui þungar Þrautir | þier eru bunar og
Pijna verre *Vb.* 197₈. — **Flt. 3.** Á er mér uggr | at ofjarl-
ar þeir | allar upp eti | eigur þinar *OK.* 3, 146₃.

Boðháttur.

Et. 2. Vel þér heldr | þat er vildara er, | at þú et ok drekk,
| sem ádr fyrri *OK.* 2, 135₁₁. — **Flt. 2.** **etið** ekki af hon-
um (ávextinum) *Tang.* 5₈.

Nafnháttur.

flýttu þér meðan augabragðið er, | því eptir skamma stund
jeg fer að **jeta** *GT.* 35₇. hvað á hrafn að eta? *JT.* 81₉. en
hænsnin vildu ekki eta *PM.* *Ág.* 67₁₃. trje, sem voru inndæl
á að líta og góð til að eta af *Tang* 4₈. manna fljótastur að
eta mat sinn *HB.* 36₁₉. Þrymi þótti brúður sin eta og drekka
í meira lagi 40₈.

Þátið.

Framsöguháttur.

Et. 1. Konan gaf mjer að eta af trjenu, og svo át jeg
Tang 5₂₄. Höggormurinn tældi mig svo jeg át afávextinum
5₂₆. — **Et. 2.** að sá maður væri nein bleyða, sem þú ást
mennina fyrir *HO.* 9, 19₃₀. þú ázt af því trje, sem jeg bann-
aði þjer að eta af *Tang* 5₃₈. — **Et. 3.** Drekinnt át nú úng-
ana *Il.* 1, 39₂₄. Konan tók afávexti þess (trjesins) og át og
gaf manni sínum þar af og hann át *Tang* 5₁₅. — **Flt. 1.**
vér sátum við kjötkatlana og átum oss sadða *Tang* 34₃₈. —
Flt. 3. þeir átu vezirinn og allt föruneyti okkar *Þús.* 1,

112₂₂. fuglar átu þær (krásirnar) *Tang* 21₂₅. hinar mögru kúr átu hinar feitu 22₁₄.

Viðtengingarhátttr.

Flt. 3. Þu sagdir j traustum Trygdum | tynast skylldu j Vjitis þjnu | Hionen tuø ef Epled eina | ætu af þuí Trenu sæta *Vb.* 198₄₀.

Hluttaksorð.

förunautar kongssonarins voru uppjetnir *Þús.* 1, 105₂₉. voru þeir **jetnir** með samkynja ídýfu 119₃₃. En er blótbitar | brunnir voru | ok iðrar etnar | ýtar höfðu *OK.* 3, 214₃. alla **jetið** hafði þá | hrafn fyrir hálfri stundu *JH.* 42₈. kaupmaðurinn sjálfur hefur **jetið** úr mjer fiskinn 301₂. hefurðu **etið** af trjenu *Tang* 5₂₂. Esaú fjekk við þetta tækifæri auknefnið *Edom*, þ. e. rauður, eptir lit þess matar, sem hann hafði **etið** 16₁₄.

Fá.

Forníslenska.

fæ, fá; fóm, faem; fekk, fenga; fengom, fengem; fengenn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Nv fæ ec þegar tol þin *Þ.* 77₁₉. Nv fæ ec þer þetta 96₂₉. ef æigi fæ ec þinn hest þer aptr 192₂₈. ec fæ ei frælsi til kirkiu at ganga *Str.* 75₂₀. ec fæ æigi huilld ne ró 25₂₆. Eigi fær ek ok skilit *Stj.* 23₁₃. meiri fagnað enn ek fær af þer 63₃₅. til serhuerra nauðsynia fær ek æige funnet sendiboða *T.* 248₁₆. ek fær huarki her ne þar nockors konar rettyndi fyre fundet 249₂. — **Et. 2.** ef egi fær þv þat rap er dvgi *Jv.* 17₁₃. af þesso eino fær þv þer lif keypt *Þ.* 95₈. ef þv fær þat frægðarverc gort 97₁₀. ef þu fær æigi þinn hest 192₂₄. — **Et. 3.** Qvinr mannanna fær ser illrar sveitar *StH.* 21₁₉. Sumom fær mikils es þeir heyra guþs orþ 87₁₇. varla fæzt hans maci *Þ.* 177₂₃. — **Flt. 1.** þa fóm vér þann geisla *StH.* 24₂₄. hverso fam við þetta reynt *Þ.* 74₁₈. ef ver fam sigr 189₇. ef ver fam usigr

189_{8,10}. guð ma raða ner uer **fam** hana 254₂₈. skulu ver taka þar skip er uer **fam** *Flb.* 1, 553₃₄. ef ver **fáám** hann fengit *B.* 103₄. **Fáám** ver oc eigi honom náát 103₉. — **Flt. 2.** ef þer **fait** nú **vsigr** *Jv.* 99₁₁. ef nu æigi bæint **fai** þer hæim-illdar mann *El.* 63₁₁. huadan **fae** þer fœzlo *B.* 80₁₉. — **Flt. 3.** **fá** hvarigir sigraþ aþra *Jv.* 27₉. þeir **fá** egi naþ sciponom 31₂₁. (þeir) **fá** nú ecki at gørt 61₁₉. þeir **fá** ser fiáR 76₂₂. þann mann er nu **fásc** traútt slíker i heimi at gótsco sem hann er *StH.* 153₂₃.

Viðtengingarhátt.

Et. 1. Þatki at ec **fa** mala minn falslavst *M* 48₂₁. at ec **fa** þer eigi þat er þv beidiz *P.* 97₁₈. at ec **fa** leyfi 185₁₈. þo at alldri **fa** ec þec 224₂₈. at ec **fá** þér i hendr herskip *Eg.* 104₆. sva at ek **fae** líkn *T.* 75₁₂. at ek **fai** líkn *Mar.* 850₄. at ek **fai** minni hialp 850₁₈. — **Et. 2.** hælldr en æigi **faer** þu glæði þina *ÓHm.* 33₂₇. þo at þu **faer** allan heimenn vndir þec laget *Al.* 157₂₀. at þv **faer** ivir hann stigit *P.* 97₉. at þv **fair** steininn 84₁₃. at æigi **fair** þv þinn hest 192₂₃. — **Et. 3.** þo at maþr **fáe** afláts hug allra synþa *StH.* 137₇. drekcom sva andlect vín at þat **fáe** a oss 191₂₁. nema hann **fáe** iþrvn síþan *Grg. i.* 1, 12₈. nema hann **fáe** lögvörn fyrir sik 1, 56₈. nema hann **fái** biarg quíð 1, 67₂₄. at ueidimadrinn **faai** þi sidr fundit hann *Stj.* 71₁₉. at hann **fae** hænni fuglenn *Str.* 37₁₄. — **Flt. 1.** vér **faem** efling af guþe *StH.* 111₁₀. vit **faem** nockot gort *Al.* 137₂₇. at ver **faem** æigi væl til gort *ÓHm.* 43₂₄. at ver **faim** við þeim seiþ (=sét) *Jv.* 125₁₄. aðr en ver **faim** rekið yðr fra mer *P.* 41₁₂. at þar af **faim** ver hart oc haðulegt aptrkast *T.* 91₂₆. — **Flt. 2.** vil ec þess beiþa af yþr at eir (=ér) **fait** oss .iii. scip *Jv.* 47₁₆. konv þa er ek vil at ið **fait** oc fastnit mer til eigin-konv *Stj.* 411₁. Hvat mælir hann til? At þér **fáit** mér eigi minni sóma hér, en ek á ván á Íslandi *Bs.* 1, 18₃₇. vilivm vit ok biodom at þer **faet** korsbrødrom lyklana *DN.* 2, 43₂₄. viliv vit at þer **faet** þat aptr korsbrødrom 43₂₉. — **Flt. 3.** þót þeir costgæfi gaman veraldar ennar eþa epterlífi at þeir **fái** *StH.* 165₁₀. at eige **fae** menn scapa af dæne þeim *Mpb.* 93₂₂. at kirkiur oc klærkar **fae** frið *T.* 66₁₇. at þær **fae**

nockorar skammer 68₂₀. at goðer mænn **fae** frið 70₂₃. at þeir **fae** hans sœmð allre fyrrikomet 120₆.

Bodháttr.

Et. 2. faþu vittnes til þess *StH.* 171₃₀. **fa** þu oss alla atvinno þa es vér þurfom at hafa her í heime 200₁₇. — **Flt. 2.** **faet** mer hest oc vapn *Þ.* 127₃₂. **fait** mer cleði min *Fs. Suð.* 92₅₂.

Nafnháttr.

engi má hiólpina **fá** *StH.* 156₇. hann scal sialfr **fá** hvþir til *Grg. i.* 1, 13₄. at hann scyllði cristnat **fá** noreg *Jv.* 33₁₀. hann biþr ser ecke fleira **fá** 77₁₉. kvaz sialfr mvndv **fá** ser vistir 77₂₀. at hennar færtr mætti huilld eðr nádir **fáá** *Stj.* 59₃₁. Eigi skalltu meiri gledi eðr yfiruettiss fagnað **fáá** 63₃₄ at ek megi af henni syni **fá** 112₃₁. þeir munu **fá** ualld yfir uerolldinni 114₂.

Hluttaksorð.

nackorr uirðulegr maðr kom til hans . . . **faande** (*tradens*) honum tiv pund silfrs i hond *T.* 20₁₀.

Skyldarorð.

segia þeir, at epter loglegum rettyndum se þiliker curie i hændr **fáánde** (*tradendos curiæ*) *T.* 60₃.

Þátið.

Framsöguháttr.

Et. 1. Sia er minn lýþr er ec **fek** meþ blóþe míno *StH.* 52₁₆. **fece** ec þeim reiþskióta 201₁₄. þat liþ er ek **fece** þer *Jv.* 49₁₂. alldri fyrr **fec** ek sva mikinn fagnað *Str.* 43₂₉. þa **fece** ek sva stor sar *Þ.* 120₁₆. — **Et. 2.** Hann toc einn kastalann. er þv **feet** eigi aðr vnnit *Þ.* 109₁₆. alldre **feet** þu annan (scaða) iamnmikinn *El.* 23₉. tafs hauggit, þat er þv **fekt** *Fs. Suð.* 12₂₁. uil ek at þu segir huadan þu **fekt** gull þat *Flb.* 1, 349₆. hui **fektu** mer þenna ræidskiota 2, 12₂₆. her mattv fa sva micla sœmð sem aðr **fectv** osœmð *Þ.* 113₂₅. — **Et. 3.** hann **fek** riki fyr utan haf *StH.* 46₃₄. hann **fek**

scapa 75₃₆. hann feck þau svor 83₇. er hon fek þessa gift af goþe 134₃₂. feke hon helgan anda guþs 139₃₃. — **Flt. 1.** ver fengom sva til gett (=gætt) at ver heldom feno *M.* 23₂₉. ver fengum oll þau mæin af syndum varum *GNH.* 66₂₈. þat sama valld er ver fængum yðr fyrr *T.* 168₁₃. — **Flt. 2.** þa er þer fengoð hans ræiði *ÓHm.* 41₁₂. þer fengvt eigi við set *M.* 109₆. ver kollom til oþala þeirra er þer fengvt með ranggv *Fs. Suð.* 156₂₄. er þit fæingut hans ræide *Flb.* 146₃₈. þer fénguð *JvC.* 76₅. — **Flt. 3.** fognopr upriso domini . . . es fengo viner guþs *StH.* 73₂₆. þeir fingo bráþan bana 125₂₁. fingo enn heilso tveir fótveiler 206₁. vnz þer fingo miscvnn *Mpb.* 39₈. nybreytne þa er Rvmaborgar hoffpingiar fingo fir scemo 125₁₄. fingo þeir ser nv órnar vistir *Jv.* 30₁₆. með allan her þann er þeir fingv til 26₂₂. fingu *Eg.* 42₁₀. 48₁₄. 57₁₄. 211₁₄. 232₁₂₋₂₁. lið þat sem mest féngu þeir *JvC.* 65₇. fiengu *T.* 496₁. *Flb.* 3, 426₁₆. *Trist.* 207₉. engver fengose honum iafner *Ág.* 9₁₆. uarla fenguz iafningiar þeirra *Þ.* 222₂₇.

Víðtengingarháttir.

Et. 1. oc fenga ec þar með fe mikið *M.* 83₂₅. þott ec fenga meira 177₁₉. þenngill ef ek stef fenga 188₂₃. oc alldregi fenga ec huilld *Str.* 31₃₆. at ec fenga hans dottur *Þ.* 225₇. at ec fenga slikan vtima *Fs. Suð.* 108₉. at ec fenga (eigi) nockot at giort 143₅₂. ef ek fénga þessa konu *JvC.* 59₃₀. ek fienga *Fms.* 7, 130.v.l.1. ek fengi 1, 130₁. ek feingi *Mar.* 850₁₄. ef ek feingi taflit *Isl.* 2, 444₁₉. — **Et. 2.** þot þu fengir undir þec lagt alla heims bygd *Al.* 132₁. villda ec at þv fengir mer bref þit *M.* 105₁₄. ef þu fengir mer konu *Flb.* 1, 289₁₅. aldrigi fengir þv hann siðan *Þ.* 93₈. — **Et. 3.** ef Alexander fenge nat honom *Al.* 110₂. sva mikit at spent fengi umb mesta fingri *Ág.* 49₃. at Zardan fengi heilsu *B.* 101₁₇. at hon finge þat raþ nackvaþ til gefit *Jv.* 13₁₅. at enn hvite fingi bana 13₂₂. — **Flt. 1.** at vér fengem sva fast haldit þesso micla rike *Al.* 119₂. ef ver fengim enn tek-it hann *Þ.* 99₇. ef við fengim ivir þat (dýrit) stigit 120₁₅. at ver fengim halldit staðinom 276₃₂. æf wer fengim nockot at gort *SpR.* 135₃₀. ef við fengim ór komit .iiij. steinvm gaflaðinu *Fs. Suð.* 153₁₃. — **Flt. 2.** ef þer fengit drepit

hann *M.* 91₃₆. — *Flt.* 3. ef þeir fenge cristni fyrir hælgi þessa dags *GNH.* 61₁₃. með því lipe er þeir fingi til *Jv.* 104₉.

Hluttaksorð

at maþr se **fingenn** annarr í staþ minn *Jv.* 84₅. **fenginn** auðr *Serkia Al.* 45₁₃. þa er **herfinginn** litom vér. mvnom ver þa hve goþ leýste oss *StH.* 52₂₆. niota **fenginnar** frægðar *Al.* 119₅. at **fengnum** andsvorom spurðra luta 51₂₁. at þiliker klærkar se hans monnum í hændr **fængner** *T.* 59₁₉. þa er meðal-gongumenn hofðu af herra pavanum verit **fengner** 194₁₁. menn þa er keisari hafpe **fingep** honom *Jv.* 33₂₈. þa er hann hafði tekið við exi þeirri, er Skallagrímr hafði **fengit** í hendr honum *Eg.* 127₁₂.

Nýislenska.

fæ, fáí; fáum, fáum; fékk (fekki), (feingi), fengi; (feingum), fengum (feingjum), fengjum; (feinginn), fenginn.

Nútið.

Framsöguháttir.

Et. 1. Fæ jeg að bera þokann þinn? *JH.* 251₅. eg fæ ei losnað,—vil það heldur ei *ST.* 27₁₄. nú fæ jeg vist kossinn hjá henni 75₁₇. — **Et. 2.** a) **fær:** Gietnað þu fær | hin göfuga Mær *Vb.* 25₃₁. og Heims Motlæted sie mier sætt, | þui sialfur fær þu Vanefnen bætt 35₂₅. þú fær ekki inngaungu *Pús.* 1, 111₁₇. b) **færð:** þú færð það nú ekki samt *JH.* 302₅. En þegar munninu mynda hennar skalt | þá mun þjer alt | forgefins reynast, **færð** sem í að velja *BT.* 27₁₅. fyrst að þú færð lamb, þá getur hún fengið gris *Ið.* 1, 25₃. þú færð vist ekki neitt að gjöra hjerna í dag 4, 26₉. — **Et. 3.** Neisti guðs líknsemdar ljómandi skær, | lífinu beztan er unaðinn fær *JH.* 51₂₂. hjer er hann getinn, hann fær enginn *GT.* 96₃. — **Flt. 1.** hvar faum vier Braud að fæda | Folk þetta allt j senn. *Vb.* 23₂₆. uns vér fáum tekið hina miklu Priams-borg *Il.* 1, 40₁₇. — **Flt. 2.** og svo fáíð þjer sendingu þar á ofan *JH.* 275₁₂. en hjer þjer fáíð hlutdeild í *GT.* 121₂₂. hvað mikið fáíð þjer í kaup? *Ið.* 5, 318₁₉. — **Flt. 3.** Tárin að ónýtu falla á fold, | fá hann ei vakið, er sefur í mold *JH.* 228₁₄. umsjónarmennirnir fá nóg að gera *Ið.* 4, 58₃₂.

Et. 1. so vnned **fae** eg a þeim suig *Vb.* 127₃₁. **Fae** eg Nad þa finst það ræð 140₁₅. að eg **fái** þá hugarró, sem eg hafði fyrst framan af *PP. NS.* 45₁₃. — **Et. 2.** En svo að fagran farfann kinna sett | þú **fáir** rjett *BT.* 28₂. — **Et. 3.** leitar hún ætíð fremst og fyrst, | að **fái'** hún einhvern hræddan nist *BT.* 16₆. Það er ómögulegt, að hann **fái** lifað út þetta vor *Blk.* 81₃₀. — **Flt. 1.** so **faum** vier halldid Hylli Rijkismanna *Vb.* 86₃₂. svo ávöxt yðvars starfa | þjer ítran getið sjeð | og óðals-eyju þarfa | að oss vjer **fáum** tjeð *KJ.* 69₁₄. — **Flt. 2.** Fyrergiefed, so **faed** a mot | Fyrergiefning fyrer yðar Brot *Vb.* 45₃₄. vinátta mín mun aldrei fallast á, að þjer **fáið** þá konu, sem yður er svo litt sambodin *PP. NS.* 46₃. — **Flt. 3.** Tárin að ónýtu falli á fold, | **fái'** hann ei vakið, er sefur í mold *JH.* 228₁₉. Eg ætla að sýna þeim þessa hluti, svo þær **fái** að vita, hver þjófurinn er *PP. NS.* 68₂₂.

Bodháttur.

Et. 2. Faderen ansar fa þu þjer | Fylgdarmann, sem hollur er *Vb.* 169₁₁. **Fáðu** mjer keyrið mitt *JH.* 283₂₅. **Fáðu'** ei Loka fyrir vin *ST.* 192₆. **Fáðu** skömm, þú ljóti karl 193₅. **fáðu** þjer hesta *Ið.* 4, 93₂₁. *Þolmynd:* **fástu** ekki við veður-spár eptirleiðis *Ið.* 4, 26₁₆. — **Flt. 2.** **fáið** sinn helmínginn hvorri *Tang.* 59₉. **Fáið** oss nú tvö naut 63₃₁.

Nafnháttur.

og bíddu' unz máttu lausan | **fá** mig úr líkams fjötrum *BT.* 70₁₁. menn að **fá** með sjer í fylgi 79₆.

Þátíð.

Framsöguháttur.

Et. 1. hungraður **fieck** eg Fædi *Vb.* 68₂. af Reidenne **fieck** eg Frid 82₃₂. en í því sama sætan **fjekk** jeg koss *KJ.* 150₈. hér **fékk** eg að sofna þeim bliðasta blund *ST.* 79₄. **fekk** jeg *BT.* 89₄. — **Et. 2.** Fyrir þa Freistni gillda, | er **fieckstu** að Reyna hier *Vb.* 80₂₁. þars þú glaður | þeim er gabbað **fjekkst** | mætir að munaði *JH.* 13₆. ljós **fjekkstu** lýðum 77₁₈. þar **fékkstu** skot í gegnum nárann *Il.* 1, 113₉. þú fríðaðir oss við föðurinn | og **fékkst** oss barna-rjettindin

GT. 68₂₀. — *Et.* 3. a) **fékk**: **fieck** sinn Pening einn sierhuør *Vb.* 17₄. Hun Fögnud **fieck** 25₂₅. — b) **fekk**: **fekk** það henni óendanlegs fagnaðar *Blk.* 39₄. Hann **fekk** þá samninginn *Ið.* 3, 254₂. Hann **fekk** samt ávæning af, að 4, 401₁₉. *Pólmynd*: **fjekkst** ekki lykillinginn *GT.* 124₂₃. — *Flt.* 3. Fögnud **feingu** megnan *Vb.* 5₁₇. Myrkur eingen það hondlad **feingu** *Vb.* 6₁₇. Fiskana so þeir **feingu** 23₃₄. á hverjum degi **fengu** hin litlu blóm Mariu nýrrar gleði *Blk.* 12₃₀. Fátæklingarnir **fengu** fyrst að kenna á því *Ið.* 4, 124₁₂.

Víðtengingarhátttr.

Et. 1. ef Heilax Anda Hialp eg **feinge** *Vb.* 76₁₇. so Dyrð og Dasemd þijna | Drotten **feinge** eg tiad 98₃₃. svo eg **fengi** faðmað þig að mér *Blk.* 106₁₇. ef jeg **fengi** því til leiðar komið *Rób.* 106₂₁. svo fjótt sem eg **fengi** þor og áræði til þess *PP. NS.* 24₂₈. — *Et.* 2. at þu hvatlega | yfir hafsgeim dimman | **fengir** fram komizt *OK.* 4, 218₇. — *Et.* 3. og ljóss og sigurs líf sitt **fengi** | í ljóma sveipað eins og þú *KJ.* 127₂₅. og sízt þó **fengi** sólu mót | í sannri hæð að skarta *ST.* 281₁. *Flt.* 1. vier so frialser færum | enn **feingium** Hefndagiöldd eingen *Vb.* 10₂₈. Himna so **feingium** Vist 28₈. mjer þætti miklu betra, að við **fengjum** duglega skúr *JH.* 252₂₆. ef við **fengjum** nokkuð í pokana 255₆. Förunautur minn annaðist um, að við **fengjum** nýja hesta *Ið.* 2, 120₁. Maðuriinn sagði, að vjer **fengjum** ekki að sjá auglit sitt *Tang* 24₂₄. *Flt.* 2. á að vera **fengjuð**, enn eg hefi ekkert dæmi við höndina. *Visnabókin frá 1612* hefir *eldri mynd*: ef þier **feingied** j minne lagt 36₄. að þier ei hneyxlan **feinged** 37₂₀. — *Flt.* 3. að það væru að eins áreiðanlegir og góðkunnir menn, sem **fengju** lán hjá kaupmönnum *Sm.* 119₂₆. Girard sá um, að þeir **fengju** sómasamlega greptrun 152₂₁. Það var því ráð Ebbu, að þær **fengju** sjer eitthvað í hendurnar *Ið.* 1, 254₁₀. þeir hjeldu og, að þeir með þessu **fengju** hreysti og hugrekki þeirra sem etnir voru 4, 187₁₆. *Hin eldri mynd*: Hionen **feinge** *Vb.* 99₂₆. aller **feinge** 135₈. Gydingar **feinge** 160₅. Judar **feinge** 161₈. so allar **feinge** godan Enda 178₆. þó ekki **fengi** þeir akurinn plægðan *LLH.* 5₅. að heiðingjar **fengi** ráð yfir landinu 21₂₉. hvaða klæðnað þeir **fengi** á síðasta degi 27₃. Þó að nú dæmisögurnar ekki þá þegar **fengi** á hugarfar manna 33₁₆. að Prússar **fengi** öll yfirráð á Þýzkalandi *PM.* Ág. 259₂₀.

Hluttaksorð.

endir lífs, endir kifs, | er þú þráðir, | fenginn er *GT.* 102₁.
að fenginni frægð *JT.* 26₇. að honum þætti gaman að sjá
þann mann, sem gæti fengið sig til að fara þaðan burtu *Ið.* 4,
29₂₀.

Falda.

Forníslenska.

feld, falda; fǫldom, faldem; felt, felda; feldom, feldem; fald-
enn.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 3. Ef maðr feldr ser til velar við kono oc varðar þat
fiorbavgs garð *Grg. i.* 2, 47₁₂.

Nafnhátt.

Stála kendi steykkvilundum | styrjar valdi rauðu **falda**
SE. 1, 676₂₅. Eigi mun sú er eigum | auðrær at mik dauð-
an | (Fold vill mens i moldu | minn aldr) blao **falda** *Ísl.* 2.
351₉. hún vill **falda** sér við motrinn *Ld.* 192₈. mun ek
falda þik með höfuðdúki *Nj.* 129₄₄.

Þátið.

Framsöguhátt.

Et. 1. peitneskum félt ek páska | pálmunnudag hjálmi
Fsk. 76₃₃. bors niðjar **feltek** beðjo | blóðe hadds ok fróða *Eg.*
206₃. — **Et. 3.** Sleitu-Helgi | sekþauðigr **felt** rauðu *Ísl.* 1,
166₁₁. Ormr hrauðsk enn **félt** rauðu | Eiriks hirð *Ód.* 19₆.
— **Flt. 3.** allar konur **felldu** höfudúkum *Orkn.* 244₄ (= *Flb.*
2, 468).

Hluttaksorð.

áðr at yggjar brúði | élhvetjanda setja | hildar hjálmi **fald-**
inn | hoddmildingar vildu *Hkr.* 140₂₄. (*Frb.* 109₇). hjálmi **faldinn**
Eb. 29₁. Sólgrund Siggjar linda | sjaldan hefir um **faldit** |
jafnhátt 47₂₇.

I hinu nýja máli mun þetta sagnorð oftast vera veikt og ganga eftir a-beygingunni. Eg hefi að eins eitt dæmi við höndina: Fjallkonan trygg, þú faldar hvítt | og fornvin kveðju sendir ST. 279₁₂.

Falla.

Fornislenska.

fell, falla; föllom, fallem; fell, fella; fellom, fellem; fallenn.

Nútið.

Frum söguháttur.

Et. 1. Ef ec fell or sauðlinum, þá matt þu hafa hann (hestinn) brott met þer *El.* 34₅. — **Et. 3.** þat scal (hann) láta sér í hug koma. þa er hann fellr a knébeþ *StH.* 110₂₂. alldrege fellr hon 213₈. fellr sumt niðr i hia vegenom *B.* 18₂₄. — **Flt. 3.** (þeir) falla til iarþar *StH.* 57₁₉. Fyr þessa fosto falla niþr lester 62₃₃.

Viðtengingarháttur.

Et. 3. falle (hann) a knebeþ oc syngue pater noster *StH.* 109₁₀. Hyggi at góþr at eige falli hann 178₁₃. falli fe hans allt j konungsgard *Ffb.* 2, 170₈. — **Flt. 3.** Þuertre þau es vegge styþia at eige falle þeir fyr ofviþre. merkia friþ oc samþycke *StH.* 101₃₈ (= *Leif.* 164₁₇).

Bodháttur.

Et. 2. Her næst fall æ kne i annan tima *Mar.* 244₁₃. — **Flt. 2.** fallit til fōta mer oc biðit miskunnar *El.* 89₃.

Nafnháttur.

svát þau (gopverc ór) mege eige falla fyr ofveþre diofolegrar freistonar *StH.* 102₁. knebeþ scal falla tysvar et minsta meþ hverre tíþ 110₁₉. helldr kvro meirr ens millda | milldings en griþ villdi | vm folcsnaran fylki | falla liþsmenn allir *M.* 119₁₈.

Framsöguhátttr.

Et. 1. fell ec nu *ÓHm.* 15₃₇. **Fell** ec nv *ÓH.* 26₂₄. fell ek nu sagde hann *Flb.* 2, 32₂. — **Et. 2.** ægi felltu herra (=herra) *ÓHm.* 15₃₈. Eigi felltu konungr *ÓH.* 26₂₅. ægi felltu *Flb.* 2, 32₃. Þa félltv sem maclict var *Fs. Sud.* 151₁₄. þeir (vargarnir) rifu i sundr alla bræðr mina nema þik einn, ok þó félltu *Fas.* 413₁₄. — **Et. 3.** þa fell hann ýr munne fiandans *StH.* 76₁₅. þa reis iób upp . . . ok fell til iarþar 97₁₄. adam fell í dauða grof *Eluc.* 34₉. hann sialfr fiell a grufu *El.* 35₁₇. hann sa þar konv eina þa sem honvm fiell vel i skap *Stj.* 410₃₁. Bjarni fjell af baki *Fbr.* 26₂₉. Su stærsta klucka sem þar var, fiell ofann or stoplinum *Mar.* 642₅. — **Flt. 3.** þesser fello þegar í pisler *Eluc.* 16₁₂. sumer fello a kné *StH.* 173₁₃. menn fello til iarþar *Mpb.* 75₁. Þar fellu .vij. menn *Eg.* 124₁. miklo flæiri fiello *Stj.* 369₂₀. fiello þav til iarþar 410₁₀. i þessv striði fiellv af Jsrael .xl. þvsvnda 385₂₅. Í þeim bardaga fjellu 3 menn af Þorgils liði *Fbr.* 23₃₂. aðrir þrir fjellu af liði þeira Þorgeirs 24₁.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. at ege felle hann þar *Eluc.* 34₃. *Þá varð hann á kin hoggvin aðr en hann felle *GNH.* 149₂₃. þeir nentu ægi þess at bida at siorr felle under skip þeirra *Flb.* 1, 539₂₁. stuccv af almi | þeims iofvrr sveigþi | hvitmylingar | aðr Hvgi felli *M.* 146₄. þat hafa gamler menn mælt, at þess manz mundi hefnt verða, er hann felli á grúfu *Eg.* 74₁₄. Mer þotti sem fiodr nockvr felli af treno *SE.* 2, 283₇. — **Flt. 3.** EN ef fari þa felli under konung egner þess *Ág.* 48₁₃. En ef nokcorer føere þa felli undir konong allar æignir þæirra *ÓHm.* 60₃₁.

Hluttakssorð.

oc koma þar fram vm síder er konungr var fallenn undir treno *Al.* 148₁₄. Nv sia Saxar, at konvngur er fallinn *Fs. Sud.* 140₂₇. at swa ageter hofðingiar scolo væra fallnir ifra raðagerðum oc rikis stiorn *SpR.* 192₁₄. holdd hennar . . . skæin huitara flurum ok fonn nyfallinni *El.* 87₆.

*) Í skinnbókinni er stungið d (ð) fyrir þ.

Nýislenska.

fell, falli; föllum, föllum; féll, félli; féllum, féllum; fallinn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. þui **fell** eg aptur með öllu | j Efa sem jatad hefe *Vb.* 182₁₃. Faðir minn! | í faðminn þinn | eg **fell** og bið *ÓS.* 9₄. — **Et. 2.** og ef þú **fellur**, ertu hreinn *GT.* 97₁₅. Þú flýgur í blindni, þú flýgur ofhátt; | svo **fellurðu'** í ógæfu hafid *ÓS.* 43₁₅. — **Et. 3.** ef Alexander **fellur** *Il.* 1, 72₂₆. Þar **fellur** lokkur ljós um háls *JÓ.* 174₈. Enginn til foldar fugl-
inn smár | **fellur** án drottins vilja *ST.* 123₃. Hann faðir þinn . . . **fellst** á uppástungu mína *Þús.* 1, 93₃₅. — **Flt. 2.** Jeg sje, að þið **fallið** í staði af orðum mínum *Þús.* 1, 114₁₂. — **Flt. 3.** j eina **falla** þeir badir Gröf *Vb.* 46₄. Arfi lýtur orfi, | allar rósir **falla** *JH.* 158₁₃. Fossar **falla'** í giljum, | freyðir kolblá röst *ST.* 99₁₀.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. Það skal líka verða hugsað fyrir þjer, þó jeg **falli** frá *Ið.* 1, 163₈. — **Et. 2.** væri betur, að þú **fallir** ekki svo skjótt fyrir spjóti hans *Il.* 1, 78₁₉. — **Et. 3.** Í skjalinu . . . stendur, að ef einhver **falli**, skuli annar koma þegar í hans stað *Ið.* 4, 54₄. farsæld hver þér **falli'** í skaut | fósturjörðin kæra! *ST.* 143₁₃. — **Flt. 1.** hvi leiðir drottinn oss í þetta land, svo að vjer **föllum** fyrir sverði *Tang* 39₃₃. — **Flt. 3.** Tárin að ónýtu **falli** á fold, | fáí' hann ei vakið er sefur í mold *JH.* 228₁₉.

Nafnhátttr.

Þolmynd: og þú verður líka að **fallast** á hana (uppástungu mína) *Þús.* 1, 93₃₅.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. **fjell** jeg á nótum fast í söng | sem foss ofan af bjargi *BT.* 233₅. — **Et. 3.** **fjell** með honum frægð og snilli *GT.* 99₄. Ekkjan félst á það, sem Jóhanna vildi *Ið.* 1. 216₇.

Konráð **fjellst** undir eins á þessa uppástungu *PP. Sms.* 114₁₅.
 — **Flt. 3.** **fjellu** fagrar ár | fiskum kvikar *JH.* 27₁₁. Þá
féllu af villimönnum að eins tveir *Rób.* 91₁₉. sveitir
 þeirra **fjellu** á vigvelli *Ið.* 4, 103₂₅. En þar sem þeir **fjellu**,
 ljetu landar hans síðan reisa minningarmark 4, 382₂. (þeir)
féllu til jarðar sem hávaxin furutré *Il.* 1, 124₃. **Féllust** þeim
 hendur, | fálmaði geð *JT.* 46₁₅.

Viðtengingarháttur.

Et. 3. En þó hann **félli** svo snemma frá . . ., hafði hann
 fengið svo mikið aðgjört, að veröldin bar þess miklar menjar
PM. Ág. 52₃₀. Til þess ól jeg hann, að hann **fjelli** fyrir ætt-
 jörð sína *Ið.* 4, 387₁.

Hluttaksorð.

En þú ert **fallinn**, brostin böndin, | sem bundu þig við
 lífsins verk *GT.* 47₂₀. **Fallinn** er sá, er Ísland allan | átti
 98₁₉. Því skal með sverði | til sigurs vega | fylkir svo fræg-
 ur, | eða **fallinn** liggja *JT.* 46₄. lof valfallnra (=valfallinna)
BT. 261₁₈. synir þínir eru **fallnir** *Tang* 47₃₄. flestir þeirra
 voru **fallnir** *PM. Ág.* 151₁₄.

Fara.

Fornislenska.

fer, fara; fðrom, farem; fðr, fðra; fðrom, fðrem; farenn.

Nú tíð.

Framsöguháttur.

Et. 1. ec em vanr at fasta þa es ec **fer** til Benedictus
Leif. 147₁₃. ef ec **fer** með yðr á scíp vtt *Jv.* 107₄. þa er
 ec **fer** af heiminum *Al.* 162₅. æigi **fer** ec daglangt i brott
El. 71₁₅. — **Et. 2.** þa er þu **ferr** með ovin þinom *Leif.* 72₁₉.
 þú ert furðuliga djarfr maðr Egill, útlagi Eiriks konungs, er
 þú **ferr** hingat í land hans *Eg.* 186₉. — **Et. 3.** En síðan **ferr**
 dróttenn varr heim i himinríkis dýrþ *StH.* 45₁₁. at hon (dúf-
 an) mege sia skugga i vatne þess er hræþelect **ferr** at henne
 i lofte 81₅. Nu **ferr** at firr 117₂₃. ef einløypr maðr **fer**

meðal kaupangrs oc heraðs *NgL.* 2, 38₂₄. ef hann fer ual með þui starfe 39₁₃. Nu fer maðr a skip annat 41₁₂. þa er sa sekr mork silfrs uið konung er eigi fer 61₂₁. þat sem millum fer 66₉. þa fer hann vt *B.* 18₂₄. tungl fer oc rœr-
ezt eptir sinni skylddu 133₃₃. — **Flt. 1.** þa es vér fœrum
ýr heime *StH.* 99₃₀. er ver fœrom heðan or þvisa liose *GNH.*
66₂₄. er ver fœrom i brot *P.* 104₁₄. — **Flt. 2.** er þer fareð
þangað *ÓHm.* 62₂₄. er þer fareð með *B.* 114₁₂. — **Flt. 3.**
Nu fara þeir *StH.* 57₁₃. en hin eóþre fylke fara hverge til
hinnar ytre þiónosto 91₂₄. kirkior farase með heime 102₂₉.

Víðtengingarhátr.

Et. 1. at fyrr geta ec bét synþer minar en ec fara ór heime
þessom *StH.* 148₆. mvna þer betra þiccia at ec fara einn
M. 37₂. at þu fær mér langskip ok þar lið með ok fara
ek i viking *Eg.* 104₅. Skyllt er þat . . . at ek fara 235₈. Hvat
berr til þess, at þu vilt, at ek fari þessa leið *Fbr.* 31₁₅. —
Et. 2. biþec þic at þu farer aptr til heimkynna þinna
StH. 132₃₄. þat raþ vil ec til gefa með þer attv farir ecki lengra
fyrst j brát *Jv.* 48₅. þat er ecki mitt ráð attv farir eptir
þeim sama Þiðric *P.* 97₅. Hælldr en þu farer i brott *ÓHm.*
43₃₄. — **Et. 3.** Fare (hann) síþan brátt til kirkio *StH.* 109₉.
áþr maðr fare at sofa 110₃₅. til þess at eitrit fari ór hug-
nom 158₁₂. — **Flt 1.** segir hann at ver farim i dag á merkr
oc scoga *Jv.* 28₂₅. þo at ver farem or heiminum *B.* 60₁₇ vili
gvð at alldrigi fari ver þvilika usœmð *P.* 188₃₀. — **Flt. 2.**
vil ec þvi yþr til kiosa at þer farit með minni eflingo *M.* 128₇.
ek em sendr hingat . . . at segja þjer, egill, at jer feðgar
farið til knafahóla *Nj.* 61₃₀. (farit *Nj.O.* 94₁₀). — **Flt. 3.** Sum-
ir (englar ero) til þess setter. at varþveita cost mannanna at
þeir fare eige at fiðscopom 153₉. úvarligt er at hafþingiarnir
allir fari fra lipino *Jv.* 114₂₂. Ef menn hafa eigi gengit við
þingfesti þess manz er at var spurt. fyrr enn domar fari vt
Grq. i. 1, 42₁₉.

Boðhátr.

Et. 2. Rístu upp oc far til eigiþta lanz *StH.* 183₂. far
síþan i anþekio *Mþb.* 55₁₅. Far herscilldi yfir oc brenn allt
oc bæel *Jv.* 48₈. Farþu til brøþra minna *StH.* 72₂₄.

farþu nu anna til borgar hliþs þess es aurea es kallat 129₁₈. **Farþu** i iorsalaborg 176₂₈. **Farþu** at finna nauþstadda 192₄. **Flt. 1. Forom** nv baþir saman broþir *M.* 37₁₆. **For-um** nú aptr til bæjarins *Eg.* 143₂₄. **forum** þegiande *El.* 75₁. En nv þo at þeir se margir saman. þa **farom** i mot þeim *Þ.* 126₄. **Flt. 2. Fareþ** ér fra mer *Eluc.* 40₃. **fareþ** braut ér 40₁₁. **Fareþ** oc segeþ breóþrom minom *StH.* 72₃₁. **Fareþ** ér nu til gatna móta 165₅. **Fareþ** eige meþ langmæle i beon 195₂₅. **Faret** ér nv *Mþb.* 46₁₇. **Farit** ér oc leiþeþ hingat iacobvum 92₈. **farip** ér aftr 92₂₀. **farit** oc gerit mvstere Guþe 116₁₉. **Fare þér** *GNH.* 116₂₀. **Faret** heim aptr 192₂₁. **Fareð**, bræðr, seger hann 256₇.

Nafnhátt.

Ec ma fara i gegnom fioll *Mþb.* 45₁₂. Eigi veit ec mer verr fara vknaleic minn *M.* 37₁₀. (hann) baþ honom vel farase *Mþb.* 43₃.

Hluttaksorð.

mon koma a mote þer **farande** anna cona þin *StH.* 132₃₁. þa com þar oc fiáandi **farandi** 153₂₀. væið(i)maðrenn cømr þar **farande** *GNH.* 105₂₇. iarlinn com til **farandi** *Þ.* 125₄. (yrmlingarnir) rifa sua ok slita skeinandi hennar sidur ok þar ut **farandi** *Stj.* 97₁₀.

Þátið.

Framsöguhátt.

Et. 1. oc **for** ec meþ boþorþ friþar alt i iervsalem *Mþb.* 86₁₃. mikit starf oc vandræði hevi ec haft sidan ec **for** heim-an *Þ.* 106₁₆. hældr **fór** ek . . . sem fyrst gat ek *T.* 250₁₂. **for** ek þa vijþa vm lönd *Ffb.* 2, 136₁₆. Nu **fór** ek a yðvarn fund *Finnb.* 33₁₇. — **Et. 2.** þa er þu **fórt** heiman *StH.* 132₁₆. hui **fórtþu** sva hingat til boþs at þu hafþer eige boþ-sémilicet klæþi 168₆. ecki **fortv** at þvi með vөгð *M.* 48₂₃. oc **fortu** illu hæilli hæiman *ÓHm.* 24₃₁. þv **fort** at beriazt við hæiðingia Madian *Stj.* 394₃₅. huersu **fortu** at *Finnb.* 26₂. — **Et. 3.** hvert **fór** adam þa *Eluc.* 30₂. sogþo þeir . . . hvé þat **fór** alt *StH.* 73₉. Engell sa **fór** er mælt hafþe

við mic 92₄. hann **fór** hingat sialfr i heimenn 167₃₇. oc **forsk** þeim alt it greizta *Mþb.* 69₁₃. þa er honom micit i því vilnat er hann **forse** fyrr 87₇. enn þat **fórz** þó fyrir *Nj.* 87₁₄₆. — **Flt. 1.** Sóm vér stiorno hans i austre oc **fórom** af því at gæfga hann *StH.* 57₂. þat byr mer i skapi . . . at fara ei margar slicar sem þessi er ver **forum** vm ríjd *Fvb.* 2, 450₃₀. — **Flt. 2.** Sva **fórop** ér at seókia mic með sverþom oc stöngom sem þióf *StH.* 170₃₃. **forvt** er hyngat *Jv.* 128₁₂. er it **fóruð** austr til markarfljóts *Nj.* 109₅₁. þit **fórvð** *Nj.O.* 168₁₈. þer **fórut** norðr á Halogaland *Eg.* 35₄. — **Flt. 3.** þeir **fóro** apra gøto *StH.* 59₃₀. Öpro sinne (sýndesc) drottenn konom tveim þeim es **fóro** fra leiþe hans 72₂₈. Konor **foro** með ilmandum smyrslum til grafar drotens *GNH.* 116₂₇. þeir **foro** með skreppo sina *B.* 105₂₇. Vndz fyldesc tala þeira engla es **forose** *Eluc.* 26₆. þeira es með honom **fórose** *StH.* 72₃. oc **fárose** þar þa öll bærn þin 97₁₂. Miscunn oc et rétta **fórose** a mót 118₂₁. oc **forose** þar iafnan morg scíp *M.* 187₁₈.

Víðtengingarhátttr.

Et. 1. Hitt þotti mer raðlíggra sagði Carl at ec **fóra** einn með feno konvngs *M.* 5₂₁. þottoz frændr minir nv ériþ hafa þott ec **fóra** nv i brot þápan *Jv.* 78₂₃. — **Et. 2.** villda ec at þu **fóerer** sændifor mina *ÓHm.* 2₃. ef nu **fóerir** þu brott sua buit . . . þa mœnde skiott vera mællt . . . seð her son Iulien's gamla *El.* 5₆. En þo væri mer þess þorf attv **fóerir** egi i brot ór borginne *Jv.* 86₇. væri bætr fallit. attu **fóerir** heim með oss *B.* 221₂. — **Et. 3.** Engenn kom sa þurfande til hans hærbærgiss, er af hans garðe gíafalaus **fóere** *T.* 37₁₃. fyrr æn sialfr hann **fóere** meðr þeim ærendum 222₁₁. sagþe bana palna við liggia fyrir harms sækom apr hann **fóri** þessa ferþ *Jv.* 40₁₀. at hann scyllde eige fra guþe lita þót allr **fóere** heimr enn *StH.* 211₁₁. — **Flt. 1.** þat mvn þa sannazt. er þv drott i orð aðr en við **fóerim** heiman *B.* 130₉. þa vilda ek at vit **fóerim** i hernað *Nj.* 29₁₂. **fóerum** i hernað *sst.* v. l. 12—15. — **Flt. 2.** apr en þer fórit ór landino *Jv.* 76₁. mynda ek þat vilia, . . . at er **fóerit** legra *Nj.O.* 220₂₆. — **Flt. 3.** hann baþ at þeir **fóeri** egi or ierusalem *Leif.* 22₂₅. at þærir fynni ægi Herodem, er þærir apr **fóere** *GNH.* 96₁. þott favþorbanar hans **fóeri** þiðleiþ *M.* 216₂₄. aðr en þærir

fære til bardagans *ÓHm.* 19₃₆. ef nokcorer fære 60₃₀. at þeir færi heim *Eg.* 163₇. Æirekr konungr kaus at þeir færi yfir skoginn *Ffb.* 2, 72₁₁. þó at englar forese (=föresc) ege *Eluc.* 26₈.

Nafnháttur.

þó hykk fúrviðu fóru | fleygarðs en mik varði, | beiðihlökk
fyr brekku | bliks harðara miklu *Gl.* 27₉₄. Nú frákr norðr í
eyjo, | [norn erom grimm] til snimma | þundr kaus þremja
skynde, | Þórólf und lok fóro *Eg.* 73₆.

Hluttaksorð.

En Þorkell havi broþir Sigvallda ferr í brot þegar er Sigvalldi var farinn *Jv.* 119₂. hann bergþe dauða í framför skyndelega sva sem of farenn veg *StH.* 75₂₂. þa atti hann nauþsvn a fornóm vegi at leiga ser hest *Leif.* 88₁₀. ef ver hyggiom at verkom þeira es ýr heime ero farner *StH.* 102₇. Nu hefec faret yver þat er einkom er oss nauþsýnlegast 111₅. Sva víða sem ec hevi farit vm heiminn *Þ.* 151₁₀. huerso sem hann hefer meðr konungsens goðs faret her til *T.* 19₇. maþrinn þafþi faritse *StH.* 169₂₂. scip þat hafþe faritze *Mþb.* 39₁₃. hann leysti fra dauða in fyrsta mann es fareze hafþi 126₈.

Nýislenska.

fer, fari; förum, förum; fór, færi; förum, færum; farinn.

Nú tíð.

Framsöguháttur.

Et. 1. gagn er það yður eg hiedan fer *Vb.* 35₆. Svo á eg heiti, | sem eg um heiminn fer | allan ýmsa vegu *JH.* 37₁₅. nú fer eg aptur til hinnar veðurnæmu Ilionsborgar *Il.* 1, 73₁₄. — **Et. 2.** a) fer: drag fyrst Augn wt af Auga þier | ept-er það sia til hvar þu fer *Vb.* 46₁₃. Vík hjer að vinur | sem á vági fer *JH.* 23₁₂. þú fer nú heim og heitin efnir fögur *GT.* 31₁₆. Ef þú fer að mínum ráðum, muntu sjá, að vel bregður við *Þús.* 1, 15₁₆. Þú fer alfarinn burt í aðra veröld *PP. Sms.* 108₆. b) ferð: og hvar þú ferð að *BT.* 153₄. segðu mjer, hvornig þú ferð að komast af með fje þitt *Sm.*

93₅. Jeg skil ekki, hvað þú **ferð** *Ið.* 4. 392₂₅. ef þú **ferð** að hlæja, þá er það dauðasynd 5, 314₂₆. Hvert sem hú **ferð**, þangað fer jeg *Tang.* 46₂. þú **ferð** ekki að mannvirðing 123₃₃. Ef þú **ferð** burt núna, þá segja allir, að þú sért búinn að svikja mig *GP. ÞS.* 51₃. Þú **ferð** á burt, já burt með allt, | sem berst með þínum straum *ÓS.* 37₁₀. — **Et. 3.** gras það j Dag þu sier | sem Elldur skal þó eyða | j Ofn a Morgun **fer** *Vb.* 56₁₀. Má-at hinn megin- | máttki guð | vindi valda, | þeim er **fer** vog yfir *JH.* 23₅. Sjer ei nje skilur þá hörmunga stærð, | sem að þjer ógnar og á dynja **fer** 50₁₈. þangað til bóndinn **fer** að slá 270₇. — **Flt. 1.** (við) **förum** þó betur með ykkur, en mennirnir fara með dýrin *JH.* 269₁₃. — **Flt. 2.** Og heill og heiður, hinir landar góðu! | sem hólmann gamla **farið** nú að sjá *JH.* 43₁₈. — **Flt. 3.** Svo frá heimi | til himinsala | frelstar sálir fara *JH.* 20₁₆.

Viðtengingarháttur.

Et. 1. þui fare eg ei hiedan að Herran kuad | Huggaren kemur ei j minn Stad *Vb.* 35₆. það er bezt jeg **fari** með þau bæði *JH.* 263₅. þeir kalla mig að héðan hratt | úr hlið eg ofan **fari** *ST.* 229₁₀. — **Et. 2.** mjer þó að **farir** þú fyrri | til friðsala himna *BT.* 69₁₅. og svo má binda, þó þú **farir** *JH.* 283₂. **Farir** þú til norðurs, þá fer jeg til suðurs *Tang.* 10₂₁. — **Flt. 3.** að ærnu fé sé ausið út til einskis, af því að ölmuogjafirnar **fari** ekki fram með neinni reglu *Ið.* 5, 295₁₀. En Guði er hún alt eins kær, | þó engar **fari** af henni sögur *ST.* 284₁₃.

Bodháttur.

Et. 2. friði þig frelsarinn lýða! | **far** nú vel, Bjarni! *JH.* 110₂₀. **Far** þú skjótt til herliðs Trójumanna *Il.* 1, 82₂₆. **Far** þú ekki með ósannindi 96₈. **Farðu** vel ástmey! *KJ.* 128₉. **Farðu** vel, þú hrausta, hreina sál *ST.* 286₂. **Farðu** til Íslands *Ið.* 4, 93₂₀. **Farðu** af skipinu 93₂₁. — **Flt. 1.** **förum** öngul beittan beita *JH.* 165₁₅. friðum Fornjóts bur | og **förum** þangað *KJ.* 141₈. **Förum** þá á stað *Þús.* 2, 108₁₈. — **Flt. 2.** **Farið** ei, **farið** ei í koldimma skóga *BT.* 12₆. **Farið** þá út i bátinn *Þús.* 2, 109₈. **Farið** aptur og kaupið oss matvæli *Tang* 24₂₂.

Nafnháttr.

Sá hann með himni | hvítskrúðaða | flugárum eldlitum | fara
meyju *BT.* 83₂₄. Flýta vil eg ferðum — | fara vil eg þangað
JH. 229₁₂. við skulum fara 264₁₈.

Hluttaksorð.

Kemur þá óðfluga | um auðan veg | mjer i móti | mynd
farandi *JH.* 231₇.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Og síðan út jeg **fór** *BT.* 12₁₀. Suður **fór** eg um
ver *JH.* 190₈. Þegar stúlkan kom með ljósið, **fór** eg að virða
hann betur fyrir mjer *Ið.* 5, 362₂₄. **fór** eg að taka eptir því,
að ýmsir smámunir hurfu á óskiljanlegan hátt *PP.NS.* 65₈.
— **Et. 2.** Boas sa sem forstu frá *Vb.* 125₁₈. Þú **fórst** á
fund útlendra manna *Il.* 1, 63₁₈. Gekkstu þrisvar þá | um
þelli-málfeta, | ok höndum hvervetna | **fórst** um hola vél *OK.*
4, 124₈. Rafnseyri floginn frá | **fórstu** öll rit að sjá *JT.* 23₁₁.
Í heiminn komstu' af hærnum grár, | hótaðir dauða' og glötun; |
burtu **fórst** sem bleikur nær *GT.* 45₁. — **Et 3.** **Fór** kóngs-
sonur með þeim *Þús.* 2, 133₂₂. Allt þetta **fór** eins og stúlk-
an sagði fyrir 130₈. *Þolmynd:* en það **fórst** fyrir *Ið.* 4,
107₂₈. — **Flt. 1.** við **fórum** næsta morgun heim til hallar-
innar *Þús.* 2, 165₁₉. Við **fórum** nú inn í grafreitinn
Blk. 105₆. Við **fórum** á veitingahúsið *Ið.* 5, 362₈.
— **Flt. 2.** hvernig **fóruð** þér að komast hingað? *Blk.* 101₆.
Þá er þér, þróttkir | þegnar Akkverja | i Týs leik **fórut** | til
Trójuborgar *OK.* 4, 62₃. — **Flt. 3.** Að því búnu **fóru** þeir
á stað *Þús.* 2, 162₃₂. fjöllin **fóru** i kaf *Tang* 8₁₂. enda
fórust menn hans þúsundum saman *PM.Ág.* 69₁₀. **fórust** þá
margir i troðningnum i borgarhlíðinu *Ið.* 4, 107₂₄.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. vt fra eg Eingell fære *Vb.* 26₁₀. þo tru eg so
framm fære 44₂₇. Adam af jörðunni fyrri' en að færi *BT.*
62₁₉. að vera við því búnir, að allt fólkið færi yfir ána
Jórdan *Tang* 41₁₉. — **Flt. 1.** vier so frialsar færur *Vb.*
10₂₈. færur við einhversstaðar inn ótilkvaddir, mundi oss

verða vísað á dyr *Ið.* 5, 293₉. kom okkur saman um að fá okkur hressingu, áður en við **færum** að skoða okkur um í kaupstaðnum 362₈. — **Flt.** 3. Þeir **færu** ekki með þig, ef þú hefðir áræði að því skapi, sem þú hefir burði *Þús.* 1, 15₉. Tengdadóttir þeirra hafði talið stundirnar með mestu óþreyju, þangað til þau **færu** *Blk.* 129₉. jeg er hræddur um, að Íslendingar **færu** þá ekki að taka útlendingum vel *Ið.* 4, 70₃₀. Pilatus hótaði að láta höggva þá niður sem hráviði, ef þeir **færu** ekki burtu 100₁. til þess að eigi skyldi svo fara, að þeir gengi í lið með óvininum og **færu** svo af landi burt *Tang* 29₃. *Hin forna mynd:* svo að þeir því fremur sjálfir **færi** að yfirvega hlutina *LLH.* 32₁₃.

Fluttaksorð.

leggurinn hafði elzt, og var nú **farinn** töluvert að framast *JH.* 302₂₆. Tölum við um tryggð og ást, | tíma löngu **farna** *ST.* 121₂. Oss var ei liðið enn úr minni, | öldu næst**farri** (=næst**farinni**) þegar á | niður i svala yðvart inni | Eggert hinn snjalla náðuð fá *BT.* 116₁₅. jeg var með hana (skelina) úti í varpa, þegar **farið** var að slá *JH.* 302₁₂.

Fela.

Forníslenska.

fel, fela; felom, felem; fal, fæla; fólom, fælem; fólgen.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 1. færi ec at lögom oc **felk** þer a hende abyrgð hans at öllu *Grg. ii.* 112₁₄. þér a hende **felec** sœpe þa. er þv selder mer *Mþb.* 89₁₄. Faþer **fel** ec anda minn a hende þér *StH.* 175₉. þjer **fel** ek á hendi, Skarphjediinn, at hefna bróður þíns *Nj.* 98₉₃. Líf mitt ok limar **fel** ek vndir þinni miskvnn *Fs. Suð.* 153₃₂. — **Et.** 3. Eige mon hialpasc sa er **felr** synþer sínar *StH.* 61₃₃. sa er **felr** sic goþe a hende 88₁₁. hann má þui ørygglegar hirþa goll sitt sem hann **felr** vandlegar 145₂₅. Kolskeggr **felz** á hendi Sveini konungi tjúgu-skegg *Nj.* 81₄. — **Flt.** 1. Tac þu, heilagr andi, andir orar,

þer (=þær) er ver **felom** þer á hende *Hms.* 1, 265₃₇. en vér **felum** í rúnum eða í skáldskap svâ, at vér köllum þat mál . . . þessa jötna *SE.* 1, 214₂₂. — **Flt. 3.** Nu **fela** menn fyrir þeim omaga *Grg. i.* 1, 87₁₂. (þeir) **fela** sidan þannig sem Oddi syniz raþligast *M.* 106₁₁. þar **felase** æll guþs boþorþ ænnor í *StH.* 153₅.

Viðtengingarhátr.

Et. 3. maþr má eige mikit goll varþveita. nema hann **fele** þat i iorþo *StH.* 145₂₄.

Boðhátr.

Et. 2. **fel** þec i nockorom leyndum stað *Str.* 77₁₇. **Fel** þu olmoso i scauti vesals mannz *GNH.* 31₄. **Felþu** sverþ þitt i umbgeorþ *StH.* 171₂. **fel** þu gude a hende allar þinar vonir *Ffb.* 1, 514₂₈. — **Flt. 1.** **felom** oss i beóna halde óro a alla vega sem mest under miscunn guþs *StH.* 79₂.

Nafnhátr.

grandvere hugar es at . . . **fela** alla hlute under guþs fultinge *StH.* 103₃₂. þar komo til iorsala borgar þess eyrendis at **fela** dóttor sina Guþi a hendi 130₁₅. (maþr scal) **fela** vón sina alla under guþi 142₂₅.

Þátíð.

Framsöguhátr.

Et. 1. þwi **fal** ec mic drottinn *SpR.* 130₁₇. ok þi **fal** ek mik *Stj.* 36₂₁. þessa hlvti agirndvmz ek oc bravt berandi **fal** ek i iorðv 364₁. — **Et. 2.** Se viþ þu at drecca or tunnenni er þu **falt** *Leif.* 113₂₄. þu **falt** æitrliga owwnd i þinum licam *SpR.* 139₁₂. þú **falt** fé þitt *Band.* 37₁. — **Et. 3.** guþ **fal** likam hennar *StH.* 8₂₂. hann einn **fal** sinn vænd 133₃₁. en sa **fal** aþra tunnona *Leif.* 113₂₀. hann toc vit duconom oc **fal** i sere ser 114₃. (Clemens) **fal** sic meþ tárvm vnder bøner hans *Mpb.* 43₃. guð **fal** licam hennar *GNH.* 173₂₄. solen **fal** gæisla sinn *ÓHm.* 70₂₆. (hon) **fal** þat (barnit) undir guðs varnaði oc varðveizlo *Str.* 17₃₆. kerlingen **fal** sec a bac reflunum 77₂₆. longom **fal** solena *Al.* 31₁₃. Jesus gengr

þa er mustereño oc false fyrer þeim *StH.* 87₁. false riddarinn valski *M.* 148_{6,11}. — **Flt. 1.** Wit falum ocr *SpR.* 139₂₂. — **Flt. 3.** þeir er fálo ander sínar oc sinna manna a hende scapera sínom *StH.* 55₂. þa fálo gyðingar cros hans i iorðu *GNH.* 139₇. oc fðlo flester menn gull sitt *Ág.* 71₂₃. falo þa flestir menn gvll sitt *M.* 127₁₈. þau falo sic a hændi guði *ÓHm.* 85₅. þau faloſe á hænde guði *GNH.* 162₂₉. Þat var enn oc (*r.* er) onnor | Olafr ne svic falose | odda þing i eyddri | Eysyslv gek heyia *ÓH.* 18₂₅.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. ek hreddomc at fyrdomasc ef ek fela (=fēla) þegjande i iorþo pund þat es Goþ selde mer *Eluc.* 1₆. Til þess bad ek þriggia daga frest af drotni minum, at ek fæla þer a hendi þessar meyar *Hms.* 1, 294₆. — **Et. 3.** þa gek stvrimaþr til fvndar viþ muncinn at hann fēli sic undir bønir hans *Leif.* 139₂₃ (= *Hms.* 1, 245₂₀). dreymdi Þorvald Gizurarson, . . ., at Jón Loptsson fæli Pétri postula á hendi þá hjörð, er Páll biskup sonr hans hafði gætt *Bs.* 1, 145₂₈.

Hluttaksorð.

þa ena helgosto þionosto es Guþ hever hugþa til handa oss. oc myklo es margfalldre dyrþ oc hiólþ i fólgen. heldr en hugr manz ne eins mege at fullo of ranzaka *StH.* 77₁₀. oc es eige fólgenm stynr minn 80₃₁. fingrgoll þat es steinn sa (var) i fólgenm 206₃₀. hefnd er folgin fyr ogom þinom *Leif.* 73₂₅. þeir varðvæita sic oc sér á hende folgna men *GNH.* 179₃. Guðs miskunn gærir margha luti mannum kunna oc synilega þa er mioc wæri firir mannum folgnir æf Guð willdi æigi birtaz lata *SpR.* 165₂₉. oc hæwir hann til þærs marga luti birt firi mannum þa er aðr waro folgner mæðr sialfum hanum 165₃₀. toko þeir þa vpp læsafeit er hann hafði folgit *Frb.* 19₁. hann hafde folgit fe vti j ymsum stodum *Frb.* 2, 158₃₅. geta þess sumir, at Egill mundi þar hafa folgit fé sitt *Eg.* 320_{1,4,5}. hann fann þav þar sem þav höfðv folgiz *Stj.* 411₁₈.

Nýislenska.

fel, feli; felum, felum; fal, fól, faldi; *vth.* fæli, feldi; fálum, fólum, földum; *vth.* fælum, feldum; fólgin, falinn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Varðveit þú, faðir, mig og mína, | á miskunn **fel** jeg oss alla þína *BT.* 182₂. jeg **fel** mína sök guði á hendur *Þús.* 1, 23₂₅. og síðan **fel** jeg guði hitt á hendur *PP. Sms.* 106₂₀. — **Et. 2.** Fegin i fangi mínu | **felur** þú augun þín *JH.* 236₁₆. Hvar sem þú **felur** þig i veröldinni, sleppurðu ekki hjá refsingunni *Þús.* 1, 117₃₅. jeg mun finna þig, hvernig sem þú **felur** þig *Ið.* 1, 264₈. — **Et. 3.** ógnin **felur** ró i sér *JÓ.* 145₁₈. ýmsa þá kærustu' af ástvinum mínum | iskalt nú grafarhúm **felur** mér sýnum 177₁₀. vér skulum eigi fresta leingi þeim starfa, sem guð **felur** oss nú á hendur *Il.* 1, 44₁₉. — **Flt. 1.** Kuikfie, Borger, Lyde og Lönd | til Lijfs og godra Næda | það **felum** vier a þijns Herra hønd *Vb.* 131₂₁. — **Flt. 3.** Bláleit fannafjöllin | **fela'** i skýjum tind *ST.* 100₂. saklaus blóm | þau er ei synd þekktu, | **felast** fyrir þjer *JH.* 13₃.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. Þó landahringur bylgjum blám | ey vora' i faðmi **feli** viðum *JH.* 2₁₉. Hver veit nema náttúran **feli** i sér annað afl meira enn rafmagnið *Ið.* 2, 96₁₇. getum vjer eigi viðurkennt, að i orðum frelsarans **felist** nokkur heimild til þess fyrir páfa, að 4, 405₈. — **Flt. 3.** að Krists orð **feli** i sér að eins nokkurn hluta alls sannleikans *Mill.* 102₂₁.

Boðhátttr.

Et. 2. „byrg oss! **fel** oss!“ brast i jökultindum *JH.* 1₁₆. **feldu** þig *Ið.* 4, 53₁₀. — **Flt. 1.** **Felum** drottins föðurhönd | harma vora og hjartaþunga *JH.* 101₁₇. **felumst** undir Grænlands jökulströnd 2₁₆. — **Flt. 2.** **felið** svo enda | undir Horndröngum *BT.* 127₁₉. **felest** þid uppi Fjallsins Hlijd med neste *Vb.* 113₁₈.

Nafnhátttr.

hann hefir gert ráð fyrir því eins og sjálfsögðum hlut, að allir menn hefðu sama ráðið til að **fela** sendibrjef *Ið.* 2, 53₁₉. tilbúnar smugur til að **fela** i hluti 53₂₆.

Et. 1. En áður eg færi, **fól** jeg barnið og ambáttina konu minni á hendur *Þús.* 1, 29₁. Jeg hef gert það, ansaði hún, eður öllu fremur systir mín, sem jeg **fól** það á hendur 37₃₅. Jeg varð hræddur og því **faldi** jeg mig *Tang.* 5₂₁. — **Et. 2.** Treystir þú og **falst** þig | hans tryggri hendi *JH.* 119₁. — **Et. 3.** a) **fal:** Og móðir mögu vekur, | því morgun gyllir brún, | og hulu myrkra hrekur, | sem hlíðir **fal** og tún *JT.* 8₁₆. Þar sem að eygló í eldskýum hnígur | eilífa móðirin skauti þig **fal** *ST.* 84₅. af baki fór hjarðsveinn, þar bergið iðu **fal** 97₁. Þó færir þú mér dimman dag | nið'r í djúp sem geislann **fal** *ÓS.* 39₄. Grikkir létu smíða tréhest geysimikinn, og í honum **fal** Odyssevs sig *PM.* *Ág.* 16₃₀. Marius **fal** þeim manni, er Súlla het, á hendi, að semja um það efni við Bocchus 78₃₂. hún hljóp og **falst** í dimmum sorgargeim *ST.* 44₂. höfgum stýrum **falst** þér röðulroðinn 154₁. — b) **fól:** og á því (þessu tré) **fól** hann sinn anda í hendur föðursins *LLH.* 115₂₇. konungur **fól** vezírnum ríkisstjórn á hendi *Þús.* 1, 3₈. **fól** gimsteinakaupmaðurinn lík hans varðveizlu húsráðandans 2, 172₁₆. hann **fól** þau vernd og varðveizlu hins himneska föður síns *Blk.* 53₄. hann **fól** einum þeirra ekknaheimkynnið *Ið.* 6, 157₂₄. Þá **fól** hann einni ætt á hendur að fylgja lesta- mönnum *Ið. SG.* 31₂₂. skömmu seinna **fól** stjórnin honum á hendur að ganga í nefnd *Sm.* 171₁₇. sá kraptur, | sem að fjöllunum hlóð | og tróð fjótunum slóð | og svo **fól** sig í björgunum aptur *JÓ.* 153₁₄. eins og moldvarpa, fold sem **fól**, | firrist hann lífsins dag og sól *ST.* 118₉. árshring gylti aldafars á vegi | auðnu sól, er dimma **fól** ei nein 155₁₂. — c) **faldi:** Funded Lijked flutte heim, | **falde** j hwse sijnu *Vb.* 164₃₇. **faldi** hann sig þar *Þús.* 1, 54₁₁. hann **faldi** sig í fossi einum *HB.* 47₂₀. — **Flt. 3.** a) **fálu:** menn sögðu dæmisögur og **fálu** þar í sannindi þau, er mönnum skyldu hugföst *LLH.* 33₅. spámennirnir **fálu** sig fyrir ofsóknum Akabs konungs 81₁₈. þeir **fálu** biskupi á hendur að kjósa til ferðar með þeim þann Íslending, er *Fjöl.* 3, 2, 23₂₅. Á dögum föður míns **fálu** menn gull sitt og gersimar *PM.* *Ág.* 153₂₈. Þjóð-

stjórarnir fálu Napóleoni það erindi á hendur 233₁₆. undir líki þessa stríðna skógarpúka fálust hið innra dýrlegir gripir *Ið.* 6, 272₈. b) **fólu**: Grátum ei kvenna sezta sólu, | sem eptir langan æfidag | heimaskilnaðar fjöllin fólu *BT.* 148₉. þeir fólu hann guðs forsjá á hendur *Þús.* 1, 64₂. eyjarskeggjar fólu sig *Ið.* 1, 196₁₇. — c) **földu**: þa hinir vngu menn sau mig og þeir földu sig *Job.* 29₈ (*Guðbrands b.*). eg vissi ei, | er þúfa hvarf mér hæsta þín, | hvort að földu hana sjón | haf eða tárin mín *ST.* 95₁₈.

Viðtengingarhátttr.

Flt. 3. að Krists orð fælu í sér að eins nokkurn hluta alls sannleikans *Mill.* 102₂₂.

Hluttaksorð.

a) **fólginn**: var sú (aðferð) **fólgin** i einstökum athöfnum, er táknudu lærdóminn, er nema skyldi *LLH.* 33₂₅. uppgötvun hinna fólgnu muna *Ið.* 2, 54₁. ekki eru allar ástir í andliti **fólgna** *PP. NS.* 53₂₄. jeg gróf upp aptur hinar þrjár þús- undir sekkina, sem jeg hafði **fólgið** *Þús.* 37₂₅. læknislyfin, sem jeg hef **fólgið** í skaptinu 49₁₆. jeg hef **fólgið** kistil í herbergi mínu 99₇. að hin dýpsta og sannasta edlisgrein goðanna væri í ódaudleikanum **fólgin** *Stoll* 63₃. — b) **falinn**: Nú er mæringur moldu **falinn** *BT.* 178₄. Barnunginn bliði | bjó á móðurskauti | ást**fa**lin ungri | algleymisværd *JH.* 222₇. þá uni jeg mér efst við gil | í einverunni **fa**linn *ST.* 227₁₂. Svo dylst opt lind und bergi blá | og bunar tåhreín, skugga **fa**lin 284₁₅. var honum þá **fa**lin á hendur öll herstjórn austur í Asíu *PM. Ág.* 85₁₇. að Gygingar hefðu með sjer **falið** fje *Ið.* 4, 126₅. frelsuð frá holdi | **földu** í moldu | er nú ung meyja *BT.* 165₂. Þa Hörðu og Lyd sem hefur þu mier | a Hende **faled** *Vb.* 93₂₄. trjed, sem báðir konungarnir höfðu **falið** sig i *Þús.* 1, 10₆. hann hafi þá **falið** það annarstaðar *Ið.* 2, 42₂₅. þeir leita að einhverju, sem hefir verið **falið** 52₂₅. í hvert skipti sem þýfi er **falið** 53₃₀. Vespasianusi varð það til lífs, að hann gat í tíma flúið og **fa**lizt 4, 113₁₁. komu þá og félagar þeirra, er í hestinum höfðu **fa**lizt *PM. Ág.* 17₁₁.

Falinn hneigist sem alinn.

Feta.

Forníslenska.

fet, feta; fetom, fetem; fat, fæta; fǫtom, fættem; (fetenn).

Nú tíð.

Framsöguhátttr.

Et. 1. ygs fet ec lip at smípa *M.* 15₃₂ (= *Fms.* 6, 170₁₄). Hygg vise at, | vel sómer þat, | hvé þylja fet, | ef þogn of get *Höfuðl.* 3₃ (*Eg.* 351). Dáðsterk dýrðarmerki | dólgminnigs fet ek inna | skýbjóðs skelfihriðar | Sköglar borðs hin fjorðu *Fms.* 2, 279₄.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. en svâ fjarri ferr, at ek feta þangat *Fas.* 2, 284₂₇. — **Et. 3.** fældr ok byrgör, en feti þó hvergi | fúss í braut ór völundarhúsi *Lil.* 92₇.

Nafnhátttr.

(hann) ætlaði, at hann mundi feta til síðar *Ísl.* 1, 146₂₄. (þeir) þottuz vita at þeir mundu feta heim *Ffb.* 1, 97₂₀. Sá maðr er þingferr, er hann má . . . feta leið einn saman þar er honom er kunt *Grg. i.* 1, 160₁₈.

Þá tíð.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Jqforr hygge at, | hvé ek yrkja fat *Höfuðl.* 19₂ (*Eg.* 356). Nú trað ek hauðr um heiði | hundvillr þvi ek fat illa *Eb.* 74₃. fat ek dros ok man kiosa *SE.* 2, 363₁₉ (= 490₃₁). fat ek vârkunnar vinnur *SE.* 2, 226₂₂ (= *Gr. Afh.* 139₉). — **Et. 2.** Biornn faztu opt at arna | ís fyrir mer af visa | goðs meguð gott of raða | gunnríoðr þvi at vel kunnvt *ÓH.* 55₂₁ (= *Hkr.* 274₁₄). — **Et. 3.** oddherðir fat gerða | . . . | lönd síns föður röndum *Hkr.* 155₉. hann fat eigi til dyranna *Fs. Suð.* 22₆₄. hann fat af þvi heim, er hann sá ljósit *Grett.* 46₁₃. — **Flt. 3.** Annan dagh eftir fauk sua sandrinn at menn

faatu trautt leid sina j sumum stodum *Isl. Ann.* VII. 1300. S. 262₃₃ (=Bs. 1, 804₅). hvarfla þeir aptr ok fram ok **fátu** hvergi *Fas.* 3, 401₁₃. en firir myrkurs sakir þa **fatu** þeir æigi hæim *Flb.* 1, 97₁₉.

Nýislenska.

Í hinu nýja máli hefir þetta sagnorð veika beyging og gengr eftir a-beygingunni, t. d.: en hann **fetaði** ekki í fótspor hans *Tang* 70₃₀. en þeir **fetuðu** eigi allir í fótspor hans 68₁₆. og fjallsins svo hrópandi **fetum** í spor *BT.* 92₄. lýðurinn hafði **fetað** í fótspor konunga sinna *Tang* 68₇.

Finna.

Forníslenska.

finn, finna; finnom, finnem; fann, fynda, fynna; fundom, funnom; fyndem, fynnem; fundenn, funnenn.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 1. þvi at ec **finne** nv sem fyrr með yþr sanna vingon til var *M.* 141₉. þa **finnee** þar sétt (=sett) dæme vilnaþar oc iþranar fyr augu hugar vars *StH.* 76₃₅. Eonga sæc **finn** ec i þessom manne 172₂₈. oc **finn** ec eigi *Leif.* 86₁₇. nv **finn** ec at sannu at þu annt honum *Str.* 59₄. — **Et. 2.** oc seg mér ef þu **fiþr** þa *StH.* 203₂₀. ef þu **fiþr** þa 203₂₃. oc er þú **fiþr** in helga petr *Mþb.* 42₁₉. ef þu **finnr** nokora þa huar sem þat er *Str.* 9₃₁. væit ek eigi hver sannendi þv **finnr** til þess *Stj.* 406₂₁. — **Et. 3.** su ænd es vesol es etke **fiþr** i sér af þeim góþom hlutom es nu tíndom vér *StH.* 91₁₄. ef hann **fiþr** þat er stórom se avant 111₂. ef hann **fiþr** eige þat er stóranmorkom sæte 111₃. En es hann **fiþr** þa leggr hann sæþinn a axlir ser *Leif.* 58₂₃. unz hon **fiþr** 60₁. En er hon **fiþr** kingona 60₁₆. es eki **fiðr** i ser af góþom hlutom 64₂. Ef maþr **fiþr** savþ i rett *Grg. i.* 1, 25₃. Ef maþr **fiþr**

reka tre 25₂₄. ef hann **fiþr** hinn sialfan 41₁₂. Nv **fiðr** ivng-
frv at svic ero gor *P.* 86₈. Oc **finnr** nv Sveinn konvngr att
mikit stendr vndan við hann í vinfengeno *Jv.* 91₂₈. þo **finnr**
hann at fulla at *Str.* 8₈. Velent **finnr** eigi þann mann *P.*
76₁₃. fyrr en hann **finnr** hann 125₁₀. þat **finzk** oft i sægom
heilagra manna *StH.* 8₃. þat **finse** i kenningom dionisij bisp-
ops 91₂₁. — **Flt. 1.** er Grams (*r.* gram) **finnum** *Jv.* 110₉.
eigi veit ek, hví vjer **finnum** hann eigi *Nj.* 88₁₅₆. ef vit
finnum hann kuikan *Str.* 6₂₈. Ver munum sættaz er ver
finnumz *P.* 251₂₁. er ver **finnum** vara bræðr firir *B.* 11₃₀.
Sva **finnum** ver a bokom ritat 38₁₉. ver **finnume** *M.* 42₁.
— **Flt. 2.** ef ér **finneþ** hann *StH.* 57₁₁. viteþ ef necqvæt
finneþ ér þeira hluta 91₁₂. bióþit ællom þeim er ér **finniþ**
til brúþcaups ens 165₆. ef ér **finneþ** i scape yþro eþa at-
ferþ. æfund eþa reiþe 193₂₉. ef ér **finnit** hann *Mþb.* 101₂₀.
ef nacqvæt **finnið** er *Leif.* 63₃₃. hvern es er **finnit** 77₁₀.
siðan er þer **finnið** hann *GNH.* 94₉. þa er it **finnez** *Jv.* 17₂₉.
þa er þer **finniz** *Eg.* 88₁. — **Flt. 3.** þeir **finna** guþ alldrege
StH. 58₃₇. sumer menn **finna** þat til sem satt es, at 116₂.
finna menn þa at þat var villa ein allt þat er hann hefer
kent 155₂₆. En ef engi **finnase** ben a liki. þa er þat skrœc
NgL. 1, 67₂. þægar er þeir **finnaz** *P.* 204₅.

Viðtengingarháttr.

Et. 1. ann ec þott ec eigi **finnag** | opt gvðvefiar þopto *M.*
152₁₀. enda mætti ec þo hann finna at ec **finna** Þiðrik fyrri
P. 138₉. nema ec **finna** yðr fyrre aðroviss gera viðr mek
ok mitt rike *T.* 210₁₇. at ek **finni** þar eigi matéér ok mæl-
ingar *Stj.* 23₁₂. — **Et. 2.** kann vera at þu **finner** nockot þa
firer *Al.* 133₁₂. at tu **finnir** á himni þat er þu gaft a iorðu
GNH. 36₅. — **Et. 3.** at síþr **finne** hann þa er hann fyrðéme
StH. 60₇. at eige **finne** hann yþr sofendr 62₂₁. at etki
finni guþ þat i hugarfari óro es augo hans stygguisic við
93₇. svát etke **finne** guþ i mustere síno . . . þat es hann
styggvesc við 102₁₄. en sa es vándr es. **finne** hann deóme
leiþrettingar póls 178₁₀. **finni** hann *GNH.* 75₁₃. — **Flt 1.**
Af þui er oss nauþsyn . . . at vér leittem hveria skynseme
vér **finnem** i þýþingo nafnanna *StH.* 17₉. vettir mic at nv
finnim ver a scipino þat sem ver leitom *M.* 108₃₁. Af þui

scolom ver við buasc áþr. at ver **finnemse** synþalauser *StH.* 48₃₈. lat þu hann sva gera at veðr se skyiat a morgon oc **finnimk** ver þa *ÓHm.* 25₃₆. enda er vsynt at vit **finnimz** sva vilgis opt *M.* 50₁₈. — **Flt.** 2. þó at ér **finneþ** á því sanna málstaði *StH.* 4₁₂. vetti ec at simon myni eki mega þér til meíns gera þótt it **finneze** *Mþb.* 53₂₅. — **Flt.** 3. oc geri hann þér (=þær) iartegnir at menn **finni** at hann iþriz i hvginum *Grg. i.* 1, 12₁₂. Sua segiz at þeir aalar **finniz** ok faiz i aanni Jndo *Stj.* 69₂₂.

Bodháttr.

Et. 2. hofþ þitt leystv | helio ór, | **finn** mer lindar loga *Rm.* 1₆. — **Flt.** 1. *Poþmynd:* Nu sittv heill en hallar | her **finnvmc** meirr þinnar | at unz ec cöm vitia | Olafr konungr mala *ÓH.* 80₆ (= *Hkr.* 307₁₇). oc **finnumk** a morgon firir sol *ÓHm.* 26₁₉.

Nafnháttr.

oc vil ec **finna** hann *StH.* 57₁₂. herodes ma eige **finna** iesum þó at hann leite 58₃₄. oc **finna** mono mic þeir er snimma vaka til min 62₁₉. hon matte eige **finna** hann 72₂₂. ver megom **finna** rauf a kinn hans 76₂₆.

Hluttaksord.

at hann væite þæim enga hialp heþan af, **finnande** þat til saka, at *T.* 187₈.

Þátið.

Framsöguháttr.

Et. 1. **fann** ec engu daþa soç i honom *StH.* 173₄. ec **fann** saþ minn *Leif.* 57₉ 58₂₇. hitt **fann** ec at þer var forvitni á *M.* 41₃₄. barnn er ec **fann** undir askinom *Str.* 18₁₂. — **Et.** 2. þu **fant** miscunn *StH.* 134₇. nytr þv þa þes er (þu) **fant** Suein konung *M.* 64₁₇. Þu **fant** mik sivkan oc synndafullan *B.* 99₆. **Fantu** nacqvaf iób vin minn *StH.* 95₉. — **Et.** 3. lagþe hann a axler sér saup en es hann **fann** hann *StH.* 184₁. lucianus **fann** etke i háge þeim es þeir

grófo þar 204₇. líkamr hennar **fanze** eige 8₁₄. síþan* **fanzk** scipit ospilt *Mþb.* 8₉. varþ sa feginn es átti er **fanzk** 8₁₁. hann **fanzk** aldregi 90₈. þa **fannzk** svæinnenn hværgi *ÓHm.* 86₈. **Fannz** mikit vm hana *Frb.* 21₁₆. — **Flt. 1.** ver **fundum** þenna mann *ÓHm.* 83₃₉. vér **funnum** þenna unga mann *GNH.* 161₂₅. Her **fundumc** ver nu Fiðr *M.* 80₂₆. Aðan er við **fvndumz** *P.* 194₁₃. þann tíma er við Hæinrekr konungr **funnumz** *T.* 244₂₁. — **Flt. 2.** Heimil varþ er ec heyrþa | hoddstriþir þer síþan | grøn er gull bavtt hanom | grvnd er Magnvs **fvndop** *M.* 21₃₅. þá er þér **funduz** *Eg.* 35₁₆. er þér Eyuindr **funduz** 183₁₂. — **Flt. 3.** oc **fundo** borenn dróttin *StH.* 58₃₂. þeir sòmnoþo saman ællom þeim er þeir **fundo** 165₁₁. þa **fundo** þeir hverso 190₃₈. þeir **fundo** bý(scop) andapan *Leif.* 135₂₃. Vnðr er ef eige **fundo** *M.* 79₁₂. — þær **funno** Joseph oc Maria *GNH.* 68₄. Þær **funnu** þegar svæinen 163₃₂. mænn **funnu** þat ækki *SpR.* 195₃₁. þeir **funnv** ser til þessa einar afleiðingar oc aðrar *B.* 36₁₇. **funnu** menn þau bæðe saman *Str.* 10₄. **funndu** þær þar æina fríða fru 12₃. þa er þa **fundose** þa cystost þa *StH.* 118₂₁. þa **fvndose** lic tveggja mœþgna *Mþb.* 33₃. rvnar **fundose** a steinþro pafans 73₄. Hann klædde hana rikulega með hinum villdastom klæðom. er i þui lande **funndusk** *Str.* 12₁₃. með hinum fægrstum notum er a Brætlande **funnusk** 15₁. bøndr aller **funnuse** *GNH.* 163₁₄.

Víðtengingarháttur.

Et. 1. áðr enn Sæmund **fyndak** *Fas.* 2, 278₁₀. áðr ek Sævið **fyndak** 550₁₅. ef ek **fynda** hesta mína ok vápn *Nj.* 12₇₆. ef ec **fynni** nokkon sva vitran *B.* 19₁₆. — **Et. 2.** oc **fynder** þu vin þinn *StH.* 145₉. at þú **fyndir** | uppi allt hjá Kroppi | álmþollr Söðulkollu *Gr.* 105₂₅. Ef þu **fynnir** a torge tru fala, hværsu myndir þu caupa hana *GNH.* 35₇. — **Et. 3.** þa þræla. er hann **fynde** vakendr *StH.* 62₁₇. gunnar spurði, hvat hann **fyndi** til *Nj.* 33₇₄. At sylgian **fyndese** *Mþb.* 22₂₇. — **Flt. 1.** mer þotti sem vit Sveinn konungr **fyndime** *M.* 77₁₈. helldr villdi gud, ath vit **fyndimzt** *Hms.* 1, 485₃₀. Guð

*) Í *handritinu* p = *lat.* post = síþan.

villdi, at vid **fyndimst** 499₇. — **Flt. 3.** En Gormr konvngr reip (=rép) ecki j þetta sva at mennu **fynde** *Jv.* 14₃. ef honom hefþe n[ac]kvat brvgþit vip þessa syslo svat þeir **fyndi** þat 124₉. ef þæir **fyndi** Crist *GNH.* 95₁₆. æf þeir **fyndi** noccot er þitt wæri a lanndino *SpR.* 51₂₂. — at Einnarr flvga mindi illan hvg a honom hafa ef þeir **fyndiz** *M.* 100₁. kvedz hvergi þykkjaz varbúinn við njáls sonum, hvar sem þeir **fyndiz** *Nj.* 92₂₂.

Hluttaksord.

1) **fundenn:** þuiat **fundenn** vas annarr vátr vitranar heilagra *StH.* 204₆. steinn sa. es **fundenn** hafþe veret í oc-sa nýra 206₃₁. en nu es þar tóm **fundenn** gröfen 8₁₇. hve honom þótte **fundenn** sú breytne 13₆. þu es **fundinn** ert ón ranglæti 134₈. hafa **fundiz** i gilinu ensker peningar *Eg.* 319₁₉. sva sem þæir verða **fundner** *T.* 71₁₂. varo þæir **fundner** 72₄. vuænior mæðr mikille agirnd **fundnar** 51₁₁. mæingerðum ny-legha **fundnum** 78₁₅. — 2) **funnenn:** wirðez mer nu sæm hann (þæsse siðr) se witrlega til **funninn** *SpR.* 79₁₀. Sæll er sa er **funninn** wæðr flærðlaus felagi wiðr mec 168₁. þwi næst war **funninn** æinn ungr maðr 186₇. En þæsser luter ero þeir enn er þa waro til **funnir** 82₁₇. en drepa skylldi alla þa kristna menn er **funnir** yrði *B.* 12₁₆. vopnum til þess **funnum** *T.* 252₁₂. oc hafa menn hværgi þat **funnit** *SpR.* 51₂₄. ec man þa **funnit** hafa 83₃₄. huar var þetta hit goða pell **funnit** *Str.* 22₁₅. Ec hevi engan þann enn her til **funnit** *B.* 19₁₆. oc þat til **funnet** *Al.* 124₁₂.

Nýislenska.

finn, finni; finnum, finnum; fann, fyndi; fundum, fyndum; fundinn.

Nútið.

Framsögubáttir.

Et. 1. og á að senda hann til hirðarinnar, hvar sem jeg finn hann *JH.* 306₁₇. Í laufbrekku grænni þig löngum jeg

finn *ST.* 89₈. Eg **finn** hver kraptur líf mitt enduról 127₁₂.
 En alt um það **finn** eg að reiði Guðs hvílir þúngt á mér
Blk. 136₁₅. Jeg **finn** enga sök hjá honum *Tang* 132₉. —
Et. 2. úti fyrir Fáskrúðsfirði | þú **finnur** það eyjarval *JH.*
 134₁₃. **finnurðu** það með eldi' og eim | á áttatiu dögum? *JÓ.*
 164₁. Þú **finnur** aldrei hnoss í heimsins glaum *ST.* 141₂.
 Þú **finst** ei gulls við glampa, | þar girndin brjálar vit 38₁₇.
 — **Et. 3.** og hleypur þegar hreppstjórinn | **finnur** hana á
 förnum vegi *JH.* 41₈. Og eptir því skjótari æfin oss **finst** |
 Sem augnabliks glaðværðir smækka *ST.* 179₁₇. — **Flt. 1.** við
 skulum segja konungi vorum frá háttum þínum þegar við
finnum hann *FP.* 101₁₂. Á eyju fornri ísa' og báls | vér
 augun bláu tíðar **finnum** *JÓ.* 174₇. Þá skal einum þakkir klökk-
 ar inna, | þér sem veldur nú að **finnumst** hér *ST.* 155₁₄. Enn
 ekki ætla jeg að seigja þér frá því fyrr en við **finnustum**
POS. 67₅. — **Flt. 2.** Kveykið þjer brúðar | blysin norðurljós,
 | litum, þeim fegursta **finnið** *BT.* 128₁. Þið **finnið** ekkert í
 honum, því haugurinn er rændur áður *JH.* 277₁₁. Því vel-
 komnir hingað á Frónbúa fund, | þér **finnið** hér alúðar vilja
ST. 298₇. — **Flt. 3.** fataæk Hionenn **finna** | fullopt Herrans
 Vægd *Vb.* 101₇. systur fíorar sem hönum næstar, | suinnar
 vppa Ræded **finna** 197₁₉. Færri und sólar **finnast** tjaldi, |
 og fundizt sjaldan hafa þeir, | sem skylduverk við skatna
 haldi *BT.* 147₁₁. nú **finnast** fáir veikir *GT.* 125₂₁.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. Auk mjer Tru Iesus lijka, | að eg þinn Krapt so
finne *Vb.* 66₄. Huørt skal eg flyia so **finne** Skiol 82₁. **Finni**
 jeg í Sódóma fimmtíu rjettláta, þá þyrmi jeg öllum staðnum
 þeirra vegna *Tang* 12₁₁. — **Et. 3.** hann fare fra oss og
 jate, | að **finne** snart aptur þo *Vb.* 34₁₃. þui hann og Fader-
 en **finne** | fræga vist 38₂₆. Sú grund er fræg sem Gunnlaug
 ól, | þó gróf hans hvergi **finnist** *ST.* 229₂. og er ekki við
 því að búast, að þeim **finnist** mikið til um bæina á Íslandi
Ið. 4, 62₈. — **Flt. 1.** Komið því fljótt með mjer, svo að við
finnum hann heima *Þús.* 2, 96₉. til þess að vjer **finnum** til
 almættis hans 176₂₂. — **Flt. 2.** *Þolm.:* Farðu vel, Bogi! |
 til betri heima, | svo þið feðgar **finnist** *JT.* 166₁₂. — **Flt. 3.**

Og sigurverk þar sá eg standa inni, | og seggir hygg eg
trauðla þvilíkt **finni** *JT.* 104₂₆. Egiptar eru ekki svo hör-
undsárir, að þeir **finni** til, þó vargurinn bíti þá *Ið. SG.*
92₂₀. Það tekur enginn til þess, þó þeir **finni** að því, sem
á skilið aðfinningar *Ið.* 4, 71₄.

Boðháttr.

Et. 2. Þú i framkvæmd, fræðslu | **finn** þinn læknisdóm
ST. 139₆. Vertu alteins og afi þinn | ástsæll við bræður þína;
| eins og hann, næmt það illa **finn** *GT.* 143₁₁. móður fyrst
og föður | **finndu** *JH.* 182₂.

Nafnháttr.

Jeg kem til þín minn foss í fjarðarklettum, | að **finna** þig
um miðja sumartíð *ST.* 21₃.

Þátið.

Framsöguháttr.

Et. 1. föður jeg **fann** á láði | og föður við skildi *BT.* 60₈.
En eg **fann** ekki neinn *JH.* 141₈. þú fagra er fyrst í öllu |
eg **fann** þig, heyrði' og sá *ST.* 40₂₄. Því **fann** jeg missi
þess sem ei jeg átti 44₇. — **Et. 2.** hia Gude **fanstu** so goda
Næd *Vb.* 25₃₀. Þu **fanst** hia Gude fagra Næd 95₇. *Pölm.:*
Fordildarlaust þú verk þitt vanst | virðandi' hið góða, fagra
og sanna, | og hót því skeyta hvorki **fanst** | hégómadyrd né
lofi manna *ST.* 274₁₁. — **Et. 3.** Í þínu skauti frið hann
fann *KJ.* 41₁₉. því opt stein þjer i mein | þrautgjörn öldin |
setja vann, samt hún **fann** | sömu gjöldin *GT.* 102₁₇. en ein
vinnukonan **fann** hann (legginn) *JH.* 303₂. en hann **fannst**
hvergi 303₈. — **Et. 1.** við **fundum** á einum stað klettaskoru
JH. 255₂. **fundum** vér og fiskimiðið *JT.* 290₂₂. — **Flt. 2.**
Fiøtrum læstan mig **fundud** *Vb.* 68₅. Þjer eruð sá, sem
funduð peningana *PP. Sms.* 24₂₀. Fjár sjóður sá, sem þjer
funduð . . ., er yðar eign 25₁₁. — **Flt. 3.** Vor hjörtu þann
fögnuð þá **fundu**, | sem flýði því miður svo skjótt *ST.* 78₁₀.
fundu Rómverjar engan bilbug á vörninni *Ið.* 4, 126₁₆. Menn
hans **fundu** að því *PM. Ág.* 80₉. Margir menn **fundu** meiri

eða minni löngun til einhvers æðra 97₃₀. dósirnar fundust hvergi *PP. Sms.* 44₁₂.

Viðtengingarháttur.

Et. 1. enn vænna mundi mér þykja, ef eg **fyndi** Jakob og Mariu *Blk.* 110₃₀. -- **Et. 3.** hann leitaði, ef hann **fyndi** einhverstaðar hinn goðumlika Pindarus *Il.* 1, 108₂₀. var í henni (auglýsingunni) heitið 40 gullpeningum þeim, sem **fyndi** budduna *PP. Sms.* 147₁₅. áður hann **fyndi** hreysi það, er hann þó loks flýði inn í *Ið.* 4, 22₉. án þess nein víska væri fyrir, að í þeim rústum **fyndist** þá það sem að var leitað 2, 5₂₀. þó að sumum **fyndist** nóg um *PM. Ág.* 172₃₁. hvert mannsbarn af Hugennottum, er í París **fyndist** 188₁₉. — **Flt. 1.** við minna Brædur so semie hier, | að sijdar Næd þijna **fyndum** vier *Vb.* 46₁₇. Andarstyrk einn veg **fyndum** 62₃₄. Ó! að fagran **fyndum** þráð *BG. Nj.* 83₁. — **Flt. 3.** það var nauðsynlegt, að börn, sem ekki mundu leyna því, er þau **fyndu**, skyldu fyrst sjá hringinn *Blk.* 115₂₇. til sönnunar fyrir því að menn **fyndu** til áhrifa guðlegrar náðar á hjartað *FP.* 74₁₂. þótti mönnum sem hvergi **fyndust** þeirra jafningjar *Ið.* 5, 347₅. Þeir, er slíkar bækr **fyndust** hjá, skyldu lífi týna *Tang* 156₁₉.

Hluttaksorð.

þegar menn fundu læk, er ei var fyrr **fundinn** *LLH.* 85₂. Margar hefir víf | vélar **fundit** *OK.* 2, 43₂. Þetta höfum vier **fundit** *Tang* 20₁₃. þjer hafit ekkert **fundit** í minni hendi 48₃₂.

Físa.

Forníslenska.

Þetta sagnorð finst nú að eins í myndunum físa, fíсандi, feis: hvarki þv þa þorþir | fyr hrözlo þinni | **físa** ne hniosa *Hárb.* 26₈. **fíсандi** rann hann Gísli *Grett.* 137₁₇. en hann **feis** við *Ísl.* 2, 177 v. l. 10.

Í nýjari bókum hefi eg eigi fundit þetta orð nema í orðabók Konráðs Gíslasonar undir hinu danska sagnorði fise.

Fjúka.

Forníslenska.

fýk, fiúka; fiúkom, fiúkem; fauk, fyka; fukom, fykem; fok-
enn.

Nú tíð.

Framsöguhátttr.

Et. 3. ef nockot stendr eptir eða **fýkr** fra oss *Stj.* 422₁₅.
ok **fýkr** af höfudit *Ld.* 40₁₁. — **Flt. 3.** **fjúka** tennrnar or
höfðino *JvC.* 74₁₆. man ek lesa saman axhelmvr þær sem
fivka eða fallast vm hendr kornskvrðarmavnnvm *Stj.* 422₅.

Nafnhátttr.

Tók þá at **fjúka** *Grett.* 77₂₀. hann lætr **fjúka** harða tölu
ÍH. 1, 42 B₁₂₄.

Hluttaksorð.

Var **fjúkanda** mjök ok kalt *Grett.* 160₄.

Þá tíð.

Framsöguhátttr.

Et. 3. stvndom **fave** hann fyrir sem vindli *M.* 41₁₈. sva
at af **fave** hofvþit 120₂₂. **faúk** af haufudit *JvC.* 76₁. hau-
udet **fauk** af *ÓHm.* 36₂₇. **fauk** af höfudit *Nj.* 63₄₃. höfudit
fauk upp á bordit 155₂₅. ok nefndi tíu höfuðit, er þat **fauk**
af bolnum 158₂₅. sua at þegar **fauk** höfudit af bolnum *Ffb.*
1, 198₁₅. hann **fauk** ór kerrunni 321₃₄. **fauk** af hofudit 2,
107₂₄. — **Flt. 3.** **fvko** tennrnar ór Búa *Jv.* 117₃₁. þá **fuku**
inn spænirnir *SE.* 1, 222₆.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. sýndist þeim sem eldr **fyki** út um alla gluggana á
kirkjunni *Bs.* 1, 7₈.

Hluttaksorð.

nv var **fokinn** kostur at sitia við dryck alla daga *Mar.* 283₁₄. nu er **fokinn** hans kostur at sitia við dryck nær og daga 292₂₀. sá góði herra studdi mik á hverju ári meðr sinni ölmusu, en nú er hann **fokinn** *ÍH.* 1, 87₁₈₇. aðdrættir ok útvegar Háreks ero **foknir** *Fms.* 11, 423₃. þessi van er giorsamliga **fokin** *Hms.* 2, 134₆. nú mun **fokit** í öll skjól *Nj.* 148₄₂. þikkir honum nú **fokit** vera í öll skjól *Gísl.* 63₂₅.

Nýislenska.

fýk, fjúki; fjúkum, fjúkum; fauk, fyki; fukum, fykjum; fokinn.

Nútið.

Framsöguháttur.

Et. 3. Fýkur yfir hæðir og frostkaldan mel *JH.* 50₆. Svo sem að hey | í hvössum vindi | **fýkur** fausklétt | um foldu slétta *JT.* 35₂₁.

Nafnháttur.

bædi sijdan Brijxl og hoot | að Bonda lætur **fjúka** *Vb.* 166₂. en löðr í lopt upp | langt nam **fjúka** *OK.* 12, 115₁₀. þegar alt er látið **fjúka** *JH.* 314₂₆.

Þátið.

Framsöguháttur.

Et. 3. Annan dag eptir **fauk** svo sandurinn, að trautt mátti finna leið sína á sumum stöðum *Fjöl.* 5, 13₃₁. aska og eimyrja **fauk** um allt *Íð.* 4, 392₁₄. — **Flt. 3.** eins fuku þá | um þvera völlu | vopnaðir menn | í vigra gusti *JT.* 35₂₃.

Viðtengingarháttur.

Et. 3. þá var ekki við öðru að búast, en að margt klúr-yrðið fyki með *ÍGFS.* 2, 29₂₅.

Hluttakssorð.

Þókti Amgiad sem **fokið** væri í öll skjól *Þús.* 2, 245₄.

Flá.

Fornislenška.

flæ, flá; flóm, flaem; fló, fløga; flógom, fløgem; flegenn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 3. nv fær hann þann biorn veiddan oc **flær** af honum belg *Þ.* 149₅. ok **flézt** hann or kyrtlinum áðr *Bs.* 1, 442₂₄.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. oc synir hann þat monnum fyrr en hann **flæ** huð af *NgL.* 1, 25₁₄.

Nafnhátttr.

scal hann **fla** af fit af fremra fæte hœgra megin *NgL.* 1, 31₁₄. lætr hann **flá** af því (dýrinu) belg *Fas.* 2, 181₇. sor hann þess vid Maumet, ath alla þa skyldi hann **fla** lata kvika *Fs. Suð.* 218₄₅. þa let hann **flæ** hana af klæðum *Hms.* 1, 372₈.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. fló ek af gyltar grísi | geitbelg *Fms.* 2, 249₁₆ (= *Sýn.* 32₂₄). — **Et. 3.** Vermundr fló af sér ifrklæði *Sturl.* 1, 382₃₀. þa flozt hann or fautum *Ps.* 347₂₉. — **Flt. 3.** síþan flogo þeir scinn af honom kycom *Mpb.* 107₁₈. þeir flogo hann or kleþom *M.* 221₁. Marga karla ok konur flogu þeir kvika *Hms.* 1, 548₃. þa flogo þeir þa ór fætom 2, 216₇. Síðan flogu þeir biorninn *Finnb.* 26₅. hinir suortu andar flogu af honum hudina kuikum *Mar.* 539₁₃. þann sem hinir suortu-
uztu andar flogu lifanda 1166₂₃.

Fluttaksorð.

sem hann veri fleginn kvicr *M.* 221₃. Þá var otrinn fleginn *SE.* 1, 352₂₁. Þa er því líkazt sem fiadrhamr veri fleginn af grip *P.* 92₁₇. eptir þat voru þeir (hafrarnir) flegnir *SE.* 1, 142₉. ef hann syner aðr en huð se af flegiu *Js.* 121₁₆. en af sumum kykom skinn fleget *StH.* 41₁₁. en af sumum qvicum skin flegit *GNH.* 186₁₆.

Nýislenska.

flæ, flái; fláum, fláum; fló, flægi (fláði, flæði); flógum, flægjum (fláðum, flæðum); fleginn, fláður.

Nú tíð.

Framsöguháttur.

Et. 3. Skjálgur af skuldunautum | skinn og holdið flær *BT.* 108₉. Sakleysið grætur, grimdin hlær | gullskreytt ráðvandan þjófshönd flær *ST.* 118₁₆.

Nafnháttur.

gláður flá gjörir hann fyrða *JT.* 250₂₀. er þá ráðið: uppi' að slá hann | og á staðnum heima' að flá hann 269₁₄.

Þá tíð.

Framsöguháttur.

Et. 3. Fló ok fékk mér | fylkir ríkr | af nauti níu vetra | nýfleginn belg *OK.* 10, 9₁. — **Flt. 3.** skáru þau (blótdýrin) svo á háls og flógu *Il.* 1, 20₁₈. skáru hann (uxann) svo á háls og flógu 44₄. flógu þeir geitr | í garði úti *OK.* 2, 133₅.

Myndir viðtengingarháttar hefi eg eigi fundið; enn eg hefi myndað þær eftir viðtengingarhætti í þátíð af draga. Í alþýðumáli eru til veikar myndir: flæði, flæðir, flæð-um, -uð, -u. Til eru og í alþýðumáli ýmsar aðrar veikar myndir af sterkum sagnorðum, t. d. vth. þátíðar dæði, dræði, hlæði, sjæði, slæði, þæði af sagnorðunum deyja, draga, hlæja,

sjá, slá, þiggja; enn þessar veiku myndir finnast naumlega allar í prentuðum bókum.

Hluttaksorð.

konuefnið er eins og **fleginn** köttur *Ið.* 4, 391₁₆. flutti **ný-flegnar** | fjórar utan | af söltum sæ | sela húðir *OK.* 4, 200₅. unz að beinið bert er **flegið** *JT.* 300₆. Gjalds er vant | við gleði vora, | skal það bændum | af baki **flegit** *JH.* 6₂₃. Hann hafði **flegið** börkinn af hrislukvistinum *Ið.* 1, 39₂₆. Þar var nautið **flegið** 4, 52₁₇. Húðin var **fláð** af eða skorin í sundur *Dýravinurinn* 1887, 43₄.

Fljóta.

Forníslenska.

flýt, fljóta; fljótom, fljótem; flaut, flyta; flutom, flytem; flotet.

Nútið.

Framsöguháttur.

Et. 1. ið vitið eigi, hvárt ek **flýt** á vatni *Fas.* 2, 545₁₁. — **Et. 3.** Sia mono þer hvar **flytr** einn ravþr sciolldr *M.* 220₉. ór sarino **flytr** sva mikit blóð at hann úmegnir bratt *Al.* 147₂₃. tjaran su sem á uatninu **flytr** *Stj.* 123₃₃. ketillinn **flýtr** ofan með kjötligri feiti *Bs.* 2, 135₂₈. — **Flt. 3.** himnescar kenningar þeirra **fljóta** of alla verælld *StH.* 180₁₈. vellir **fljota** af blóðe *Al.* 41₃. Fogla eigv menn at æta. þa er a vatni **fljota** *Grg. i.* 1, 34₁₀. rennandi vötn **fljóta** af ým-issum uppsprettum *Fms.* 2, 89₁.

Viðtengingarháttur.

Et. 3. þikki mer er ec þecki | þunnisunga gunni | sem fleybrautar **fljoti** | fley meðal tueggja eyia *Sýn.* 35₃₁. at þar **fljoti** logandi lampi *Stj.* 76₂. at enginn hlutr **fljoti** 76₄. — **Flt. 3.** naddhrípar skal'k nípa | niót svát steinar **fljóte** *Korm.* 37₂ 44₈.

Nafnháttur.

munum vér láta (skipit) **fljóta** hér í höfninni í nótt *Fbr.* 103₇. toku uötnin at æsaz ok yfir at **fljota** alla iördina *Stj.* 58₃. hlodu þeir þa seglunum ok letu **fljota** *Fllb.* 1. 478₃₆.

Hluttaksorð.

Gorir huár þeirra þar fyrst sinn **fljotanda** bekk af séer fram fallanda *Stj.* 75₂₃. En þa er hann cominn a **fljotandi** furo er hann hefir favt sin a scipi *Grg. ii.* 331₁₀. hann skal veita bonda **fljotandi** gnögð fyrri *æðefa* *Mar.* 284₂₅. sua muntu nu or annarri uestold æ huerfa ok falla i adra sem **fljótanda** uatn *Stj.* 38₂₇. ellar hafi hann fundit þat dauutt kuikendis **fljotanda** ræ. sem hann hafi til lyst 59₂₇.

Þátíð.

Framsöguháttur.

Et. 2. þu fram **flautz** ok ut helltiz . . . til herfilegrar lostasemdar *Stj.* 230₁₇. — **Et. 3.** Fra upphafe heíms **flát** dauþa forss yver alt mannkyn *StH.* 75₂₀. yfer hann **flaut** vatnet 80₆. þa **flavt** þar scipit heilt við baka *Mpb.* 7₃₀. um kono þa **flout** oc fór ferlect uorðan *GNH.* 155₅. Þar **flaut** firi landi dreki sá, er Þórólfr hafði gera látið *Eg.* 32₁₄. **flaut** mikit blod af munní hans *Mar.* 644₈. — **Flt. 3.** af oss **flvto** synþer i þeim dropom *StH.* 80₇. dauþir menn **flvto** víþa a senom (=sænom) *M.* 220₈. er margir **flvto** 220₁₆. en af os **flutu** syndir i þæim dropum *GNH.* 90₂₈. stræymðv vötnin i sinn farveg oc **flvtv** at vanda *Stj.* 355₁₅. þegar samstundis **flutu** skip Olafs konungs *Fllb.* 2, 29₁₄.

Hluttaksorð.

at ek hefir þetta høeyrt oc þat hefir **flotet** um .iij. bæa *NyL.* 1, 141₃. þau fela þat (hlandit) þegar i stad ok hylia med sandi. eptir þi sem þat hefir fra þeim **flotit** *Stj.* 90₁₂.

Nýislenska.

flýtt, fljóti; fljótum, fljótum; flaut, flyti; flutum, flytum; flotit.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 2. hvenær sem eg minnist á dauðann, **flýtur** þú öll í tárum *Blk.* 77₁₇. — **Et. 3.** Drottinnu gefur oss það landið, sem **flýtur** í mjólk og hunangi *Tang* 39₄₀. — **Flt. 3.** allir í feiti dag og nótt | sem sild í salti **fljóta** *JT.* 249₁₇.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. Hvorir okkar sem brjóta á móti þessu eiðfesta sáttmáli, **fljóti** heili þeirra til jarðar *Il.* 1, 73₈. — **Flt. 3.** Í heimsins glaumi hygg jeg æ að **fljóti** | hverfandi skuggar, táldragandi þrjá! *KJ.* 54₂₃.

Nafnhátttr.

Lát ei leingur hér | líf þitt **fljóta**, | börr bølþrúnginn, | braut í tárum *OK.* 5, 78₂. aðalgagnið ætlum vær | alt af lífi **fljóta** *BG.Nj.* 71₄.

Hluttaksorð.

en í því leit hann mig slikum bænaraugum, **fljótanda** í tárum *Þús.* 1, 31₁₅. varð hann eina stund | vatn **fljótanda** *OK.* 4, 210₁₀.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 3. jörðin flaut í blóði *Il.* 1, 98₆. Svo **flaut** líf lofðungs | laust í tárum *OK.* 5, 74₇. Frá djúpi náhljóð drundu grimm | og dreyri **flaut** á bylgjum *ST.* 234₂. svo að hún (örkin) **flaut** á vatninu *Tang* 8₁₃. — **Flt. 3.** og skrautbúin skip fyrir landi | **flutu** með frídasta lið *JH.* 39₁₅. þá **flutu** fögr | fagnaðartár *OK.* 4, 241₇. illvirkjarnir **flutu** í sinu eigin blóði *Rób.* 100₁₀. formælingarnar **flutu** jafnframt af munnri hans sem bólginn árstraumur *Ið.* 4, 28₃₀.

Fljúga

Forníslenska.

flýg, fljúga; fljúgom, fljúgem; fló, flaug, flyga; flugom, flygem; flogenn.

Nú tíð.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Né ek flýg, | þó ek fer *SE.* 1, 118₈. — **Et. 3.** Olmoso géþe oc armvítke flýgr i gognom heimenn *StH.* 64₅. hann (ornenn) flýgr hæra an aþrer fõglar 181₂₅. flýgr ær af scipi þvi er Bvi hefir á verit *Jv.* 121₁. hann flýgr síðan leiðar sinnar *Al.* 72₂. or flygr at honom 147₂₁. aren loccar unga sina oc flýgr yfir þeim *GNH.* 126₂₇. sva langt sem ælftr min flygr *Str.* 52₁₇. mannzens raki (=hráki) sa er flyghr af fastannda mannz munni *SpR.* 139₁₈. — **Flt. 3.** þar fliuga eige elldingar *StH.* 144₁₀. þeir er fljúga með helgom skilningom 163₂₃. þar flivga aldregi eldingar *Mþb.* 113₁₂. flivga fõglar i borgina til hreiþra sinna oc vnga *M.* 7₃₆. þeirra orð oc ærende fara oc fliuga um allar halfur heimsins *B.* 50₁. firir honum fleuga .ii. fvglar *Ð.* 175₂₆. opt fleuga .ii. fõglar firir haukum 175₂₈. .ii. fõglar er firir honum flevga 189₃₁. sva sem fõglar flvga i loft af iorþo *Leif.* 79₄. ok flugazt þeir (hestarnir) a *NgL.* 1, 46₂₇.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. Þo at ek fliuga i lopt upp, ber ek þaðan gull, ef ek vil *Ps.* 52₁. — **Et. 3.** at þu taker oc vengena at eige flivge hon (hamingian) fra þer *Al.* 134₇. firir honum fellr mannfolk sem skotælldr fliugi *Ð.* 179₉. ok fyrir þa sauk segiz at þar fliugi eigi nockurr fõgl *Stj.* 17₂₃. — **Flt. 3.** get ec at þeir (fõglarnir) flivgi þa til setra sinna *M.* 7₃₄.

Boðhátttr.

Flt. 1. Fljúgom vér með tuennom ástar vængom . . . til himneskra hluta fra iarþlegom girnþom *StH.* 182₃₂. Fliugum ver með tvinnum ástar vængium . . . til himneskra luta fra iarðlegum girndum *GNH.* 81₁₁.

Nafnhátt.

þeim ástarvængom tueim má huers manz ond **fliúga** a himna *StH.* 84₂₀. Ec ma **fliúga** i lofte i ellz like *Mpb.* 45₁₁. Huessu sagðe spamaðren **fliuga** til sin æin (=einn) af logændum *GNH.* 181₈. (Loki) ætlaði sér stund, at **fljúga** eigi upp fyrr en hann (sendimaðrinn) hafði farit allt torleiddit *SE.* 1, 284₁₉. *Auk hinnar reglulegu myndar finnast og myndirnar fliúgia og flúga:* Huginn ok muninn | **fljúgja** hverjan dag *SE.* 1, 126₂₅. ok aldri (mundi hamarrinn) **fljúgja** svâ lángt, at eigi mundi hann sækja heim hönd 344₁₁. — sva sem foglar **flvga** i loft af iorþo *Leif.* 79₄. þa er nocqvorom svndosc arvar **flvga** or lofti á mennu 127₂₃. En allir so (=só, sao) þeir er hia voro dufo . . . **flvga** or husino i gegnom glugg til himins 134₆.

Hluttaksord.

(járnteinninn var) suo huass sem **fliúgandi** broddr *Mar.* 1055₂₈. sa hestr var sva skiotr sem fvgl **flivgandi** *P.* 83₂₀. þa glikiome vér **fliúganda** erne *StH.* 182₁₀. et fiórþa (cyquende) vas glicet erne **fliúganda** 180₃₁. Huerr **fliugandi** fugl sem fyrir hans seonum uerdr *Stj.* 93₂₅. at **fliugandi** fuglar ueri loptzens skraut 18₁₃. **fliuganda** (=fliúgandi) fugla kyn 18₅. eigi vndir valld **fliugande** fugla *B.* 19₁₉. A fimta degi pryddi gud loftit medr **fliugandum** fuglum 17₅. **fliugandum** himinsins fuglum 55₂₆. Hugsid eptir **fliugandi** fuglum *B.* 44₂₅. **fliugandi** fugla *Stj.* 18₁. Vatn merker helgar ritningar. þær es sýna allar **fliugande** velar ens forna fianda *StH.* 81₆. Postolar kallasc sem **fliugendr** 16₂₄.

Þátíð.

Framsöguhátt.

Et 3. *Hér eru hafðar tvær myndir: fló og flaug. Hin fyrri er eldri og er vidhöfð í hinum eldri íslensku skinnbókum. Hin síðari er venjuleg í norskum handritum, jafnvel hinum elstu.*

A. **fló:** Einn af serafim **fló** til min *StH.* 91₂₆. en iohannes **fló** upp til himins með dróttne 181₃₀. Einn af seraphim **flo** til min *Leif.* 64₁₄. nacqvarr svartr fogl litill **fló** sva nær

andliti hans 107₂₀. hrafniinn **flo** a brátt 144₀. qRnen **fló** enn of dag i eýna *Mpb.* 25₂₀. oc **fló** hann i fiogor horn hofsins 105₂₃. þa **fló** in svarti ande or hofeno 106₁₄. ámt (álms?) **flo** griot a gavta *M.* 114₁₀. strengs **flo** hagl a hringa 145₀. broddr **flo** þar er slavg snvddv 145₂₀. **fló** (spjótit) í gegnum skjöldinn *Nj.* 54₇₀. ar **flo** at þvi er þeim þotti af hveriom fingri flagzins *Jv.* 116₂₇. streingr gall ok **fló** aur af *JvC.* 75₇. ok er hann lét lausan enn fyrsta, **fló** sá aptr um stafn; annarr **fló** i lopt upp . . . ; en þriði **fló** fram um stafn *Ísl.* 1, 29₇₋₈. (qR) **fló** under brvNstýcvNa *Ág.* 16₁₀. digr **fló** beint meðal bjúgra | bifþorn ketels rifja *Eg.* 196₁₈.

B. flaug: þa **flaug** oren aftr at mer *Str.* 7₄. elftren **flaug** 52₂₀. oc **flaug** hon þegar skyndelega til castala Miluns 63₂₂. hann **flaug** ovan firir eitt berg *B.* 56₁₂. hon (dúfan) **flaug** fagrlega upp til himinrikis 88₁₇. haufudet **flaug** fiarri af bukinum *El.* 32₃. **flaug** hann i brott *Stj.* 59₂₅. oss **flaug** þetta i eyro 368₁₂. Æsirnir sá, er valrinn **flaug** *SE.* 1, 212₁₃. ok hvar örninn **flaug** 212₁₄. ok þá er valrinn **flaug** inn of borgina 212₁₆. Þá brást hann í arnarham, ok **flaug** sem ákafast. Þiazi **flaug** eptir honum 222₁₃₋₁₅. Loka hafði þat hent, þá er hann **flaug** einu sinni at skemta sér, . . . at hann **flaug** fyrir forvitni sakar í Geirröðargarða 284₁₃₋₁₄. **flæg** (hann) a ymsi lond *Frb.* 12₃₀. hann **flæg** i akr karls 12₃₂. spjótit **flaug** yfir hann fram *Nj.* 38₅₁. **flaug** spjótit fyrir neðan fætr hánum 92₁₄₈. *I GNH. finst myndin floug (með hljóðvarpi):* Johannes **floug** upp til himins með drotne 79₃₂. **Floug** til min, það hann, einn af logændum 180₃₃. — **Flt. 3.** **Flvgo** þeir víða vm lond *Frb.* 6₂₆. spiot **flvgv** . . . | lavs i gymna havsom *M.* 114₁₄. **flvgv** framliga | fecc svanbecciar | snarr solþverrir | sigr falvigrar 200₂₀. Eldingar **flugu** *GNH.* 176₆. oll laufin **flugu** á vollinn *El.* 30₂. þa **flugu** til fuglar *Stj.* 111₃₁. þeir **fluguz** þá á *Nj.* 37₅₆.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. þa syndesc monnom sievt (=sem) simon **flygi** i loft vp *Mpb.* 46₁₃. Hann let ok synaz, sem hann **flygi** i loptit upp *Ps.* 91₃₂. sva snart sem ellding **flyge** *Al.* 41₁₁. fór hann svá hart, sem fugl **flygi** *Nj.* 92₁₁₀. þotti honum sem ein dufa **flygi** i kringum hans hofut *Mar.* 670₁₃. þotti honum sem

ein suortt dufua **flygi** fram firir anndlit honom *B.* 88₁₃. — **Flt. 3.** sén voro ogorlig undr i lofti sva sem eldlig spiot **flvgi** . . . ór norþri *Leif.* 123₅. Sidan baud hann fuglunum, at þeir **flygi** a braut *Hms.* 1, 635₂₂.

Hluttaksorð.

nú er örninn gamli **floginn** á æzlit *Eb.* 66₂₂. Ok þa er hann var i brott **floginn**, mælti Pall *Hms.* 2, 188₃₆. Beit fleinn **flogenn** *Eg.* 354₇ (*Höfuðlausn* 13₁). spiotit hafde **flogit** yfir þa *Fvb.* 2, 72₃₉. hann þottiz þat helz ætla, at hann hefði **flogit** þangat með dyrit *Fs. Suð.* 66₃₀.

Nýislenska.

flýg, fljúgi; fljúgum, fljúgum; flaug, flygi; flugum, flygjum; floginn.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 1. flýg eg á vinda | vængjum yfir | háar leiðir | himinljósa *JH.* 229₇. Eitt sinn fæ jeg fjaðrir | og flýg burt af strönd *JT.* 141₂₂. Að vori með farfuglum feginn | eg flýg heim í dalanna skaut *ST.* 23₂₀. Þá sorg, sem þig mæðir, þú mér skalt fá | jeg með hana flýg út í himininn blá 48₂. Með hugann til þín yfir fjöllin jeg flýg 89₅. — **Et. 2.** Skínandi vængjum úr vestri þú flýgur *ST.* 84₂. þú flýgur í blindni, þú flýgur of hátt *ÓS.* 43₁₄. — **Et. 3.** flýgur fákur um grund *JH.* 69₁₅. Önd til fornra flýgur alda *JÓ.* 148₁₅. já, heim að þeirri fríðu fold | mín flýgur önd 168₁₃. það flýgur þá eins og fiskisaga *Ið.* 4, 59₁₆. Þessi fagri kollur flýgur af þegar jeg vil 370₂₇. — **Flt. 1.** á henni vér fljúgum i upphimins sal *Gr. Kv.* 35₁₁. — **Flt. 2.** *Folmynd:* Fljúgizt þið á i illu þarna fyrir handan? *Ið.* 1, 24₇. — **Flt. 3.** eins og þegar álptir af ísa grárri spöng | fljúga suður heiði með fjaðrabýt og söng *JH.* 233₁₁. Þær (uglurnar) fljúga allar fram hjá stúlkunni 294₆. Sem upp til himins fuglar flugið gæða | eins fljúga vonir okkar beint til hæða *Ið.* 1, 315₇.

Viðtengingarháttur.

Et. 2. Það er bezt, að þú **fljúgir** þangað með mjer á morgun *Ið.* 5, 54₁₀. — **Flt. 3.** en þegar þær (dúfurnar) **fljúgi** fram hjá sogdröngum, þá týnist ætíð einhver þeirra *Stoll* 82₂₃.

Boðháttur.

Et. 2. krjúptu að fótum friðarboðans | og **fljúgðu'** á vængjum morgunroðans *JH.* 102₁₉. **fljúgðu** þá of Gjúka grundu *JT.* 210₇. með dauðans afrauna **fljúgðu'** úr fúlu legi *ST.* 125₄. — **Flt. 1.** Saman **fljúgum** ljóss að landi | lífsins gegnum iduhring *ÓS.* 23₇.

Nafnháttur.

fljúga kunni hann drjúgum *JT.* 146₃. láta **fljúga** gnod um græði 208₃. Sæla er að sjúga | sætar varir blóma, | frágra er að **fljúga** | til foldar himinljóma *ST.* 71₅. Aðrir sögðu það væri bezt að lofa þeim að **fljúgast** á *Ið.* 1, 87₂₉.

Hluttaksorð.

úr fangelsi jarðnesku **fljúgandi** anda | flytur þess (o: veldis þíns) skoðun í hæðir til þín *JT.* 120₅. sexvængjaða sá jeg mynd **fljúgandi** *BólH.* 107₁₇. En í sama bili komu tveir stærri fuglar **fljúgandi** úr annari átt *Þús.* 2, 219₁₃. Eins var af velli | vígs að lita | fenjur **fljúgandi** *JT.* 42₁. stórflokkar af **fljúgandi** fuglum *Il.* 1, 45₁₅.

Þátið.

Framsöguháttur.

Et 3. *Í 1. og 3. persónu eru hafðar í bókum tvær myndir, fló og flaug; hin fyrri mest í skáldskap; sú myndin er varla höfð í tali.*

A. **fló:** um Iudalands alla Fiallbygd **flo** | Frasögn þui margir hlyða *Vb.* 44₃₃. j Hiartad **flo** su Heiptar or | að hrepte af margur Otta 130₂₁. sé eg fugl um loptið liða, | lít- il erla þar sem **fló** *JT.* 209₁₆. frjáls þá **fló** hin unga önd | út úr búri sinu *JÓ.* 36₁₉. því sálin **fló** til himins heim | og heimsins flýði bøl 191₁₇. að himins-dýrð in unga önd | á eng-

ilvængjum **fló** *KJ.* 100₄. Á flugárum þylausum **fló** burt mín tíð *ST.* 179₂. Svo **fló** örninn af stað *Ið.* 1, 36₅. Upp hrökk fuglinn og **fló** 38₂₆.

B. **flaug:** og ljómandi **flaug** | til ljóss uppsprettu *BT.* 59₃. helgur roði' um snjófgar kinnar **flaug** *JH.* 1₇. **flaug** örn yfir 124₁₆. Mædd á manna bezta | miskun loks hún **flaug** 151₂₂. Flugan brosti við og **flaug** lengra ofan a völinn 270₂₁. Þetta hans hafði drepitð dug, | á dauðastund það **flaug** í hug *KJ.* 51₁₃. Á norðurvegu nóttin **flaug** *ST.* 117₂. En þá **flaug** henni allt í einu í hug, að hún svo langa lengi hvorki hefði átt föður né móður *Ið.* 4, 394₅. Honum **flaug** margt í hug 401₂₂.

Flt. 3. skýskuggar **flugu** yfir engin *JH.* 301₂₄. Í 9 daga **flugu** örvar guðsins um herbúðirnar *Il.* 1, 3₁₆. **flugu** örvar guðsins alla vega um hinar víðu herbúðir Akkea 17₁₄. Greinir þessar **flugu** á örstuttum tíma út um allt Þýzkaland *PM. Ág.* 172₃₀. Tíðindin frá Varsjá **flugu** víðsvegar 251₁₂. hænurnar **flugu** upp á spýtur sínar *Ið.* 3, 298₁₈.

Viðtengingarháttur.

Et. 1 Værirðu handan fur hafitð | og værir ofar en fjöll, | vildi' eg yfrum hafitð | og **flygi** yfir fjöll *BT.* 253₁₈. — **Et. 3.** Hann fór eins og fugl **flygi** um ríki sitt *PM. Ág.* 209₃₂. Ef meginitt af íslenzku bændafólki bæri skyn á bókmentir, þá **flygi** ekki út leirburður eptir Simon og aðra eins fugla *Ið.* 4, 74₂₉. — **Flt. 3.** Á mar-arnar vængjum þó erlendis **flygju** | og ungmeyja fegurstu liti þar sveit *BT.* 167₈. og þaðan **flygju** svo embættisbréfin stór og tiguleg *FK.* 88, 129₈.

Hluttaksorð.

floginn ertu sæll til sóla, | er sortnar hið neðra *JH.* 110₃. steinninn var **floginn** fram hjá 266₄. Rafnseyri **floginn** frá *JT.* 23₁₀. meðan örnin unga | á brott **flogin** var 69₂₃. hefði sjer allt í einu **flogitð** í hug lávarðurinn *Ið.* 4, 401₁₃. Ekki sá hann aftr piltinn, sem hann hafði **flogit** á við 1, 22₉. En þegar móðir Sigrúnar frétti, að hann hefði **flogit** á i illu i, 26₂₅.

Fregna.

Forníslenska.

Fregn, fregna; fregnom, fregnem; frá, fræga; frógom, fræg-
em; fregenn.

Nútið.

Frum söguhátt.

Et. 1. fregn ek gjörla þat *SE.* 1, 422₂₄. fregn ek allt *Geisli* 51₅. Eyðendr (eyði?) fregn ec at elsca þjófir, | inndrott þin er hofþ at minnom | grøþi lostins guþi it næsta | geima vals i þessom heimi *M.* 32₇. fregn ek auðskata dauðan *Dropl.* 31₂₂. fregn ek at suðr með Sygnom | Sighvatr hefir gram lattan *ÓH.* 239₃. — **Et. 2.** stattu fram, meðan þú fregn *SE.* 1, 36₁₈. þu scalt lios lata brenna i mina minning, þa er þu fregn anlat (=andlát) mitt *Hms.* 1, 261₉. — **Et. 3.** eða fregn hann eigi, hvar ferans domr scal vera *Grg. i.* 1, 93₁₆. oc scal hann þar segia bvvm þegar er hann fregn at hann vill hitzi i þingi vera 137₂₀. þa er hann fregn (=fregn) at aki var farinn til bópsins *Jv.* 38₇. þetta fregn Haralldr konungr *JvC.* 59₁₆. ok er Júpiter fregn þetta, ferr hann á hendr þeim *Trm. k.* 1 (*AnO.* 1848, 8₅). hann fregn at Eneas hefir orð sent Latinó konungi *Bret. k.* 3 (*AnO.* 1848, 108₁₈). ok er Eneas fregn þetta (110₈). — **Flt. 1.** því biðjum vér þagnar | þegna tjón að fregnum *SE.* 1, 248₄. — **Flt. 2.** Hvers fregnið mik *Vsp.* 28₅. — **Flt. 3.** ef þeir fregna hvar hinn hafðe beiðt ferans doms *Grg. i.* 1, 93₁₃. eða þeim er sva sið fregna at eigi vm stefnir 93₃₀. En þeim einom monnom varðar elði þeirra manna er sekir verða a varþingi er fregna 108₁₇. fregna eigi þat | á fold konur *Fas.* 2, 217₁₁.

Viðtengingarhátt.

Et. 3. þo at hann fregni annat siðarr *Jb.* 332₁₅. — **Flt. 1.** ovme ec aldregi | þótt ver ogn fregnim *Am.* 13₈. — **Flt. 3.** Gaungum vpp adr Engla | ættlond farin (*les farim*) raundu | mordz ok miklar ferdir | malmregns stafar (*skafar Flb. og Fms.* 5, 227; stavar *ÓHm.* 8₃₄) fregni *Flb.* 3, 238₄.

Nafnháttur.

Hava ráps at **fregna** *Hm.* 109₃. oc þess at **fregna** | hveim enn froþi se | ofræþi afi *Skm.* 1₄.

Dátið.

Framsöguháttur.

Et. 1. Allt um **fra** ec hve elli | avstmenn a veg flavsta | Sveinn *M.* 59₃. snorp **fra** ec a þvi . . . mein 132₁. Vt **fra** ec yþr þar er heitir | Alkassi styr hvassan | folcþeysandi fysask | fiorþa sinn at vinna 161₁. **Fra** ec at leti | líf sitt konvngur 221₁₇. *Eigi er víst, hvort myndin frágum (Fragum Finnz hve magi | fylgðvt Kalfr um dylgior) ÓH.* 244₃₄, *er eintala eða fleirtala.* — **Et. 2.** **Fráttu** hve fylkir mátti . . . dróttins svik leiða *Hkr.* 641₁₁. — **Et. 3.** **En** konongr reidisc (=reiddisk) es hann **fra** þat *Leif.* 77₆. **En** er Martinus **fra** þat, þa for hann til Melansborgar *Hms.* 1, 578₆. **EN** er knutr **fra** þat *Ág.* 48₄. oc er hann com til Noregs **fra** hann at *M.* 54₃₂. litlo síþarr com Jvarr vt oc **fra** þetta 167₂₁. Ok er Elena, kona Menelaus **frá**, at þessi inn ágæti konúngs sun var þar við land kominn *Trm.* k. 15 (38₂₆). en er Alexandr **frá** þessi orð *k.* 20 (50₇). Einn rícr oc raustr riddare . . . **fra** þessi tídennde *Str.* 51₂₈. — **Flt. 1.** nv hefir þv enn akit | þat er aþan **fragom** *Am.* 86₁₀. Ivudr qvazc heill at hondom | híers **fragom** (**Et.?**) þat gørva *M.* 134₃₂. — **Flt. 3.** byscopar **frogo** . . . þangatfær Martini *Hms.* 1, 572₂₉. lærcsvæinar Jóhannis **frago** andlát hans *GNH.* 145₁₆. þegar er fiandr hans oc uvínir **frágo** þat 149₃. es þeir **frago** iarteinir þessar *Mþb.* 71₄. þeir er þenna atburð **frago** *Str.* 81₂₂. Ok er kristnir menn **frago** andlat hennar *Hms.* 1, 5₃₂. þeir **fragu** þar þau tídennde *Ffb.* 2, 189₃. byskupar **fragu** . . . at Martinus var þangat von *Hms.* 1, 631₂.

Viðtengingarháttur.

Et. 1. aþr ec **fregæc** | folcvorþ at gram *Gkv.* 2, 6₃. — **Flt. 1.** Comtaþv af þvi þingi | er ver þat **frøgim** | at þv sac søttir *Am.* 101₂.

Nafnhátt.

brauztu við bragning nýztan | bág, þat kveð ek mik **frágu**
Hkr. 493₁₆.

Hluttaksorð.

margr þa froþr þicciz | er hann **freginn** erat *Hm.* 30₅.
gerðize einn atburðr, er síðan var víða **freginn** *Str.* 54₆.
Þessi tíðennde varo víða **fregin** 51₂₅. allt folket er kann
hana oc **fregit** hævir til hænnar 15₃₃. þetta var **fregit** vm
allt Brettlandd 51₂₆. Ok ek þess opt | of Yngva reyr | froþa
menn | of **fregit** hafðag *Frð.* 12₈. Gamalla uxna nöfn | hefi
ek gjörla **fregit** *SE.* 1, 484₁₆. hrútr sagði gunnari **úfregit**
allt um skapferð hallgerðar *Nj.* 33₆₄.

Nýislenska.

*Þetta sagnorð er eigi alltítt í hinu nýja máli. Það beygist
sumpart eftir hinni sterku beygingu sem í fornmálinu, sum-
part eftir a-flokki hinnar veiku beygingar.*

Nú tíð.

Framsöguhátt.

Et. 2. Hví þú, óðgöfugr | Atreifs miði | þeirra **fregnar**
mik | fróðra spjalla *KO.* 4, 225₇.

Nafnhátt.

Fýsir mig að **fregna** margs um flæðar-búa *JT.* 294₁₉.

Þá tíð.

Framsöguhátt.

Et. 1. til hans fra eg að færi | firtur allri Sorg | einn Hundrads
Höfðinge *Vb.* 13₃₇. mwgur Borgar með henne | margur fra
eg vtrynne 56₃₆. hann fra eg ædstur er 57₂₅. fra eg hann
yrde Sæmdar Mann 128₂₇. hans Son fra eg að Salma er
128₃₈. fra eg sig verde eingen 131₁₆. — **Flt. 2.** Frágut
ér eigi | af feðrum yðrum? *OK.* 4, 319₁.

Hluttaksorð.

Hefka ek sanna | **fregit** hersögu *OK.* 2, 21₂. til Capernaum hann **fregnad** fær, | **Frelsarenn** Jesus sie þar nær *Vb.* 62₈. Konguren sem þad **fregnad** fær | fyre þad Reide til sijn slær 63₁₅.

Freta.

Forníslenska.

fret, freta; fretom, fretem; frat, fræta; frótom, frætem; fretet.

Þetta sagnorð hefi eg að eins fundið í Et. 3. í þátíð fram-söguháttar: Griotgarðr giavrir nv sva oc treysti at iafmt í því oc frat við M. 60₈. Austmaðrinn spyndi til sveinsins, en hann frat við Dropl. 31₁₃. Í Lv. 17₄₄ er þetta sagnorð veikt: barn eitt hvarflaði þar á hellunum fyrir Guðmundi ok fret-aði.

I nýjislensku er þetta sagnorð veikt og gengr eftir a-flokknum.

Frjósa.

Forníslenska.

frýs, friósa; friósom, friósem; fraus (frera), *vth.* frøra, frera, frysa; fruum, frusom, frørem, frerem, frysem; frørenn, frerenn, frosenn.

Nú tíð.

Framsöguháttur.

Et. 3. fryss haf allt optlega a vetrom *ÓH.* 168₂₃. hann (brunnrinn) frýss þann tíma dags sem heitaz er *Stj.* 96₁₁. optlega oc fryss þat (vatnet) oc kœlezt *B.* 132₃₅. til þess er iorð fryss *Jb.* 289₈.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. þó at **friosi** fyrir ofan þó oc neþan *ÓH.* 188₇. þó at **friose** bæðe fyrir ofan oc neðan *ÓHm.* 57₃₁. þótt bæði **frjósi** fyrir ofan ok fyrir neðan *Fms.* 5, 23₆.

Nafnhátttr.

alldregi scal her corn **friosa** *ÓH.* 188₇. alldrigin skal her korn **friosa** *ÓHm.* 57₃₀. aldri skal hér **frjósa** korn *Fms.* 5, 23₅. áðr enn **frjósa** tók 167₇ (*Flb.* 2, 28₂₈). suo alldri matti **friosa** *Flb.* 2, 28₃₁.

Hluttaksorð.

Vindr var á norðan ok **frjósa**nda *Sturl.* 1,64₁₆.

Þátíð.

Framsöguhátttr.

Et. 3. ok **fraus** at hrími *SE.* 1, 42₈. þá voro sva mikil frost at **fræs** allan dryckinn *Frb.* 392₃₂ (= *Fms.* 9, 241₂). **fraus** inni skip Erlings *Fsk.* 178₅. **fraus** at honum klæðin oll *Finnb.* 21₁₇. fengu þó stor afall urdu aller aluotir ok **freri** at þeim klæðin *Flb.* 2, 98₂₂. — **Flt. 3.** urðu allir alvátir og **frusu** at þeim klæðin *Fbr.* 13₃₀.

Viðtengingarhátttr.

Et. 3. ok ætludu þess at bida, at skip Olafs konungs **freri** þar j hafninne *Flb.* 2, 28₂₄. at hann mundi Frey svo ávarðr fyrir blótin, at hann mundi ekki vilja, at **frére** á mille þeirra *Gísl.* 32₄. at **frysi** milli þeirra 116₁₆.

Hluttakssorð.

Þetta hluttakssorð hefir þrjár myndir: frøenn, frerenn, froseenn. Tvær hinar fyrstu eru hafðar í hinum eldri íslensku bókum, hín síðasta í norskum og yngri íslenskum bókum.

A. **frøenn:** var karls, er com, kinnscogr **frørinn** *Hým.* 10₈. var scipit sollit oc **frórit** *Mpb.* 31₂₅ (= *Bs.* 1, 355₁).

B. **frerenn:** ein tá hans hafði staðit or meisinum, ok var

sú frerin *SE.* 1, 276₂₆. 2, 299₂₆. menn ganga úti hjá húsun-
um . . . á frernum skóm *Fbr.* 15₂₅. váru þeir vátir ok
frernir *BH.* 53₁₉. skóklæði þeirra váru frerin 53₂₆. héngu
þær (brækrnar) um nóttina á þili, frernar 54₂. rjáfrit gekk
í sundr, bæði viðirnir ok þekjan frerin *Grett.* 85₁.

C. frosenn: þo at hann (vindrinn) blesi af norðanwærðri
frosinni heimsins síðu *SpR.* 58₃₀. Tre þau er stoðo með
frosnom rotom 18₁₀. hiorto frosin af langri heipt *Mar.* 60₁₀.
399₁₁. þeir er áðr eru frosnir af ástleysis kulða 99₆. 716₃.
ok sér, hvar at skórr Gísla liggja, frosnir ok snægir aller
Gísl. 31₁. var Sigmundur votr ok frosinn mjök *Ísl.* 2, 23₂₁.
aðrum fast frosnum a fotum *T.* 26₇. flestir menn voro
nockvt frosnir *Frb.* 447₈ (*Fms.* 9, 353₁₉). þeir (isarnir) hafa
frosit a hafino sioltu *SpR.* 47₂₅. þo at hafit se frosít 49₃₄.
þat (hafit) er bæðe frosit um vætrum oc sumrum 54₁₂.

Nýislenska.

frýs, frjósi; frjósum, frjósum; fraus, frysi; frusum, frysum;
frosinn, freðinn.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 3. því út fyrir kaupstaði islenskt í veður | ef hún sér
vogar, þá frýs hún í hel *BT.* 44₈. allt í helvíti brennur og
frýs *JH.* 176₁₈. glögt ég heyri' í þeim stormi stynur | stúrið
mannkyn og hugur við frýs *JÓ.* 128₁₃. Nú er frost á Fróni
| frýs í æðum blóð *KJ.* 38₄. Vatnið síast inn í holur og
rifur steinsins og frýs þar *Av.* 13, 101₆. svo að ekki frýs
TB. 6, 265₂₀.

Nafnhátt.

fer ver en skyldi | að frjósa ei þótt feginn vildi *GT.* 105₁₃.
hætt er við, að vatn kunni að frjósa á vetrum *TB.* 6, 265₁₈.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 3. Elskan fraus til fölska *Vb.* 191₁₅. Moldin fraus *Br.* 2, 97₅. upp af ísnum lagði gufu, er síðan fraus *HB.* 5₈.
— **Flt. 3.** skórnir frusu utan um þá *AK.* 94₃₅.

Hluttaksorð.

A. frosinn: botnfrosinn belgur hver | kúrir, þar sem hann kominn er *JH.* 25₁₇. Felldur em eg við foldu | frosinn og má ei losast 149₁₄. Allt er frosið úti gor *JT.* 80₁₉. Kalda fœtur hungruð hjörð | hristir á gaddi frosnum *KJ.* 18₁₂. frosin er nú heipt | úr fínu brjósti 43₂₁. en frosnum á barmi mitt vonarlauf grær *ST.* 32₂₀. yfir vetrarhauðrið hvíta, hrimgan ís og snjá, | strauma frosna, stirðnað hafíð, starir sólin lág 300₅. vera frosin | og vermast ekki *ÓS.* 41₁₂. þegar hún (moldarþekjan) er orðin gegnfrosin *Br.* 2, 97₁₁₋₁₂.

B. freðinn: þar sem allt var áður heitt | er nú kalt og freðið *JT.* 118₁₀. faðm sinn í freðinn karlinn leggur 235₁₄. harðviðrið freðinn svörðinn lamdi *GT.* 51₁₃. Karls við freðið klakaskegg | kærust dóttir hlær *ST.* 77₁₄.

Gala.

Forníslenska.

gel, gala; gølom, galem; gól, gœla; gólom, gœlem; gælenn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. sva ec gel, | at ec ganga ma *Hm.* 149₄. vndir randir ec gel 156₄. — **Et. 3.** hraðmælt tvnga, | nema haldendr eigi, | opt ser ogott vm gelr *Hm.* 29₂₆. lę teer klvngrs at knyia | keip en gelr í reipom *M.* 152₁₈. er hani gelr hvitr *Fs. Suð.* 69₄₃.

Nafnhátttr.

firir þui skaltu suo skiott at gala vm þetta vid konung

Ffb. 1, 182₆. þeir er vanir eru at hvæsa at höggormum eða gala til gorunar galldz *Hms.* 2, 550₁₈.

Hluttaksorð.

ginanda vlf, | galandi krako *Hm.* 85₄. brestr á sá galandi landnyrðingr *Bs.* 2, 49₁₅.

Þátíð.

Framsöguhátr.

Et. 3. gol vm hanom | i gaglvipi | fagrrædr háni *VspR.* 41₅. afl gol hann asom *Hm.* 160₄. rict gól Oddrvn | ramt gól Oddrvn *Og.* 7₅₋₆. hon gól galdra sína yfir Þór *SE.* 1, 276₁₈. þa gól hane *StH.* 171₂₁. Herodias gol opt at um liflat Johannis *Ps.* 847₃₅. svâ gól fyrr, þá er feigir | fólknárungar váru | gunnar haukr *Ísl.* 1, 161₁₉. En er hani gól þa riðu þeir þapan *Fs. Suð.* 135₄₄. — **Flt. 3.** ok golo þær æftir i staðenn *ÓHm.* 14₁₂.

Viðtengingarhátr.

Et. 3. at hann meonde fyrr honom .ijjvar neitt hafa an hane geóli *StH.* 171₂₂. Áðr or hneigi-hliðum | hárs ölgefjon sára | reiði-týrs it rauða | ryðs heyli böl göli *SE.* 1, 284₁.

Hluttaksorð.

Þetta hluttaksorð er venjulega haft sem lýsingarorð í merk-ingunni: óðr, vitlaus.

hans menn voro galnir sem hvndar eða vargar *Frb.* 6₁₃. þeir fóru galnir sem hundar *Eb.* 38₂₅. hliop hann (gríðungr-inn) a skóg ok varþ galinn *Frb.* 19₂₃. Þar er ok ein sú tíðrn at hennar uatn er sua gint ok galit at *Stj.* 84₂₅. Katilina barðiz sem hann væri galinn *Sýn.* 178₉. væn yfirlits ok galin i skapi *Gísl.* 138₂₃. allir er út komo urðu galnir *Fms.* 7, 187₉. var hann suo galinn fyrir þessi horkonu, at *Mar.* 1027₄. suo gladr sem galinn væri 1050₂₆. galinn útsynn-ingr *Bs.* 2, 104₂₇. er hane hefer galet *T.* 28₁₁.

Nýislenska.

Þetta sagnorð er nú veikt í talmálinu og beygist eftir a-flokknum; í bókum finnast bæði sterkar og veikar myndir.

Nú tíð.

Framsöguháttir.

Et. 3. Fagurt gól hann fyrri | fegur **gelur** hann þaðra *BT.* 111₁₈. **Gelur** nú gleði | við glasmunna *JH.* 5₁₃. Söng-fugl á greinunum gláður | **gelur** af elskunnar nægð *ST.* 53₃. hve rökkurfuglinn blítt í lundi **gelur!** 91₁₁. helztu kappana' úr heimsins sögu' hann velur | hverjum þeirra hann eina rímu **gelur** *GT.* 21₂₄. en myrkra-selur tíma telur, tönglar og **gelur** 44₅. áður en haninn **galar** tvisvar *Tang* 128₂₃.

Þá tíð.

Framsöguháttir.

Et. 3. fugsins, er **gól** fyrri | fagurt í lundi Braga *BT.* 110₁₆. fagurt **gól** hann fyrri 111₁₇. Á angurblíðu brunni | þinn bjarti svanur **gól** *ST.* 39₆. en manstu' að nornin **gól** þér galdur? *ÓS.* 32₁₆. Valva ein að nafni Gróa . . . **gól** yfir honum galdra sína *HB.* 42₁₀. gekk hann þá út í forgardinn og þá **gól** haninn *Tang* 131₁₁. Þá **gól** haninn annað sinn 131₁₈.

Viðtengingarháttir.

Et. 3. minntist þá Pjetur þess, er Drottinn hafði sagt, að áður en hanin **galaði** tvisvar, mundi hann hafa afneitað sjer þrisvar *Tang* 131₂₀.

Hluttaksorð.

Því á enginn mjer til meins | maður virða, nema **galinn** *BT.* 166₆.

Ganga.

Fornislenska.

geng, ganga; gongom, gangem; gekk, genga; gengom, gengem; gengenn.

Nútið.

Framsöguhátt.

Et. 1. þeir mvno mic þegar drepa ef ec **geng** heþan *Mpb.* 93₁₈. þicki mer þvi betr er ec **geng** yðr nerr *M.* 41₇. við þinni frændsemi **geing** ek allðri *JvC.* 61₂₇. Ec **geng** i gegu *SpR.* 160₂₈. — **Et. 2.** **gengr** þv við þat til frettar *Mpb.* 46₈. fyrr en þv **gengr** þar fram a stréti 55₁₆. ef þu **gengr** þenna dag eptir venio *Al.* 161₁₈. — **Et. 3.** Jesus **gengr** þa er mustereo *StH.* 86₃₂. þat **gengr** eitt fyr æll boþorþ 112₃₆. fyrr en hann **giængr** til scripta *GNH.* 197₃₄. **geingr** nu allðri af þeim *JvC.* 61₂₁. þa **gingr** sa a grið sin *Js.* 8₂₁. sem allra manna **gingr** i miðil 67₉. ef bufe **gingr** or kuium 100₄. oc **gingr** þar fe inn 101₆. eða **gingr** flokkr manna at garðe 109₁₆. oc sa **gingr** við er luka a 113₂₀. sa er **gingr** i lauka garð manz 134₁₁. og sva skiott **gængz** hann viðr i sinne skyro skilneng, at *T.* 31₁₄. meðan þeim **gængse** væl *GNH.* 103₃. — **Flt. 1.** epter dómenn **gængom** ver i holl guþs *StH.* 55₂₇. vér **gængom** inn i cristnena 100₂₃. sva **gængom** ver inn i himnadyrþ 100₂₄. þa **gongom** ver friþar goto *Leif.* 81₂₄. — **Flt. 2.** J hvertke hús es ér **ganget** inn *StH.* 122₁₁. þa er þit **gangit** til aptansöngs *Band.* 32₃. — **Flt. 3.** (þeir) **ganga** siþan i húset inn *StH.* 57₁₈. oc **ganga** þeir a tal *M.* 41₈. ef menn **gangazt** at i floccom tveim og beriasc *Ngl.* 1, 64₁₇. Síðan **gáz** á fylkingar *Eg.* 171₂₂.

Viðtengingarhátt.

Et. 1. oc **gangak** i elld brennanda *StH.* 113₄. egi þarftv til þess at ætla at ec **ganga** við frensime við yþr *Jv.* 51₁₃. Biði þér mik, at ek **ganga** heldr á hólm við berserkinn *Gl.* 4₃₇. Hialp mer oc styrk mik. at ec **gange** eigi af vegh þinna boðorða *B.* 100₂₀. — **Et. 2.** at þu **gangir** eigi frammar or farveg

þinom *Leif.* 94₁₂. mon konvngur egi þola þer lengr attv **ganger** á hans ríki *Jv.* 52₁₂. Hon suarar. at þu **gangir** nu þegar inn j stofu *Ffb.* 1, 507₃₄. — **Et 3.** áþr hann **gange** til matar *StH.* 110₃₄. **Gange** hann enn hingat til mals við mik *Jv.* 102₂₂. aðr sol **gangi** af þinguelli *Grg. i.* 1, 43₂₀. aðr hann **gangi** i brott 73₆. aðr við **gangiz** malit *M.* 179₂₅. — **Flt. 1.** at vér **gangim** allir j einn staþ *Jv.* 28₂₀. latom þat spyriaz at ver **gangim** vel fram *M.* 78₂₈. til þess at uer **gangim** hann (sannleiksins ueg) *Stj.* 25₇. — **Flt. 2.** Þess bið ek alla vara menn at þer **gangit** eigi í brot *Nj.O.* 187₂₂. villdum vér annat hvárt, at þer **gangit** af hvalnum *Fbr.* 23₁₃. — **Flt. 3.** at þeir fare eige at fíflscopom ne **gangi** glapstígo *StH.* 153₆. ec mon mela at þeir **gangi** inn *M.* 26₄. en ec get at þeir **gangi** allir inn 26₈.

Bodháttr.

Et. 2. gacþu eige með þeim *StH.* 186₁₀. gackþu inn i fagnop dróttens þíns 194₁₁. **Gacc** nu á scip með oss *Jv.* 106₈₀. **gongome** (=gang mér, gakk mér) *Grm.* 1₃. — **Flt. 1.** **Gongom** við i virþa hvs þat es við eigom *Mpb.* 40₂ **gongom** síþan sem skiotast a þingit *M.* 178₁₂. drekki menn uel ok geri sig glada ok **gongum** sidan at sofa *Ffb.* 1, 407₁₁. — **Flt. 2.** **Gangeþ** ér at andans forráþe *StH.* 117₉. **gangit** nu fram at betr *Jv.* 116₂. **Gangit** nu helldr baðir upp i turninn *El.* 85₇. þa **gangit** aull ut aa iordina *Stj.* 60₁₆.

Nafnháttr.

guf lét þa vatnit **ganga** yfir allan heimenn *StH.* 156₂₆. Þottoð mer er ek þatta | Þorkiæls liðar dvælia | (sazc æigi þeir sværða | song) i folc at **ganga** *ÓHm.* 9₈. meðan Glámr lét **ganga** töluna *Grett.* 85₃₀. hugr mun **gángast** | hilmisdóttur *Fas.* 2, 218₂₂.

Hluttaksorð.

oc lét sér soma at koma hingat i heim. út **gangande** fra meyar qviþe. en i dag fór sigrsæll riþeri til himins hallar út **gangande** ór tialldbúþ licams síns *StH.* 177₂₋₃ (*GNH.* 73₂₄₋₂₅) Björn fór á Hitarnes með þrjá **gangandi** gripi *BH.* 22₁₁. margum riddarom mæðr hanum **ingangande** *Þ.* 42₂₀.

uiliandi af hans brottsending ok aprkuamu uiss uerda. huart er honum uæri **utganganda** edr öðrum kuikendum af örkinne fyrir uatna sakir edr eigi *Stj.* 59₂₄.

Þátið.

Framsöguháttir.

Et. 1. **Geke** ec of akrenn *StH.* 203₂₁. Inn **gek** ek i hus þitt *Leif.* 81₈. ec **gec** i illan stað *GNH.* 194₄. **gecc** ek fram af munni hins hæsta *SpR.* 166₁. **gecc** ec fram af fagru hærþærgi 167₄. — **Et. 2.** þu **gecet** i hælli æinn *SpR.* 190₂₅. þu **gekt** á mitt valld *Eg.* 225₁. þu **gekk** þar heim *Grett.* 160₇. æ verandi i sama skola, sem þv inn **gekt** i þinvm barndomi *Mar.* 490₇. Eigi **geckt** þu vid mik til skriptar 736₃₄. — **Et. 3.** drottenn várr **geck** synþalauss til þislar várrar *StH.* 76₂. þa **geck** hann i eyþemorc 105₂₄. þa **geck** at honom einn af læresveinom hans 195₂₃. Síþan **gee** konungrinn undan merkionom fram *Ág.* 15₇. Honom **geese** þá hvgr við *Mþb.* 33₁₆. — **Flt. 1.** Medr samþycki **gengum** ver i guds husi *Stj.* 1₂₂. við huert fótspor er ver framm **gengum** *T.* 269₉. ver **gengum** nokkut eftir þinum fortöllum *Ffb.* 1, 402₁₀. — **Flt. 3.** Petrus oc Paulus **gengo** under þorum under hæfþa hlut *StH.* 3₃₅. fêtr efo oc adáms **gengo** til afgerþar 85₃. síþan er þar **gingo** saman at lægom Gyþinga 127₃₄. vætnen **gingo** yfer alla verolldina 156₃₄. Aprer guþspialla menn **gingo** a iorþo með dróttne 181₂₈. **gingo** þar hvern dag i kirkio 207₁₃. þa **gingv** þeir enn apr i söinn *Jv.* 5₂. oc **gingo** apr i síoenn 5₇. æýxn **gingo** vp ór sænom 5₁₅. .iii. æýxn **gingo** vpp ór sæ 5₂₂. þeir **gingo** apr allir i sæinn 5₂₉. **gingv** þeir alvaprþar 13₆. oc **gingo** þeir .iii. á malstefno 16₂₉. nv **gingo** þeir af þessi malstefno 18₁₆. þeir keisari **gingo** yfir brvarnar 30₉. svmir **gingo** apr til heiþne 35₆. þeir toku vapn sin baðer ok **gingu** út *Finnb.* 60₆. ok **gingu** þegar i milli þeira 66₂₂. þegar **gingu** i sundr .iii. rifin i pilltinum 67₂₂. þa **gingu** menn at 73₆. Síðan **gingu** þeir Þórólfr inn i stufu *Eg.* 27₂₄. **gingu** Norðmenn hart framm 42₈. sumer **gingu** á land 52₂₁. Marger aðrer viner Auluiss **gingu** fyrri konung 77₂₁. **Gingu** þá til matar 234₈. En á várum **gingu** naut Steinars mjög á Staksmýri 295₂₄.

Þann dag **gingu** menn í þingbrecku 302₁₇. — þeir **gengose** at móte *Mþb.* 54₈. es þeir **gingose** at móti 54₁₁.

Viðtengingarhátr.

Et. 1. þat hafða ek ætlat, ef ek **genga** móti þeim, at ek skylda eigi beggja missa *Gl.* 28₁₉. — **Et. 2.** at þv scylldir yrkia viso aþr þv **gengir** inn *M.* 188₁₇. Nu villða ek. at þu **gengir** út *Finnb.* 15₈. réttara væri nú at þú **gengir** einn fram á vigvöllinn *Trm.* k. 21 (54₁₁). vilda ek, attv **gengir** eigi þeim orðvm a back *Fs. Suð.* 60₂₆. Ek villða goðr dreingr at þú **ginger** inn í stufuna *Eg.* 216₉. — **Et. 3.** þa vas ret at enn batzte **gingi** í gisling fyr hann *Eluc.* 36₁₆. þot þeim **ginge** illt til *StH.* 87₃₁. at þa væri síþr hégt at órøkia ef meþ riki **gingi** 141₃₁. at pétr **gingi** a mót simoni *Mþb.* 79₁₆. þar allt sem dansk tvnga **ginge** *Jv.* 16₂₂. þa mikl-omz ver aller af ef at þesso **ginge** 18₁₂. — **Flt. 1.** at vér **gengim** at röngu *Fms.* 8, 241₁₇. þo at vær **gæingim** helldr firir blidu en stridu *Ffb.* 1, 314₁. — **Flt. 3.** at guþs log **gengi** ricra helldr an ovenia vándra manna *StH.* 159₉. konungr spurði huersu **gengi** málin *JvC.* 69₁₆. honom þyckir enn sem .iii. æýxn **ginge** vpp ór sáenom *Jv.* 4₃₁. aþr en þeir **ginge** í malstofona 11₄.

Nafnhátr.

þar hyck ek fast hins frækna | fylking Haralldz **ginngo** *Frb.* 237₃₇. Skólms frá ek hart með hilmí | hvatum norrænna skatna | Yggjar báls í éli | erfingja fram **gingu** *Ísl.dr.* 13₈.

Hluttaksorð.

Búi er fyrir borþ **gingenn** *Jv.* 118₁₆. ok þótte nér sem hann være af viti **ginginn** í harmi sinom *Ps.* 130₈. þa er .xxx. manna ero útt **gingnir** *Jv.* 87₂₆. **handgengnir** menn *Jb.* 249₁₂. veit engi hvert þeir hafa **gengnir** verit *F.* 88₁₂. allra **handginginna** manna *Js.* 14₁₉. Þæssum þrættan **utgengnum** *T.* 29₁₆. þo at baðer iatade **wiðrgengna** glæpi *SpR.* 151₃₃. huert er fru min **gængin** *Str.* 8₂₆. Þessar gotor glotonar verþa **gengnar** *Leif.* 1₁₃. þwi næst a hann at biðia wægðar oc miskunnar firi **wiðrgengnar** afgerðer *SpR.* 156₃.

en ef hiun ero oll or þę **gengin** *Jb.* 247₁₁. guþ veit allt þats yfir mik hever **ginget** *StH.* 106₂₆. hvat herfilegast hefer yfer oss **ginget** 106₂₉. alla hlute þa er a þeire nótt hafa yver hann **ginget** 109₁₁. þapan fra er þær hæfþo saman **ginget** 128₁. egi hefþa ek **gingitt** með þer ef þig hefþi sva dreymt *Jv.* 6₃. hafa þeir Vagn **gingit** þar i gegnum fylkingina 112₁₉.

Nýislenska.

geng, gangi; göngum, göngum; gekk, gengi; gengum, gengjum; genginn.

Nútið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. Því **geng** eg einn | og óstuddur *JH* 99₁₃. meðan eg **geng** til grafar minnar 220₁₁. Upp! glaður nú ris eg af grösugum blett | og **geng** meðan endist mér dagur *ST.* 79₁₅. meðan eg **geng** upp stigann *PP. NS.* 60₉. — **Et. 2.** Aumir eru allir | óreynd er þú | ástar alglast | í augu **gengur** *JH.* 205₁₆. sá væri sæll, er veg sinn gengi, | sem veg þinn björt þú **gengur** nú *KJ.* 127₂₄. Þú **gengur** með tvær þjóðir *Tang* 15₃₁. — **Et. 3.** Hver er hin grátna, sem gengur um hjarn *JH.* 50₁₁. Frægur er sá fremstur **gengur** *BT.* 15₁₇. — **Flt. 1.** og Glæpum öllum **göngum** fra *Vb.* 169₆. — **Flt. 2.** j Guþs Rijke ei **ganged** inn *Vb.* 48₂₁. — **Flt. 3.** hallter **ganga** og hlaupa *Vb.* 2₃₄. Til hans þa hallter **ganga** 26₃₆. Grænkar stekkur | glöð í brekku **ganga** kná | börnin þekku bóli frá *JH.* 156₁₅.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. Ef þú vilt, að eg **gáangi** aptur í orustu *Il.* 1, 64₈. Hitt er ráð annat, | at ek á holt upp **gáangi** *OK.* 5, 224₂. — **Et. 2.** Heldurðu kannske að jeg muni horfa með rósemi á að þú **gangir** í eina sæng með öðrum manni *Ið.* 1, 168₂₅. — **Flt. 1.** En það er bezt við **göngum** afsíðis *Rób.* 99₁₉.

Boðhátr.

Et. 2. Heim nú **gakk** | til hallar þinnar *OK.* 2, 129₁. **Gakktu** með karlmannshug að ströngu starfi *JH.* 43₁₃. **gakk** ekki nær *Tang* 30₃₁. — **Flt. 2.** **ganged** þui vt a Gatnamot *Vb.* 61₂₂. **ganged** ei vt þui það er spie 67₁₃. **gangið** að skóða | í guðs musteri! *JH.* 61₁₆. nú **gángið** vel að verkum *JT.* 9₉. **Gángið** til búðar Akkílls Peleifssonar *Il.* 1, 14₂₇.

Nafnhátr.

Þá fór Pjetur útbyrðis og tók að **ganga** á vatninu til Jesú *Tang* 107₁₇. enn hun fieck Ordlof vt að **ga** *Vb.* 142₃₂. enn fylgdenn öll skal epter **gæ** 176₃₀.

Hluttaksorð.

En er nær fjórðungr lifði nætur, kom Jesús til þeirra **gangandi** á vatninu *Tang* 107₁₁.

Þátíð.

Framsöguhátr.

Et. 1. **Gekk** eg í Gripskógi | gola þaut í laufi *JH.* 124₁₄. Eitt sinn einn jeg **gekk** um grund *KJ.* 147₁₉. fyrst að jeg **gekk** þar inn á annað borð *GT.* 80₂₀. Svo **gekk** jeg dapur grænar fram um brautir *ST.* 44₉. — **Et. 2.** so aatsamlega a allan hætt | ædur enn þu **giegst** til Pijnu *Vb.* 91₆. fyr huøria Grein | so **giekstu** ein | göfug að tiallde mijnu 140₃₅. Þegar skær um bláa **gekkst** þú braut *KJ.* 10₁₀. festum þar fegin-sjón | fram þegar **gekstu**, Jón! *ST.* 161₁₃. **Gekkstu** þá til, gyðja *Il.* 1, 18₄. — **Et. 3.** Aðkomukonan **gekk** með öndina í hálsinum racleiðis að rúmi sjúklingsins *PP. NS.* 41₁₈. hann **gekkst** hvorki fyrir gulli né silfri *PM. Ág.* 78₁₄. — **Flt. 1.** við **geingum** fámennir upp undir Aresarvegg *Il.* 1, 96₁₁. Nú **gengum** vjer lengi *Þús.* 2, 113₃₂. Við **gengum** inn í skóginn *Rób.* 99₂₁. **gengum** við þá inn í borðstofuna *PP. NS.* 77₉. — **Flt. 2.** Gieste veittud mier greida, | **giengud** og til mijn þa *Vb.* 68₄. Geste ei veittud greida | **geingud** þa sijst til mijn 68₁₇. áðr enn þið **genguð** framm á mig *FP.* 93₃₂. — **Flt. 3.** heldur **geingu** allir til móts við hann *Il.* 1, 23₁₉.

þar er þeir **geingu** 45₁₄. Hinar ædri stjettir **gengu** á undan í spillingunni *Ið.* 4, 102₂₀.

Viðtengingarháttur.

Et. 1. Svaraði jeg því um, að jeg **gengi** fúslega að fyrri skilmálanum *Pús.* 1, 32₁₉. — **Et 3.** hann gruna tók, hvi grátið sprund, | svo **gengi** þar um næturstund *KJ.* 134₁₅. — **Flt. 3.** *Eldri mynd:* prestar fra eg i seckium **geinge** *Vb.* 133₁₀. Þeir sýndu þeim, að meðan þeir **gengi** soltnir í myrkrunum, lifðu aðrir á vinnu þeirra við glaum og gjálifi *Skír.* 88, 66₃₁. — *Yngri mynd:* að það væri hætt við, að þeir **gengju** í samband við kristna menn í Japan *Ið.* 3, 252₁₉.

Hluttaksorð.

Höfuðlaust heita | heimili má, | er bóndinn er | á brottu **genginn** *JH.* 185₂₅. Hvi er hinn sterki' úr hafi bláu **genginn?** 195₁, við **genginn** ástar gæfuhag | þá grættist hetjan snjalla *ST.* 233₁₁. Nú er hann gláður gráts af láði | **genginn** þangað sem mein eru engin 277₂. En er hann var **genginn** úr skugga um það *Pús.* 1, 3₁₇. hann var nærri **genginn** af vitinu 42₁₂. allur Spánn er **genginn** honum til handa *PM.* *Ág.* 89₃. **Gengin** er tíð, þá lopt og lög | Valkyrjur riðu í leiptra ljóma *ST.* 151₁₀. fugla, sem vappa aftr á bak og áframm um **gengnar** brautir *FP.* 122₂₃. Þá mun sá takmörk tíðar setti, | og telur hreldra **gengin** stig, | og sem upp beygða reyrinn rétti, | reisa úr dupti einnig þig *JT.* 116₁₆.

Gefa.

Forníslenska.

gef, gefa; gefom, gefem; gaf, gæfa; gófum, gæfem; gefenn.

Nú tíð.

Framsöguháttur.

Et. 1. Braúþ þatz ek **gef** til lífs heime *StH.* 127₄. far sva nv (at) ollo sem ec **gef** raþ til *Jv.* 52₈. þa **gef** ec þer vpp halft ríkit 79₃₀. — **Et. 3.** hann **gefr** oss iþron at eige ørvilnemsc ver *StH.* 76₂₃. þui **gefr** hverr friþ øþrom

126₃₄. En þa er hann hafþe ritit. þa gefse honom málet 11₃₁. — **Flt. 1.** heldr gefom ver rikismonnom fé til at þeir efle oss i gegn logom *StH.* 67₃₅. sva sem ver fyrgefom þeim es oss misbióþa 118₁₁. sem vér fyrgefom gørsamlegar óvinom órom 179₁₇. — **Flt. 2.** Ef ér fyrgefep monnom synþer þeirra *StH.* 179₁₉. En ef ér fyrgefep eige 179₂₀. Fyrgefnar scolo synþer þeim monnom es ér fyrgefep 73₁₇. — **Flt. 3.** Þeir gefa eige gaúm guþs boþorþom *StH.* 164₅. þeir ero cap-endr i mustere er fe gefa ricismonnom *Leif.* 73₄.

Vidþengingarhátr.

Et. 1. Þót ec gefa alla eigo mina æmom *StH.* 113₃. Vileþ ér at ec gefa yþr conung Gyþinga 173₈. — **Et. 2.** nema þv gefe til friþar nacqvát *Mþb.* 93₁₄. Ec vil attv gefir Sveine konvngi dottor þina *Jv.* 90₁₅. ænscis annars en þu farer or lande oc gefe upp rikit *ÓHm.* 17₃₈. — **Et. 3.** oc gefe hann oss hágt oc rótt lif *StH.* 70₂₂. En almáttegr guþ gefe oss her viprauka i góþom atferþom 111₇. at guþs sonr gefe oss elifan friþ 126₃₃. oc oss gefese scilning 123₃₀. — **Flt. 1.** at vér gefem fé æmom monnom *StH.* 218₂₇. þat vill hann, at vjer gefim til allir gerðarmenn *Nj.* 123₂₅. — **Flt. 2.** nema er fyrgefep hveriom es viþ yþr misgerer *StH.* 34₂₉. Hyggit at er, goþir drengir! at þer gefiz sva i þessi sokn at yþr se eigi amelanda! *Fs. Suð.* 144₅₅. — **Flt. 3.** hældr bið þu at þer fyrigæfese hinar fyrri (misgerðir) *GNH.* 22₃.

Boðhátr.

Et. 2. Gefþu oss i dag *StH.* 31₃. fyrgefþo þeim synþ þessa 68₃. fyrgefþu oss synþer órar 118₁₁. Guþ gefþu dóm þinn conungi 162₂₉. Gefþu fateókiom 192₃. Gef vþ sverð þitt *Þ.* 102₂₃. Gef þessom manni grið 109₁₃. — **Flt. 1.** Gefom þau déme þeim er hia oss ero *StH.* 65₃₅. Gefom viþ ocr nomn ænnvr *Mþb.* 36₂₅. Gevom gorlla gaum at *B.* 130₃₅. Gefome nv sem bezt *M.* 159₂₅. — **Flt. 2.** fyrgefep þer honom af ællom hug *StH.* 34₂₈. Gefep ei til þess mestan cost 217₂₇. gefit henne mat *Mþb.* 102₁₃. gefit valþom fé 123₁₃. gefit vpp þetta mal *M.* 178₂₄. gevet mer grið *Þ.* 99₁₀.

Nafnhátr.

Þat er oss skylt at gefa vax til paska kertes *StH.* 70₈.

Niðungr konungr vill **geva** honum dottur sína *P.* 158₃. þau þann at meyar þær er þionat hæfþo i musteri guþs skyllði . . . **gefasc** epter síþ þíóþar *StH.* 133₇. oc mvno ýþr **firgefasc** synþer ýþrar *Mþb.* 98₁₃.

Hluttakssorð.

Af þessarre hans halæitre hugsan hitnar hans hiarta, **gæf-
ande** (=gefanda) hæita ælldlegha gneista hæilagra hugrenninga *T.* 19₁₅. at þær skalo aller snuaz mote Thomase erkibyskupe . . . **gefande** honum þa sok 106₁₇. sem tungur gloannde oc alla vega af ser ællz gneista **gevannde** *B.* 28₃₀.

Skyldarorð.

ef ek sege þat valld uera **uppgefanda** saker konungsens uilia *T.* 93₅. þer dæmdut Baraban manndraparann helldr **uppgefanda** *Ps.* 24₂₂.

Þátið.

Framsöguhátt.

Et. 1. Ec **gaf** þeim bjartleik þann es þu **gafst** mér *StH.* 170₁₅. til hiuscapar oc yndis **gaf** ec þer konona *SpR.* 140₁₂. ec **gaf** þwilic dæmi folki guðs 182₃₀. ek **gaf** þa vndir yðvart valld *Stj.* 389₃₂. — **Et. 2.** at þeir se biartleic þann es þu **gafst** mér *StH.* 170₁₉. Ertv sa maþrenn er mer **gafst** rapit *M.* 24₃. þu **gafst** mer þetta it goða suerð *El.* 30₁₇. þat hit mickla haugg, er þu **gafst** mer 111₂. þv minn herra gvð **gafst** þenna kinnarkialka i havnd mer *Stj.* 414₃₁. þessa skikkju **gafst** þú, flosi, höskuldi *Nj.* 116₅₀. þv **gafst** mer þina dottor *P.* 94₁₀. Hueria sæc **gafstu** honum 245₂₁. þat verð, sem þu **gafst** mot þeim *Mar.* 797₂₇. — **Et. 3.** **gaf** hann oss boþorþ *StH.* 76₂₂. unz cristr **gaf** en nýio (læg) 189₃₂. þa **gafse** hliop gótt afalpyþo *Mþb.* 41₂₃. sva **gafse** nv oc Steigarþori oc Agli *M.* 139₂₁. hinn veg **gafse** þeim 159₃₀. **Gafz** nu upp þinget *T.* 95₅. sem fundrenn **gafz** upp 183₁₅. **gáf-
umk** (=gaf mér) íþrótt | úlfs of bági *SE.* 1, 238₂₀. Ræs **gáfumk** reiðar mána | Ragnarr 374₁₁. — **Flt. 1.** allt þat er ver **gafvm** ýþr *M.* 22₂₆. en ver aller blinder varum, er ýþr

gafum þat raað *T.* 190₁₂. — **Flt. 2.** oc **gófoþ** ér mér þá at eta *StH.* 218₁₇. **gofofþ** ér mer at eta *Eluc.* 38₁₃. þat fingrgull er þer **gavot** mer *Str.* 23₁₀. þer oc allir hæðingiar **gafut** tru yðra *El.* 103₁₆. þa **gafu** þer mér þat alt *GNH.* 98₃₀. þer **gafut** honum af yðarre millde *T.* 227₉. — **Flt. 3.** en þa hlyþne **gofu** Gyþingar honom at sok *Eluc.* 36₅. Heiþner menn **gófo** nófn solmerkiom *Rimb.* 32₁₃. Einn hlut fiár síns **gæfo** þar goþe *StH.* 127₂₇. Annan hlut fiár síns **gáfo** þar gorvalla stafkþrlom 127₃₀. þeir **gofu** fe varþhallz monnom *Mþb.* 81₂₆. þa **gofu** þeir fé .ii. hundraþs höþþingiom 94₂₅. hvi þu viðdóms brunnr scapaðer þa luti, er ægi **gafose** væl *GNH.* 195₁₀. þa **gafvz** Norþmenn vpp *M.* 150₂₅. þeir **gafuz** honum i ualld *Stj.* 85₃₃.

Viðtengingarháttur.

Et. 1. ef ec ætta þat frialst, þa **gæfa** ec þat ægi sambornum brøðr minum firer hina rikastu borg *El.* 30₇. til þess at ek **gæfa** þer þetta sama land til eignar *Stj.* 111₁₅. — **Et. 3.** at hann **gæfe** reþn a iorþena *StH.* 35₁₆. ef hann **gæfe** yþr fé sin 53₂₆. af hui almáttegr goþ **gæfe** þat vellde i gegn þessom manne 104₁₆. at hann **gæfi** þeim heilso *Mþb.* 75₇. Þórólfr bað fauður sinn at hann **gæfi** Birni eigi þetta at sauk *Eg.* 109₁₆. — **Flt. 3.** bidia til solar ok mána. at þau **giæfi** andsvör spurðum lutum *Al.* 174₂. konungr spurði hvart þeir Danir **gefi** (=gæfi) sic vp fyr þeim *M.* 82₃₃. hann eyddi mioc viþa aþr þeir **gefiz** (=gæfiz) vpp i hans valld 144₇.

Hluttaksorð.

vas enn helge ande **gefenn** postolom *StH.* 74₃₄. þeir hluter aller ero af æNdenne honom **gefner** 116₁₈. ef einom være aller **gefner** 121₁. þeir hluter. es sva ero deilsamer. at ekki eýþasc fyr æþrom. viþ þat es æþrom ero **gefner** 121₈. Sia mæR mon guþi helgoþ vera oc honom **gefen** til þionosto 132₂₈. vas anna **gefen** þeim manne es cleophas hét 200₂₆. her þarf at synþer se fyrgefnar 34₃₀. er aþr ero fyrgefnar synþer órar 52₂₇. þa er hon hever þann aldr er aþrar meýjar ero manni **gefnar** 132₂₆. siþan es guþ hafþe en forno loþ **gefen**

22₂₃. þa es honom er siálfráþe til þess gefet 118₃₉. ef ein-
om være allt gollet gefet 120₃₆.

Nýislenska.

gef, gefi; gefum, gefum; gaf, gæfi; gáfum, gæfum; gefinn.

Nútið.

Frum söguháttur.

Et. 1. Guði gef jeg sál mina | en grami fjör mitt *BT.* 82₁₃.
gott þeim kaupið gef jeg 128₁₀. helminginn af eigum mínum
gef jeg fátækum *Ið.* 4, 390₁₄. — **Et. 3.** blessi þig jafnan og
efli þitt ráð | guð, sem að ávöxtinn gefur *JH.* 52₃. nær æsku-
fjórið fyrsta sinni | faguandi drekkur Lofnar minni | og gefur
sig á hennar hönd *KJ.* 159₁₄. hann, sem svipti, gefur giptu
GT. 100₉. — **Flt. 2.** Þið gefið ykkur, Íslendingar, fala *GT.*
61₂₃. mun eg því yður | alla sæma | gjöfum ágætum | ef mér
gefizt vel *JT.* 63₁₆. — **Flt. 3.** þeir giefu illum Are | jnn-
gang tuisuar sinnum *Vb.* 23₁₃.

Viðtengingarháttur.

Et. 2. Bid eg þu giefer vel gaum að mjer *Vb.* 2₁₆. vona
jeg að þú gefir mér fyrir hana (söguna) þriðjunginn af lífi
þessa kaupmanns *Þús.* 1, 39₃₂. — **Et. 3.** eilífur guð mjer
gefi | geði með sama' að kveðja *BT.* 6₅. hverr hafi til taks
skjöld sinn, gefi og hinum fótfráu hestum vel að eta *Il.* 1,
42₁₇.

Bodháttur.

Et. 2. gef oss lastvart að lifa hjer *BT.* 182₃. Ljúfi! gef
mér lítinn koss *JH.* 215₁₅. Tárast eg get ei, grátsins flóð |
gef þú að létti hrygðarmóð *ST.* 135₆. heldur leirugt gef mér
gull | enn gyltan leir 187₈. vægðu mjer og gefðu mjer frest
Þús. 1, 25₁. gef, að eg vinni á þeim manni *Il.* 1, 106₂₀. —
Flt. 1. fridar oss Guð vor godi | því giefum Frid þeim oss
bidia *Vb.* 63₃₆.

Nafnhátt.

gíefa so Gull vid Eire | að girnast Suikarans Ræd *Vb.* 101₂₂. Því lýða vildi' hann gagn ei **gefa** | að geta sjer með því heimskra lof *BT.* 179₇. Títus var eigi vonlaus um, að Jerúsalem mundi **gefast** upp varnarlaust *Ið.* 4, 121₉. Títus reyndi að telja þá á, að **gefast** upp 123₁₆.

Hluttaksorð.

Reist smíð þessa | í Róm suður | Albert Thorvaldsen | fyrir árum tólf, | ættjörðu sinni | Ísalandi | **gefandi** hana | af góðum hug *JH.* 64₃.

Skyldarorð.

Höfundi Tistrans rímna er auðsjáanlega sök á því **gefandi**, að hann valdi slíkt efni *JH.* 313₂₅.

Þátíð.

Framsöguhátt.

Et. 1. Í þetta sinn **gaf** jeg samt litinn gaum að fegurð náttúrunnar *JH.* 253₂₁. gleymdi' eg gefnu heiti | og **gaf** henni kossinn *BT.* 224₆. — **Et. 2.** Son þinn godann at **gafstu** mjer *Vb.* 5₁₄. glötudum Giæsku synder | **gafst** oss þinn kiera Son 28₅. þú **gafst** mjer um daginn nokkrar sveskjur *JH.* 262₂₅. Gretti hetju **gafstú** móð *KJ.* 58₁₅. margt heilræði, er þú drógst af blómunum og **gafst** mér *Blk.* 37₈. — **Et. 3.** Albert Thorvaldsen | ættjörðu **gaf** *JH.* 64₆. Fyrir drykk af mærum mímisbrunni | manna faðir auga **gaf** í veð *ST.* 156₁₆. Tarentuborg **gafst** upp fyrir Rómverjum *PM. Ág.* 65₁₂. — **Flt. 1.** Gest so að greida veittum, | **gáfum** þjer Klæde hier *Vb.* 68₉. hvenær sáum vjer þig þyrstan og **gáfum** þjer að drekka? *Tang* 125₂₄. — **Flt. 2.** Af því að þjer **gáfuð** kaupmönnum fje til þess, að flytja hingað hesta *PP. Sms.* 67₆. Eg vona, að þer og maður yðar hafið ekki gleymt því lofordi, sem þer **gáfuð** mér *PP. NS.* 81₁₂. Hungraður var jeg og þjer **gáfuð** mjer að eta *Tang* 125₁₉. — **Flt. 3.** Þjónarnir, sem viðstaddir voru, **gáfu** sig þá fram, *Pús.* 2, 168₂₀. margir sveinar Akkea **gáfu** sig undir vald þitt *Il.* 1, 68₂₂. stund-

um gáfu menn sjer eigi tóm til að matreiða það (kornid) *Ið.* 4, 124₁₈. þeir gáfu þeim í skyn, að þeir kynnu sjer ekki hóf 375₂₄. margar borgir gáfust upp 109₂₄. en allar gáfust þær þó um síðir upp 116₁₁.

Viðtengingarháttur.

Et. 2. mætti jeg þá ekki vona, að þú gæfir upp þessum veslings aumingja þriðjung þess, sem hann hefir misgert? *Þús.* 1, 28₁₅. — **Et. 3.** hafa ei Sorg nie Heilsubrest, | ef Herran giæfe mier leinge frest *Vb.* 110₃₉. Hann beið nú þess, að sér gæfist færi á að ráða á Grikki *PM. Ág.* 47₈. Frakkar biðu þess, að færi gæfist til, að gjöra þeim ráðningu 260₁₃. — **Flt. 2.** ef þér för at eins | fremðit mína | ok gjafar gæfit mér | glæsilegar *OK.* 11, 181₇. — **Flt. 3.** *Eldri mynd:* hugðust þeir mundu verða heilagir, ef þeir lifði einlifi, og gæfi nákvæmar gætur að sínum innra manni *LLH.* 30₅. *Yngri mynd:* að menn yrðu sáluhólpnir, ef þeir gæfu kirkjunni gjafir *PM. Ág.* 109₁₆.

Hluttaksorð.

Árna Friðrik sjötta | at fá megi sjá | barnabörn | brúðar nýgefnnrar (=nýgefinnar) *BT.* 127₄. en gangir þú ekki þeim á vald, þá verður þessi staður gefinn í hendur óvinunum *Tang* 71₂₁.

Geta.

Fornislenska.

get, geta; getom, getem; gat, gæta; gótom, gætem; getenn.

Nútið.

Framsöguháttur.

Et. 1. getec at þat sé hegóme mikill *StH.* 98₁₆. at því er ec get til *Jv.* 97₂. — **Et. 2.** Eigi getr þv allner *M.* 39₃₃. ec veit at visu at ei getr þu borit mic *Str.* 55₁₅. — **Et. 3.** getr hann at lita þar mann *StH.* 167₂₇. berr hann þa

sigr af þeim es hann getr teygþan fyrra til meíngeorþar 179₃₉. þar er hværr maðr geze með synd *GNH.* 49₃. getz mer nv vel at *M.* 99₂₂. — **Flt. 1.** ef vér getom þat at øss at vera víþ þa menn góþer er øss geora í gegn *StH.* 44₈. en ef ver getum ægi þessu a læid komit *Flb.* 2, 146₁₃. — **Flt. 2.** ef þer getið læyst (gátvna) innan þessa .vii. daga *Stj.* 411₃₁. ef þer giętið ægi gatv mina læyst sva at mer liki 411₃₃. — **Flt. 3.** En sumer geta at hann hafi fvrir borþ fallit *Ág.* 40₁₂. þa geta þeir at lita huar menn ganga utan eftir uelli *Flb.* 2, 167₁₆. þess geta menn, at þar hafi verit Loki Laufeyjarson *SE.* 1, 180₂₁. morg tócn getasc af verpleicom. oc bénom sancti Mathei apostoli *Mþb.* 124₁₄.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. Ec biþ . . . at fyrr geta ec bét synþer minar en ec fara ór heime þessom *StH.* 148₆. ek se ægi at ec geta halldit ykkir firir vvinum vorum *Flb.* 1, 300₃₅. kviði ek eigi þvi, ef ek lifi, at ek geta eigi hefnt þessa atviks *Grett.* 176₃₁. — **Et. 2.** hvat hann mon vilia til leggja attv getir efnt heitstrenging þina *Jv.* 97₁₄. Vera ma þat . . . at rett getir þu þessa *Flb.* 1, 349₁₁ (= *Fas.* 1, 320₆). — **Et. 3.** nema hann geti þann quið *Grg. i.* 1, 38₂₄. 43₁₅. Ero nockorer menn þeir er þer getise eigi at *M.* 167₃₁.

Bodhátttr.

Et. 1. get ecki þa vm ferþ þina fyr oþrom monnom *M.* 36₁₇. get ecki nu bardaga! *El.* 85₇.

Nafnhátttr.

en viliom eige þess biþia es ver ættem mesta þorþ at geta *StH.* 9₉. Wil ec nu þess geta fyr yþr hvar til þau vandeófe scola øss leiþa 44₂₇. Ørvilnon es þat næst at hyggiase eige muno beót geta synþer sínar 136₂₂.

Þátið.

Framsöguhátttr.

Et. 1. oc er nv sem ec gat aðr at Eyvindr er at øngo

obvenn *M.* 42₂₇. oc flypi eigi fyrr sem apr **gat** ec 156₃. Sva sem ec **gat** aðr *GNH.* 125₃. Drecinn brvnr nv fram váno brápara. sem ec **gat** apr *ÓHm.* 92₃. huergi **gat** ek honum vikit *Flb.* 2, 136₃₄. — **Et. 2.** Fvr skommo apr **gatzu** at þu mattir eigi sia ondina *Leif.* 132₂₅. þa **gatzv** mic *Str.* 44₁₉. Ec em Þiðricr svnr Þetmars konongs af Bærn sem þv **gatz** *P.* 113₂₁. sem þv **gaz** til 194₂₉. — **Et. 3.** mær **gat** son *StH.* 79₂₆. es maþr **gat** eige erfingia við cono sinne 128₅. Þui **gat** hon þess við 140₁₈. henni **gaz** ecki at þessi ætlan *Finnb.* 63₂₁. ok **gaz** honum geyse illa *T.* 169₇. — **Flt. 1.** sem ver **gótom** fyr stundo apr *StH.* 156₁₉. með þui nafne sem ver **gatom** *Str.* 18₃₁. sem ver fyrre **gátum** *T.* 27₁₇. sem ver **gátum** fyrr at var 29₆. sem ver fyrr **gatum** 39₆. — **Flt. 2.** þer **gatuð** litlu fyrr í yðarre rœðu þeirra luta *SpR.* 14_{9.27}. æpter þvi sœm þer **gator** i hinu fyrra orðe 56₁₇. er þer **gator** ænn fyrr i yðarri rœðu 56₂₈. þeir luter er þer **gatur** 58₁. þer **gatur** þæss mioc longu 59₃₅. þæss **gatur** þer 60₆. þer **gator** þæss er mer þycki liclict 126₁. mæðr þvi oc at þer **gator** þærs 127₃₃. — **Flt. 3.** **gôto** menn enger með ællo i spor þeim stigit *StH.* 127₂₅. þeir er heriat **gôto** himinriki 159₄. þeir **gôto** hlapeþ ernenom *Mþb.* 26₉. sumir **gáto** log af guði *GNH.* 107₁. **gáto** þeget þa løyfi at iarða liket 157₂₈. þeir **gáto** eigi fyrir þeim söcom borit quið þann *Grg. i.* 1, 64₁₈. enn **gatzv** þo æigi vvnnit borgina *Stj.* 385₁₁. þau **gatu** bratt son *Flb.* 1, 289₂₀.

Viðtengingarháttir.

Et. 1. ef ec **gæta** þenna raþa kost *Jv.* 40₂. Ef ec **gæta** apr enda heitstrenging mina 126₁₈. ok væri þat **gæfa**, er ec **giæta** fellt þik *El.* 107₇. — **Et. 2.** **Gætir** þú þangat komizt *Grett.* 155₁₅. — **Et. 3.** er hann **gæti** rapit ór þessom vanda *Jv.* 13₁₆. kono þeirrar er honom væri mikill some í ef hann **gæti** 39₂₆. — **Flt. 1.** ef ver **gétim** drepit Magum *Fs. Sud.* 41₁₀. — **Flt. 3.** oc fyr þær sacar **gæti** þeir stundum eige þat es báþo *StH.* 96₇. at þær **gæte** nockot at gort *T.* 146₁₃. er þær **gæte** yðr síþan sakar gefet 251₂₀.

nema hann være **enrgetenn** af vatne oc helgom anda *StH.* 201₁₉. es **getenn** vas at locnom qviþe meymar 220₃. þu hever eigi enn **getenn** erfingia við cono þinne 128₃₀. þwi at þau (villidýrin) ganga mæð **getnum** burð *SpR.* 18₂₀. alla þa es með licams munuð ero **getnir** *Leif.* 74₂₅. svá at i guþspiollom se **getit** *StH.* 72₂₁. þat er með henni es. er af helgom anda **getet** 134₁₈. þeir er egi var aþr **getiþ** *Jv.* 109₅. þess er oc við **getiþ** at 121₇.

Nýislenska.

get, geti; getum, getum; gat, gæti; gátum, gætum; getinn; *hvorugkyn*: getið og getað.

Nútið.

Fransöguháttur.

Et. 1. Ekki **get** jeg gert að því *JH.* 269₉. Svo **get** eg ekki sofið vel 16₁₄. og enn þá varla trúað **get** jeg því *KJ.* 150₁₇. nema tvo herforingja **get** eg ekki komið auga á *Il.* 1, 70₂₄. Jeg **get** vel vorkennt höfundinum *Ið.* 4, 85₃₀. — **Et. 2.** Hverjar frekari sönnur **geturðu** heimtað að færðar sjeu á niðingsskap þann, er drýgður er leynilega? *Þús.* 1, 96₁₅. Hvað **getur** þú brugðið mjer um? 2, 86₃₃. Hversu **getur** þú sagt, að við séum afskiptalausir af orustunni? *Il.* 1, 94₄. þú átt að láta svo lítið á þjer bera sem þú **getur** *Ið.* 4, 393₄. þú **getur** ekki ímyndað þér, hvað sýslumanninum varð við *Blk.* 114₂₀. — **Et. 3.** uni fleti hver sem **getur** *JH.* 157₁₀. Þá gægðist úr djúpinu hin grimma Rán, | sem **getur** ei vitað neins manns lán *GT.* 123₂₁. — **Flt. 1.** við skulum fara og tína í hana (peysuna) allt hvað við **getum** *JH.* 264₁₉. **Getum** við með engu móti losnað? 396₁₆. vér **getum** eingan útveg fundið *Il.* 1, 40₂₈. — **Flt. 2.** eins og þið **getið** nærri *JH.* 297₁₇. Hin beztu tíðindi, sem þér **getið** óskað *Þús.* 2, 148₉. þið **getið** bráðum farið að tína jarðarber *PP. NS.* 75₇. það **getið** þið 85₇. — **Flt. 3.** þá er það víst, að beztu blómin gróa | í brjóstum sem að **geta** fundið til *JH.* 42₁₉. svo hjer

geta komizt allir inn *GT.* 75₇. ef menn **geta** eigi sigrað mig *PM. Ág.* 175₁₀. útlendingar **geta** víða lesið um náttúru Íslands *Ið.* 4, 72₄.

Viðtengingarháttir.

Et. 1. samt langar mig til að lifa, svo jeg **geti** borgað þjer *JH.* 270₂₀. Seg því vilja þinn, svo að eg **geti** eptir því gert ráð mitt *Þús.* 2, 183₁₄. Komdu hjerna, svo jeg **geti** slegið þig *Ið.* 4, 392₃. — **Et. 2.** **Getirðu** það ekki, sver eg að láta drepa sjálfan þig *Þús.* 1, 20₁₃. Jeg skal sjá um, að þú **getir** átt góða daga *Ið.* 4, 26₁₅. — **Et. 3.** að þú þokir þjer svo til, að sólin **geti** skinið á mig *PM. Ág.* 49₁₅. — **Flt. 1.** Jeg ætla að opna ofurlitið, svo við **getum** horft inn um rifuna *JH.* 291₂₀. Seg oss því æfintýri þin, svo að vjer **getum** aptur sagt kalífanum *Þús.* 2, 118₃₆. leggi hverr allan hug á bardagann, svo vér **getum** þreytt hina óttalegu styrjöld allan daginn *II.* 1, 42₁₉. Ég held við **getum** svarað þessu undir eins *Ið.* 1, 139₃₁. — **Flt. 2.** Þið skuluð ekki hugsa, að þið **getið** nokkurn tíma skilið, hvað jeg tek út *Ið.* 4, 393₂₅. — **Flt. 3.** að þau (goðin) **geti** á svipstundu þotið yfir ómælilega viðáttu *Stoll.* 5₃₃. um þau ógrynni af marmaramyndum . . . er sagt að menn **geti** varla gert sjer neina hugmynd *Ið.* 4, 411₃₁.

Þátíð.

Framsöguháttir.

Et. 1. Vertu öldungis óhrædd, sagði jeg svo blíðlega sem jeg **gat** *JH.* 262₁₆. **gat** jeg með engu móti skilið í, hvernig á henni stóð 279₂₃. eg þakkaði álfkonunni, sem eg bezt **gat** *Þús.* 1, 37₁₀. Jeg **gat** engu orði upp komið *Röb.* 105₁₈. — **Et. 2.** en fyrst þú **gast** svo góðs til mín, | get eg þá sleppt að minnast þin? *JH.* 187₆. því heims af góðum grami | **gastu** báða hami *ST.* 71₁₂. hvernig **gastu** fengið af þjer, að færa mjer dóttur sjálfs þin? *Þús.* 1, 20₆. hvernig **gast** þú fyrir svona víst sagt, að hann mundi skella á með óveður? *Ið.* 4, 22₂₀. — **Et. 3.** Hinn frægi Stenelus Kapaneifsson **gat** at líta þá *II.* 1, 111₂₀. Þessi uppreisn á Gyðingalandi **gat**

orðið til þess, að *Ið.* 4, 112₂₈. Konungssyni gæzt ekki að þessari úrlausn *Þús.* 1, 82₁₅. — **Flt. 1.** Við gátum ekki gizkað á, hvaða maður þetta gæti verið *JH.* 267₃. Iophtherbergjunum, er vér áður gátum um að stundum hefði verið notuð fyrir helgistað *LLH.* 51₂₄. Því að eins hefurðu þyrmt lífi okkar, að við sjálfir gátum varist illmennsku þinni *Þús.* 2, 88₁₃. gátum við að eins fengið hann til að súpa á vini að öðru hverju 166₇. — **Flt. 2.** Þjer gátuð ekki valið hentugri tíma enn daginn í dag *Þús.* 2, 59₁₂. Það gátuð þjer sagt 2, 82₂₂. gátuð þjer efast um skirleika dóttur minnar? 2, 92₁₉. **Gátuð** þið nú talað nóg saman *Ið.* 1, 132₁₆. En eigi gátu þér, | guðir hóglífir, | augum óskjálguum | á þat litit *OK.* 5, 57₆. — **Flt. 3.** Þær (kesjurnar) gátu ekki sært nautið sjálft *Ið.* 4, 45₂₉. aðrir gátu ekki með friðsamlegri vinnu leitað sjer uppeldis 103₃₁. Viuir Vespasíans gátu þó mýkt Neró 113₁₂.

Viðtengingarhátttr.

Et. 1. hann var aldrei svo blíður eða eiginlegur í máli, að jeg gæti fest ást á honum *JH.* 250₃. Því vísast væri, að eg gæti gert yður meiri smán *Þús.* 2, 86₃₁. spurði eg hana, hvort eg gæti verið henni til þægðar í nokkru 119₂₀. en ef eg vildi taka á fyrir alvöru, þá gæti eg dregið yður upp með allri jörðinni og sjónum *Stoll* 29₁₅. — **Et. 2.** Vildirðu ekki vera svo ljettur, að þú gætir sezt á einhvern fallegasta skuggann þarna niður frá *JH.* 265₂. þá gætirðu sezt að á sljettunni 265₁₁. þá gætirðu sent eftir konu þinni *FP.* 12₁₅. sýnist mjer nú, að þú gætir gjarnan gert þjer dagamun *Ið.* 4, 402₂₀. — **Et. 3.** Fyrrum hann í söngmanna sessi | sagt er gæti tekið á vessi *JH.* 159₇. Hann heldur, að korn gæti þrifzt þar *Ið.* 4, 72₁₀. mann, sem gæti sameinað hina dreifðu krapta 4, 111₁₄. — **Flt. 1.** Sögðum við honum þá, að við gætum vel verið nætursakir þar sem við vorum *Þús.* 2, 114₂. Ef við að eins gætum verið viss um hann *Ið.* 1, 140₅. — **Flt. 2.** og veit jeg ekki hvort þjer gætuð einu sinni bjargað honum *Þús.* 2, 57₁₇. yður mundi aldrei bresta fje, ef þjer gætuð flutt það burt 97₉. mæltu þeir ennfremur, að þjer einn gætuð skýrt frá högum þeirra 162₅. þá held jeg, að þjer gætuð lagt yður betur í framkróka *Ið.* 2, 48₈. — **Flt. 3.**